

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA
HOTĂRÎRE nr. _____
din _____ 2017
Chișinău
cu privire la modul de repartizare a mijloacelor
Fondului Național de Dezvoltare a Agriculturii și Mediului Rural

---

În temeiul art. 13 lit. c) din Legea nr. 276 din 16 decembrie 2016 cu privire la principiile de subvenționare a producătorilor agricoli (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr. 67-71, art. 93), Legii bugetului de stat pentru anul 2017 nr.279 din 16 decembrie 2016 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr. 472-477, art. 943), Legii nr. 312 din 20 decembrie 2013 privind grupurile de producători agricoli și asociațiile acestora (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2014, nr. 47-48, art. 90), în vederea realizării obiectivelor strategice de dezvoltare a sectorului agroindustrial, stipulate în Strategia națională de dezvoltare agricolă și rurală pentru anii 2014-2020, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 409 din 4 iunie 2014 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2014, nr. 152, art. 451), precum și în conformitate cu prevederile Acordului de finanțare dintre Guvernul Republicii Moldova și Comisia Europeană privind implementarea Programului ENPARD Moldova – suport pentru agricultură și dezvoltare rurală, ratificat prin Legea nr. 177 din 22 octombrie 2015 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2015, nr. 317-323, art. 576),

GUVERNUL HOTĂRĂȘTE:

1. Se aprobă:

1) Regulamentul privind condițiile, ordinea și procedura de acordare a mijloacelor Fondului Național de Dezvoltare a Agriculturii și Mediului Rural, conform anexei nr.1;

2) Lista riscurilor pentru a căror asigurare se subvenționează, din Fondul Național de Dezvoltare a Agriculturii și Mediului Rural, primele de asigurare în fitotehnie, horticultură, viticultură și zootehnie, conform anexei nr.2;

3) Lista culturilor agricole și a speciilor de animale și păsări pentru a căror asigurare se subvenționează, din Fondul Național de Dezvoltare a Agriculturii și Mediului Rural, primele de asigurare, conform anexei nr. 3.

2. Se investește Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, în coordonare cu Ministerul Finanțelor, cu dreptul de:

1) distribuie a mijloacelor Fondului Național de Dezvoltare a Agriculturii și Mediului Rural, pentru măsurile de sprijin, în funcție de cererile producătorilor agricoli, inclusiv în vederea stingerii datoriilor pentru cererile de solicitare a subvențiilor, confirmate prin hotărâre sau decizii judecătorești definitive;

2) repartizare Instituției Publice „Oficiul Național al Viei și Vinului” a alocațiilor, pentru anul 2017, în sumă totală de 29289,5 mii lei, aprobate în conformitate cu prevederile art. 2 pct. 3, lit. b) din Legea bugetului de stat pentru anul 2017 nr.279 din 16 decembrie 2016, în calitate de contribuție a bugetului de stat la formarea Fondului Viei și Vinului.

3. Se acceptă achitarea din contul mijloacelor Fondului Național de Dezvoltare a Agriculturii și Mediului Rural aprobat pentru anul 2017 a dosarelor de subvenționare eligibile și neachitate, pînă la 31 decembrie 2016. Achitarea acestora se va efectua în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr.910 din 25 iulie 2016.

4. Controlul asupra executării prezentei hotărâri se pune în sarcina Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare.

Contrasemnează:

**Viceprim-ministru,
ministrul economiei**

Octavian Calmîc

**Viceministrul agriculturii
și industriei alimentare**

Iurie Ușurelu

Ministrul finanțelor

Octavian Armașu

REGULAMENT
privind condițiile, ordinea și procedura de acordare a mijloacelor Fondului Național de
Dezvoltare a Agriculturii și Mediului Rural
Capitolul I
NOȚIUNI DE BAZĂ

În sensul prezentului Regulament, se utilizează noțiunile definite în Legea nr. 276 din 16 decembrie 2016 cu privire la principiile de subvenționare a producătorilor agricoli:

1) definițiile referitoare la „*activitate agricolă*”, „*beneficiar de subvenții*” „*criterii de eligibilitate*”, „*dezvoltare rurală*”, „*grant*”, „*întreprinderi afiliate*”, „*investiție eligibilă*”, „*măsură de sprijin*”, „*prelucrare finită*”, „*prelucrare primară*”, „*producător agricol*”, „*producător agricol mic*”, „*producător agricol mijlociu*”, „*producător agricol mare*”, „*tânăr fermier*”, „*preț de referință*”, „*solicitant*”, „*subvenție*”, „*forță majoră*”, „*grup de producători*”, „*producție agroalimentară ecologică*”;

2) *ordin de plată* – document contabil în baza căruia se efectuează transferul resurselor financiare, precum și confirmarea oricărei forme de achitare admisă pe teritoriul republicii și care corespunde prevederilor Legii nr. 114 cu privire la serviciile de plată și monedă de plată din 14 septembrie 2012 și Legii contabilității nr. 113 din 27 aprilie 2007;

De asemenea, noțiunile de bază utilizate au următoarele semnificații:

1) *an de subvenționare* – perioada calendaristică a unui an cuprinsă între 1 noiembrie anul precedent – 31 octombrie anul curent;

2) *casă de ambalare* – exploatație agricolă compusă dintr-un frigider sau depozit agricol în cadrul cărora sunt instalate componente tehnice adiționale utilizate în complex sau separat la curățarea, spălarea, sortarea și ambalarea fructelor, strugurilor și/sau legumelor;

3) *comasare* - modalitatea de formare a unui teren agricol prin unirea a două sau mai multor terenuri agricole înregistrate având hotare comune, inclusiv hotare ce trec pe peretele comun, aparținând unuia și aceluiași proprietar sau aflându-se în proprietatea comună a acelorași persoane, la cererea lor;

4) *companie de consultanță* - agent economic selectat de către Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare în baza Regulamentului aprobat prin ordinul Ministrului agriculturii și industriei alimentare, pentru prestarea serviciilor de consultanță și formarea producătorilor agricoli inclusiv ONG care reprezintă Asociații profesionale ale fermierilor;

5) *date neveridice* – informații conținute în documentele anexate la cererea de solicitare a subvenției, ce nu corespund realității, constatate în procesul examinării dosarelor de subvenționare sau, controalelor, referitoare la volumul și cantitatea lucrărilor/bunurilor supuse subvenționării, suprafețelor plantațiilor înființate;

6) *defrișare* – eliminarea completă din plantațiile multianuale casate a arborilor, butucilor, trunchiurilor și rădăcinilor acestora și finisarea acestui procedeu cu lucrarea adâncă și superficială a solului, în vederea utilizării ulterioare în circuitul agricol ca teren arabil;

7) *echipament antigrindină* – sistem utilizat în complex pentru protecția plantațiilor multianuale, de efectele negative ale căderilor de grindină, format din plasă antigrindină, stâlpi, ancore, funii metalice, elemente anticufundare, precum și diverse materiale de fixare, întindere, conexiuni și alte consumabile pentru instalarea și funcționarea sistemului;

8) *echipament antiploaie* - sistem utilizat în complex pentru protecția plantațiilor multianuale, de precipitațiile atmosferice sub formă de ploi abundente și/sau îndelungate, în perioada de coacere a fructelor, pentru evitarea suprasaturației pulpei cu apă, format din plasă combinată antiploaie și

antigrindină, sau separată, funii metalice, diverse materiale de fixare, întindere, conexiuni și alte consumabile pentru instalarea și funcționarea sistemului;

9) *exploatație agricolă* - este o formă complexă de organizare a proprietății, prin care se pun în valoare pământul, animalele și celelalte mijloace de producție, interconectate într-un sistem unitar, în vederea executării de lucrări, prestării de servicii și obținerii eficiente de produse agricole;

10) *femeie fermier* – producător agricol înregistrat, într-o localitate rurală a cărei fonator/fondatori și administrator este/sunt femei;

11) *fermă zootehnică* – exploatație agricolă destinată creșterii și întreținerii animalelor, compuse din construcții, utilaje tehnologice, amenajări și dotări speciale, autorizată în modul stabilit, în scopul obținerii producției de origine animală;

12) *listă de interdicție a producătorilor agricoli* – înscris oficial, întocmit de către autoritatea responsabilă de administrarea Fondului Național de Dezvoltare a Agriculturii și Mediului Rural, pe o perioadă de 5 ani consecutivi, accesarea de subvenții de către solicitanți/beneficiari de subvenții care au prezentat date neveridice, în vederea obținerii subvenției, sau au admis încălcarea alor condiții asumate prin Declarația pe propria răspundere, depusă la dosarul de subvenționare;

13) *localitate rurală* – satele, comunele, inclusiv localitățile care, conform legii, au statut de oraș, cu excepția orașelor Chișinău și Bălți;

14) *pensiune agroturistică* – structură de primire turistică, situată într-o localitate rurală, destinată cazării turiștilor, cu o capacitate între 3 și 20 de camere, funcționând în cadrul exploatației agricole, care asigură o parte din alimentația turiștilor cu produse din gospodăria proprie;

15) *rețeaua de aducțiune* – rețea formată din canale, conducte sau jgheaburi de diferite ordine, cu rol de a conduce apa de la sursă la rețeaua de distribuție pe terenul de irigat;

16) *rețeaua de distribuție* – rețea formată din canale, conducte sau jgheaburi de diferite ordine, cu rol de conducere a apei până la sectoarele de irigație;

17) *sistem de irigare* – rețea hidraulică constituită în complex sau separat din stații de pompare, stații de fertigare, inclusiv accesorii (conduțe, fittinguri, conexiuni noi ș.a.), precum geomembrană și geotextil, pentru captarea apei, utilizate în scopul irigării terenurilor agricole (inclusiv terenurilor agricole protejate);

18) *suprafață indivizibilă* - suprafața valorificată cu plantații multianuale (viticole, pomicole, arbuști fructiferi și căpșun), constituită din parcele, amplasate pe același sector (câmp) sau pe sectoare imediat învecinate, despărțite doar de drumuri de acces.

Capitolul II

SCOPURILE, OBIECTIVELE ȘI PRINCIPIILE DE ACORDARE A SUBVENȚIILOR

1. Regulamentul privind condițiile, ordinea și procedura de acordare a mijloacelor Fondului Național de Dezvoltare a Agriculturii și Mediului Rural (în continuare – *Regulament*) stabilește măsurile de sprijin, precum și condițiile, ordinea și procedura de acordare a mijloacelor Fondului Național de Dezvoltare a Agriculturii și Mediului Rural, inclusiv condițiile obligatorii necesare pentru obținerea mijloacelor, criteriile de eligibilitate, cuantumul maximal a sprijinului financiar alocat, modalitățile de recepționare, inspectare, autorizare, contabilizare plăți.

2. Mijloacele fondului se utilizează în limitele alocațiilor aprobate anual prin Legea bugetului de stat, în conformitate cu prevederile Legii cu privire la principiile de subvenționare a producătorilor agricoli și prevederile prezentului regulament.

3. Prezentul regulament este valabil pentru perioada anilor 2017-2021.

4. Prin alocarea mijloacelor fondului se urmărește atingerea obiectivelor generale și specifice stabilite în Strategia națională de dezvoltare agricolă și rurală pentru anii 2014-2020, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 409 din 4 iunie 2014, precum și în Acordul de finanțare dintre Guvernul Republicii Moldova și Comisia Europeană privind implementarea Programului ENPARD Moldova – suport pentru agricultură și dezvoltare rurală, aprobat prin Hotărârea Parlamentului nr. 177 din 22 octombrie 2015.

5. Activitățile de subvenționare în agricultură și mediul rural, au la bază următoarele principii:

- a) previzibilitatea și stabilitatea reglementărilor juridice;
- b) transparența decizională;
- c) tratamentul egal;
- d) eficiența bazată pe argumente economico-financiare;
- e) continuitatea proceselor de susținere a producătorilor agricoli;
- f) asumarea responsabilităților de către beneficiarii de subvenții drept condiție obligatorie pentru obținerea de ajutor financiar;
- g) rezonabilitatea costurilor.

Capitolul III

CRITERIILE GENERALE DE ELIGIBILITATE

6. Prevederile prezentului Regulament se extind asupra tuturor producătorilor agricoli care activează pe teritoriul controlat de autoritățile Republicii Moldova, inclusiv pe teritoriul raionului Dubăsari situat după traseul Rîbnița - Tiraspol și, care nu se află în proces de insolabilitate/lichidare.

7. Sunt pasibili de subvenționare producătorii agricoli, grupurile de producători care au efectuat investiția ce corespunde domeniilor de acțiune aferente fiecărei măsuri de sprijin financiare și care:

1) au la bază un plan de afaceri, prin care să se demonstreze eficiența proiectului realizat, pentru cererile de obținere a subvențiilor ce depășesc 500 mii lei, pentru submăsurile 1.1, 1.4, 1.6, și măsura 4;

2) au procurat bunuri obiect al investiției eligibile de la furnizori și distribuitori;

3) nu are restanțe la momentul depunerii cererii de subvenționare la achitarea impozitelor și taxelor față de bugetul public național;

4) dispun de apartenență la una din asociațiile producătorilor agricoli cu profil general sau ramural;

5) dovedește prin acte confirmative, realizarea investiției (facturi, ordine de plată, acte de dare în exploatare);

6) nu sunt incluși în Lista de interdicție a producătorilor agricoli, nu sunt în proces de insolabilitate sau lichidare;

7) sunt deținători legali ai bunurilor imobile în/pe care se efectuează investiția și proprietari ai bunurilor mobile ce constituie obiect al investiției, după cum urmează:

a) termenul de arendă/comodat pentru terenurile agricole în scopul înființării plantațiilor multianuale, inclusiv echipament antigrindină/antiploaie va fi de cel puțin 15 ani, calculat începând cu anul precedent celui de subvenționare;

b) pentru terenurile agricole destinate înființării plantațiilor de arbuști fructiferi, coacăz, zmeur, agriș, mure, căpșun, inclusiv pentru construcția/reconstrucția serelor, solariilor, tunelurilor, precum și alte bunuri, inclusiv agricole, altele decât terenurile agricole, în sensul Legii nr.198-XV din 15 mai 2003 cu privire la arenda în agricultură, termenul de arendă/comodat nu va fi mai mic de 5 ani, înregistrat în modul stabilit, calculat începând cu anul precedent celui de subvenționare;

c) pentru submăsurile 1.2 (doar în cazul defrișării plantațiilor pomicele/viticele, sau a înființării plantațiilor de culturi aromatice) 1.3, 2.1, 2.2, 2.4 și măsura 4, termenul de arendă/ comodat nu va fi mai mic de 3 ani, calculat începând cu anul precedent celui de subvenționare;

d) pentru submăsura 1.7A, termenul de arendă/comodat a suprafețelor asigurate nu va fi mai mic de 1 an agricol, înregistrat în modul stabilit, confirmat prin adeverință de la primărie care confirmă faptul existenței bunurilor asigurate.

8. În vederea încurajării producției agroalimentare ecologice, susținerii business-ului mic și mijlociu și atragerea tineretului în agricultură, a femeilor din mediul rural, se acordă subvenții în cuantumurile majorate, în condiții generale din valoarea investiției eligibile, după cum urmează:

a) 15% producătorilor agricoli tineri și femeilor-fermier, pentru submăsurile de sprijin 1.1, 1.4, 1.5, 1.6 iar pentru submăsura 1.2 din valoarea subvenției autorizată;

b) 20% producătorilor agricoli angajați în cultivarea culturilor ecologice sau creșterea șeptelului animalelor ecologice, la accesarea subvențiilor în cadrul submăsurile 1.1, 1.2 (din valoarea subvenției autorizate), 1.4 și 1.5 cu prezentarea copiei de pe certificatul de

conformitate/autorizația de confirmare a conversiei emis producătorului de organismul de inspecție și certificare, în care să se menționeze: cultura, suprafața și anul de conversie;

- c) 10% producătorilor agricoli, care au achiziționat bunuri eligibile la subvenționare, de producție autohtonă, la accesarea subvențiilor în cadrul submăsurii 1.3, 2.2, și 2.4.

În cazul întrunirii de către solicitantul de subvenție a mai multor înlesniri enumerate la prezentul punct solicitantul va beneficia doar de una, la alegerea acestuia.

9. Solicitantul de subvenții care în ultimii 3 ani calendaristici, precedenți anului în care a depus cererea de subvenționare, a obținut subvenții din partea statului, cumulativ pe măsuri în mărime de 9,0 mil. lei nu va putea beneficia de suport din partea statului conform condițiilor prezentului Regulament.

Mărimea sprijinului financiar acordat unui producător agricol în cadrul unui an de subvenționare, cumulativ pe toate măsurile de sprijin nu va depăși suma de 3,0 mil. lei per beneficiar, iar pentru grupurile de producători plafonul va fi în limita de 4,5 mil. lei.

Lista solicitanților de subvenții care nu pot accesa sprijin financiar pentru anul curent de subvenționare va fi întocmită de Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură (în continuare – AIPA) și publicată pe pagina oficială până la începerea procedurii de recepționare a dosarelor.

10. Nu sunt eligibile la subvenționare următoarele costuri și bunuri:

- a) achiziționarea de bunuri de la persoane/întreprinderi afiliate;
- b) achiziționarea de bunuri second-hand;
- c) porțiunea de grant, valoarea căreia se deduce din valoarea investiției eligibile la calcularea subvenției;
- d) investițiile realizate în or. Chișinău și Bălți;
- e) taxa pe valoare adăugată;
- f) comisioane bancare, costurile garanțiilor bancare și cheltuieli similare;
- g) costuri de schimb valutar, taxe și pierderi ocazionate de schimburile valutare;
- h) procurarea de bunuri imobile;
- i) instruirea/șef montaj;
- j) servicii de instalare, montaj, lucrări mecanizate, cu excepția măsurii 4, servicii de transport, cheltuieli vamale;
- k) achitățile efectuate în cadrul operațiunilor de schimb al mărfurilor (barterul), operațiunii de compensare și contractelor de cesiune, precum și prin intermediul întreprinderilor înregistrate în zonele off-shore;

l) nu se consideră bunuri achiziționate de la persoane afiliate, materialul săditor în cazul măsurii 1.2.

11. Producătorii agricoli, beneficiari de subvenții, din momentul autorizării spre plată a cererii de solicitare a sprijinului financiar, sunt obligați-pe o perioadă de 5 ani:

- a) să asigure utilizarea conform destinației a obiectului investiției pentru care a primit subvenții, în scopul realizării obiectivelor și indicatorilor asumați prin planurile de afaceri;
- b) să întrețină obiectul investiției în conformitate cu cele mai bune practici în domeniul vizat;
- c) să asigure toate condițiile pentru desfășurarea corespunzătoare a inspecțiilor post-achitare de către reprezentanții împuterniciți ai Agenției, inclusiv accesul în locurile și spațiile unde este efectuată investiția obiect al subvenționării, la documentele juridice, financiare, tehnice care au stat la baza realizării investiției supuse subvenționate;
- d) să nu admită înstrăinarea/darea în folosință sub orice formă a obiectului investiției pentru care a primit subvenția, după caz casarea, defrișarea plantațiilor multianuale, sacrificarea, inclusiv admiterea pieririi efectivului de animale, conform perioadele de timp după cum urmează:
  - 5 ani pentru submăsurile 1.1, 1.2 (investițiile în echipament antigrindină/antiploaie) 1.3, 1.4, 1.6, 2.2, 2.4 și măsura 4;
  - 1/3 din durata de funcționare utilă a plantației multianuale subvenționate;
  - 3 ani – pentru bovine, ovine și caprine;
  - 2 ani – pentru scroafe/scrofițe;
  - 1 an – pentru vieri, iepuri;

e) să notifice Agenția la apariția oricărei modificări survenite în realizarea adecvată a obiectivelor și indicatorilor aferente investiției supuse subvenționării;

f) să aplice și să întrețină materialele de vizibilitate aplicate pe obiectul investiției, conform modelelor și schițelor aprobate de Ministerul agriculturii și industriei alimentare.

În cazul încălcării obligațiilor invocate, precum și acei care au intrat în proces de insolvență, sau lichidare, urmează să restituie suma subvenției, ținând cont de coeficientul inflației și dobânda de întârziere, calculată în condițiile legii, cu excepția situațiilor de forță majoră, confirmate în modul stabilit.

12. Bunurile și activitățile agricole pasibile subvenționării se stabilesc conform anexelor nr.1-9 la prezentul Regulament.

Secțiunea 1

Documentele obligatorii pentru obținerea subvențiilor

13. Pentru obținerea subvențiilor sunt necesare următoarele documente:

1) cererea de solicitare a sprijinului financiar pentru submăsura respectivă;

2) copia de pe certificatul de înregistrare, cu anexarea declarației de constituire, pentru gospodăriile țărănești (de fermier);

3) certificatul ce atestă faptul că producătorul agricol este membru al unei asociații profesionale de profil și/sau al unei organizații profesionale pe produs, în sensul Legii nr. 257-XVI din 27 iulie 2006 privind organizarea și funcționarea piețelor produselor agricole și agroalimentare, eliberat de asociația și/sau organizația în cauză;

4) copia de pe raportul financiar pe anul precedent celui de gestiune pentru persoanele juridice, cu excepția producătorilor agricoli înființați în anul subvenționării, avizat în modul stabilit de către serviciile publice desconcentrate ale Biroului Național de Statistică, iar în cazul gospodăriilor țărănești – darea de seamă unificată (formularul UNIF 14/VEN 12), cu excepția producătorilor agricoli înființați în anul în curs de subvenționare;

5) copia de pe certificatul ce atestă participarea la cursul de instruire a producătorilor agricoli, eliberat în anul în curs de subvenționare, cu număr total de la 24-40 ore, doar la accesarea submăsurilor de sprijin 1.1, 1.2, 1.4, 1.5, 1.6, 2.4, 2.5 și măsura 4 din prezentul Regulament;

6) declarația pe propria răspundere privind veridicitatea datelor și a documentelor prezentate, inclusiv angajamentul de a nu înstrăina/transmite în folosință sub nici o formă investiția supusă subvenționării, de utilizare a acesteia conform destinației, de a nu casa, defrișa plantațiile multianuale, conform perioadelor de timp specificate;

7) plan de afaceri, prin care să se demonstreze eficiența proiectului realizat, pentru cererile de obținere a subvențiilor ce depășesc 500 mii lei, la accesarea submăsurilor de sprijin 1.1, 1.4, 1.6 și măsura 4 din prezentul Regulament;

8) copia de pe certificatul HACCP, după caz, GlobalGap, GMP sau ISO, sau a unui contract încheiat și preplătit cu una din companiile specializate, în scopul certificării conform standardelor menționate, pentru cererile de sprijin financiar, cumulativ în cazul a două și mai multe cereri, mai mare de 1 mil. lei pentru submăsurile de sprijin 1.1, 1.4, 1.6, 1.8;

9) procesul-verbal de punere în funcțiune a mijlocului fix (formular interdepartamental tipizat MF-1, aprobat prin Hotărârea Departamentului Statistică a RM nr. 08 din 12.04.1995), pentru utilajele, echipamentele și alte bunuri eligibile care necesită a fi instalate (pentru submăsurile 1.1., 1.2. (echipament antigrindină/antiploaie), 1.4, 1.6, 2.2 și măsura 4);

10) copia de pe documentul primar contabil (factura fiscală, factura de expediție, factura), iar în cazul importului copia de pe declarația vamală și complimentară, cu anexarea invoice-ului, după caz copia de pe contractul de vânzare-cumpărare a utilajului sau echipamentului;

11) copia de pe ordinul de plată privind achitarea pentru bunurile obiect al investiției pentru care se solicită subvenția;

12) alte documente, solicitate suplimentar, conform listei documentelor specificate la fiecare măsură/submăsură.

Cererea-tip de solicitare a sprijinului financiar pentru fiecare măsură/submăsură separat, modelul-declarației pe propria răspundere privind veridicitatea datelor și modelul planului de afaceri tipizat se aprobă prin ordinul ministerului agriculturii și industriei alimentare.

14. Perioada de depunere a dosarelor de subvenționare este de la 01 februarie și până la 31 octombrie al fiecărui an în curs de subvenționare, cu excepția:

1) dosarele de subvenționare depuse conform prevederilor Hotărârii Guvernului nr. 217 din 24 februarie 2005 „Pentru aprobarea Regulamentului privind subvenționarea asigurării riscurilor de producție în agricultură” și Legii nr. 243 din 08 iulie 2004 „Privind asigurarea subvenționată a riscurilor de producție în agricultură;

2) pentru materialele de construcție și de acoperire a tunelurilor pentru care se solicită sprijin financiar conform pct. 19 al prezentului Regulament, precum și pentru materialului neșesut tip AGRYL, dosarele de subvenționare vor fi depuse până la 01 iunie al anului curent de subvenționare;

3) pentru submăsura de sprijin 1.2, în cazul plantațiilor înființate în toamna anului precedent celui de subvenționare, cererile de sprijin vor fi depuse începând cu 01 iunie al anului curent de subvenționare, iar în cazul plantațiilor înființate în primăvara anului curent de subvenționare începând cu 01 septembrie a anului respectiv.

În perioada de recepționare a dosarelor de subvenționare, pentru anul în curs, un solicitant are dreptul să depună doar un singur dosar de subvenționare în cadrul unei măsuri de sprijin, cu excepția submăsurii 1.2, în cadrul căreia se vor depune câte un dosar separat pentru înființarea plantațiilor multianuale pomicole, viticole, defrișare, precum și pentru sistemele antigrindină și antiploaie. În cazul în care, unul și același producător agricol, înființează plantații multianuale pomicole/viticole în toamna anului precedent celui de subvenționare și în primăvara anului curent de subvenționare, solicitantul va depune dosare de subvenționare separat pentru perioadele specificate.

15. În cazul depunerii cererii de retragere a dosarului de subvenționare, examinarea acestuia se stopează, iar dosarul va obține statutul de dosar retras, cu arhivarea ulterioară. Nu pot fi retrase dosarele de subvenționare în privința cărora există o decizie aprobată (proces verbal de constatate a iregularităților, act de inspecție) sau în cadrul examinării cărora au fost constatate iregularități manifestate prin prezentarea datelor denaturate.

Secțiunea a 2-a

Măsurile de sprijin

Prioritatea I. Creșterea competitivității sectorului agroalimentar prin restructurare și modernizare

Măsura 1. Investiții în exploatațile agricole pentru restructurare și adaptare la standardele Uniunii Europene

Submăsura 1.1. Stimularea investițiilor pentru producerea legumelor și a fructelor pe teren protejat (sere de iarnă, solarii și tuneluri)

16. Domeniul de acțiune. Sprijinul este acordat pentru compensarea parțială a costului, modulelor noi de sere, solarii, tuneluri, echipamentului, utilajului, materialului de construcție și de acoperire pentru sere, solarii și tuneluri achiziționate pe parcursul a ultimilor doi ani de subvenționare, precedenți, precum și anului în curs de subvenționare și date în exploatare începând cu 1 noiembrie al anului precedent de subvenționare, materialului neșesut de tip AGRYL și material de mulcire utilizat pentru acoperirea plantelor, inclusiv în câmp deschis.

17. Suprafața minimă eligibilă în cadrul prezentei măsuri constituie cel puțin 0,1 ha, înființată de unul și același producător agricol.

18. Se permite subvenționarea materialului de acoperire pentru construcții de sere, solarii și tuneluri, a cărei grosime va constitui cel puțin 150 microni.

19. Mărimea sprijinului acordat se calculează sub formă de compensație, conform facturilor, după caz, invoice-uri, declarațiilor vamale de import:

a) 50% - din costul modulelor de sere, echipamentului, utilajului, materialului de acoperire și de construcție pentru sere, solarii, tuneluri, precum și a materialului neșesut de tip AGRYL și material de mulcire utilizat pentru acoperirea plantelor, inclusiv în câmp deschis;

b) 30% - din costul materialelor de construcție, acoperire, utilizate la reconstrucția serelor, solariilor și tunelurilor.

20. Sub incidența prezentei măsuri cad și investițiile efectuate de producătorii agricoli din raionul Dubăsari, deținători de terenuri amplasate după traseul Rîbnița-Tiraspol la procurarea în rate, a bunurilor eligibile în cadrul prezentei măsuri. Subvenția se va calcula reieșind din ratele achitate în perioada 1 noiembrie a anului precedent - 31 octombrie al anului în curs de subvenționare.

21. Suma maximală anuală pe care o poate solicita și primi un producător agricol, în cadrul acestei măsuri constituie 1,5 mil. lei.

22. Lista echipamentului, utilajului, materialelor de construcție noi pentru sere, solarii, tuneluri acceptate pentru sprijin financiar în cadrul acestei măsuri este prevăzută în anexa nr. 2 la prezentul Regulament.

23. Documentele solicitate suplimentar pentru obținerea sprijinului financiar:

1) copia de pe schița de proiect, executată de furnizor sau proiectantul autorizat, cu indicarea parametrilor tehnici;

2) copia de pe certificatul de înmatriculare sau provizoriu al tehnicii sau utilajului;

3) procesul-verbal de executare a lucrărilor cu anexarea devizului de cheltuieli descifrat pentru materialele utilizate, serviciilor de montare și instalare.

Submăsura 1.2. Stimularea investițiilor pentru înființarea, modernizarea și defrișarea plantațiilor multianuale, inclusiv a plantațiilor viticole și a plantațiilor pomicole

24. Domeniul de acțiune. Sprijinul este acordat pentru:

1) înființarea, începând cu toamna anului precedent celui de subvenționare, conform proiectului de înființare, actelor de înființare a plantațiilor multianuale, cu material săditor provenit din pepiniere autorizate (sau import), cu soiuri înscrise în Catalogul soiurilor de plante al Republicii Moldova, și celor importate conform prevederilor art. 11 alin. (4) lit. c) din Legea nr. 68 din 5 aprilie 2013 despre semințe și nesubvenționate anterior, după cum urmează:

a) plantațiilor pomicole, inclusiv de culturi nucifere (cu excepția plantațiilor de nuci de tip silvic, celor de aliniament, precum și a fâșiilor de protecție);

b) plantațiilor viticole, efectuată în perioada primăvară-vară a anului de subvenționare;

c) plantațiilor de arbuști fructiferi și de căpșun;

d) plantațiilor de culturi aromatice;

2) defrișarea plantațiilor multianuale, începând cu anul precedent celui de subvenționare, excepție fiind plantațiile pomicole casate în anul 2015 și defrișate în conformitate cu Hotărârea Guvernului nr. 705 din 20 octombrie 1995 privind modul de înregistrare la venituri, punere pe rod, casare și defrișare a plantațiilor perene, în cazul plantațiilor pomicole și respectiv Legea viei și vinului nr. 57-XVI din 10 martie 2006;

3) instalarea în plantațiile multianuale a echipamentului antigrindină și antiploaie;

4) instalarea sistemelor moderne de suporturi în plantațiile multianuale.

25. Suplimentar, pentru sectorul viticol, eligibili pentru subvenționare sunt producătorii care sunt înregistrați și/sau au înregistrate plantațiile viticole în Registrul vitivinicol.

26. Suprafața minimă indivizibilă eligibilă pentru înființarea plantațiilor multianuale în cadrul prezentei submăsuri este de 0,5 ha, iar la înființarea plantațiilor multianuale în teren protejat - de 0,1 ha. Suprafața maximă anuală eligibilă de subvenționare pentru unul și același producător agricol nu va depăși cumulativ pentru toate tipurile de plantații, la înființarea plantațiilor multianuale și la instalarea sistemelor moderne de suporturi în plantațiile viticole tinere 25 ha, la defrișarea plantațiilor multianuale neproductive -100 ha, instalarea în plantațiile multianuale a echipamentului antigrindină și antiploaie - 25 ha.

27. Mărimea subvenției se calculează sub formă de cuantum, exprimată ca sumă fixă, la o unitate de suprafață utilă sau în procente de la valoarea investiției, după cum urmează:

1) pentru înființarea plantațiilor pomicole, în funcție de sistemul de cultură, tipul de portaltoi și densitatea pomilor la un hectar:

a) pentru livezile de măr, cu densitatea pomilor la hectar:

- de la 833 până la 1250 bucăți – 3 mii lei/ha

- de la 1251 până la 1849 bucăți – 12 mii lei/ha;

- de la 1850 până la 2449 bucăți – 30 mii lei/ha;
- de la 2450 bucăți și mai mult – 40 mii lei/ha;
- 3100 de bucăți și mai mult, inclusiv pentru păr, cu pomi altoiți pe portaltoi vegetativ, cu vigoare slabă (măr – M-9; M- 26, Bud 62-396 și păr – gutui tip A și tip BA 29), conform schemelor de plantare indicate în proiectul de înființare a plantației multianuale și dotate cu sisteme de irigare – 70 mii lei/ha;

b) pentru livezile de cireș și prun altoit pe portaltoi vegetativ și dotate cu sisteme de irigare, cu densitatea pomilor la hectar:

- de la 1001 la 1250 bucăți – 60 mii lei/ha;
- de la 1251 la 1666 bucăți – 75 mii lei/ha;
- peste 1667 bucăți – 90 mii lei/ha.

c) pentru livezile de vișin și cais, precum și păr, gutui, altoiți pe portaltoi vegetativ și dotate cu sisteme de susținere și irigare, cu densitatea pomilor la hectar de peste 1001 bucăți – 40 mii lei /ha.

d) pentru livezile de vișin, cireș, cais, prun, piersic, nectarin, precum și păr, gutui, cu densitatea pomilor la hectar:

- de la 400 până la 1000 bucăți – 15 mii lei/ha;
- de la 1001 bucăți și mai mult – 20 mii lei/ha.

e) pentru înființarea livezilor de nuc altoit, migdal și alun – 18 mii lei/ha;

f) pentru înființarea plantațiilor de cătină albă – 20 mii lei/ha;

g) pentru înființarea plantațiilor de căpșun (cu densitatea plantelor la hectar de peste 51000 bucăți) și afin (în substrat artificial acid) dotate cu sisteme de irigare prin picurare, inclusiv plantate în teren protejat – 50 mii lei/ha;

h) pentru înființarea plantațiilor de arbuști fructiferi dotate cu sisteme de irigare:

- zmeur și mure – 60 mii lei/ha;
- coacăz, agriș și aronia – 30 mii lei/ha;

2). Pentru înființarea plantațiilor viticole în funcție de categoria plantațiilor, grupa de soiuri și densitatea plantării:

a) plantații cu soiuri de struguri pentru masă – 40 mii lei/ha;

b) plantații cu soiuri de struguri pentru vin, cu densitatea butucilor la hectar:

- până la 3000 – 25 mii lei/ha;
- de la 3001 până la 3500 – 30 mii lei/ha;
- de la 3501 până la 4000 – 35 mii lei/ha;
- de la 4001 până la 4500 – 40 mii lei/ha;
- peste 4501 – 45 mii lei/ha;

3) pentru înființarea plantațiilor de culturi aromatice:

a) trandafir de ulei – 6,0 mii lei per hectar;

b) levănțică, isop, jaleș – 4,0 mii lei per hectar.

4) pentru instalarea sistemelor moderne de suporturi în plantațiile viticole tinere și modernizarea sistemelor de suporturi în plantațiile pe rod, în funcție de tipul sistemelor de suporturi:

a) spalier vertical cu pari din aliaje de metale, mase plastice și dispozitive de fixare și tensionare - 35 mii lei/ha și respectiv 40 mii lei/ha;

b) spalier vertical cu pari din lemn confecționați, tratați cu antiseptici și dispozitive de fixare și tensionare - 25 mii lei/ha și respectiv 30 mii lei/ha;

c) spalier vertical obișnuit cu pari noi din beton armat sau lemn - 20 mii lei/ha;

5) pentru instalarea sistemelor de suporturi în plantațiile pomicole tinere (până la intrarea pe rod), altoite pe portaltoi vegetativ și plantații bacifere tinere de tip spalier vertical, cu pari noi din beton armat sau lemn tratat antiseptic, utilizat pentru susținerea pomilor sau arbuștilor fructiferi pe direcția rândului, achiziționate începând cu doi ani precedenți celui de subvenționare și dat în exploatare începând cu 1 noiembrie al anului precedent celui de subvenționare - 50% din valoarea sistemului de suport, fără TVA, dar nu mai mult de 40 mii lei/ha;

6) pentru echipament antigrindină nou, achiziționat în perioada a doi ani precedenți celui de subvenționare, inclusiv în rate și dat în exploatare începând cu 1 noiembrie al anului precedent – 50%

din valoarea echipamentului. Subvenția se va calcula după achitarea ultimei rate și trecerea în proprietate a echipamentului antigrindină dar nu mai mult de 100 mii lei/ha.

7) pentru echipament antiploaie nou, achiziționat în perioada a doi ani precedenți celui de subvenționare, inclusiv în rate și dat în exploatare începând cu 1 noiembrie al anului precedent. Subvenția se va calcula după achitarea integrală, inclusiv a ultimei rate și trecerea în proprietate a echipamentului, în mărime de 40% din valoarea:

– plasei antiploaie, procurată separat, în cazul când există instalat sistemul antigrindină, dar nu mai mult de 100 mii lei/ha;

– plasei combinate - antiploaie și antigrindină, dar nu mai mult de 200 mii lei/ha și în condiția când cel puțin o parte din sistemul de protecție nu a fost subvenționat anterior.

8) pentru defrișarea plantațiilor multianuale (pomicole, nucifere și viticole) – 10,0 mii lei per hectar cu asumarea și realizarea angajamentului, pentru următorii 3 ani de a întreține terenurile agricole conform bunelor practici agricole.

28. Producătorii agricoli pot beneficia de subvenții majorate în cazul înființării plantațiilor viticole cu soiuri de viță de vie de struguri pentru vin (tehnice):

a) *destinate pentru producerea produselor vitivinicole cu IGP/DOP, care posedă pașaportul tehnic al proiectului agreat, printr-un aviz, de către asociația/uniunea cu IGP/DOP, în aria căreia este amplasată plantația viticolă respectivă – cu 5,0 mii lei/ha;*

b) *înființate cu soiuri autohtone (grupul Feteasca, Rara neagră, Viorica) – cu 5,0 mii lei/ha.*

29. Nu vor fi eligibile subvenționării:

1) plantațiile pomicole, înființate cu material săditor obținut prin metoda altoirii pe loc și care nu este obținut în pepiniere autorizate;

2) plantațiile multianuale care în momentul inspectării, de către reprezentanții AIPA, nu sunt întreținute corespunzător procedurilor agrotehnice (adică sunt plantații îmburuienate), excepție făcând plantațiile multianuale care, conform proiectului de înființare, dispun de tehnologie cu înierbare printre rânduri.

30. Documentele solicitate suplimentar pentru obținerea sprijinului financiar:

1) actul privind înființarea plantațiilor multianuale/perene în primul an de vegetație, conform anexei nr. 8 la prezentul Regulament (întocmit pe o foaie format A-4 pe ambele părți), plantații înființate conform prevederilor Hotărârii Guvernului nr. 705 din 20 octombrie 1995 „Privind modul de înregistrare la venituri, punere pe rod, casare și defrișare a plantațiilor perene”;

2) pentru plantațiile viticole – actul privind înființarea plantației viticole (de plantare a viței de vie) și actul privind recepționarea plantației viticole în primul an de vegetație, conform prevederilor art.12 alin. (1) din Legea viei și vinului nr. 57 din 10 martie 2006;

3) copia de pe raportul statistic privind înființarea plantațiilor multianuale (formularul nr.2 liv-vii), în condițiile prevăzute de actele normative în vigoare;

4) copia de pe pașaportul, inclusiv planul general al proiectului de înființare a plantațiilor pomicole și viticole, iar în cazul plantațiilor de arbuști fructiferi, căpșun și culturilor aromatice, copia de pe planul general al plantației, cu indicarea dimensiunilor, segmentelor ce formează conturul (perimetrul) plantației și indicarea schemei de plantare, elaborată de proiectantul în domeniu;

5) copia de pe pașaportul proiectului de înființare a pepinierelelor viticole și pomicole cu indicarea componentelor specifice acestora;

6) copia de pe schița de proiect privind instalarea sistemului de suporturi în plantațiile multianuale tinere sau modernizarea acestora în viile pe rod, copia de pe schița de proiect, cu descifrarea părților componente a echipamentelor antigrindină și antiploaie, elaborate, după caz de biroul de proiectare, de producător sau de furnizor;

7) copia de pe certificatul de valoare biologică a materialului săditor pomicol sau copia de pe certificatul de calitate pentru material săditor viticol, certificatul de calitate pentru semințe în cazul înființării plantațiilor de culturi aromatice, eliberat de producător;

8) copia de pe cererea pentru casarea plantației perene, extrasul din decizia consiliului local despre aprobarea casării, pentru plantațiile casate în anul 2015, extrasul din decizia Consiliului local de nivelul II, copia de pe actul de defrișare a plantațiilor perene, modelele cărora sunt aprobate prin Hotărârea Guvernului nr.705 din 20 octombrie 1995 „Privind modul de înregistrare la venituri,

punere pe rod, casare și defrișare a plantațiilor perene”, cu anexarea acordului proprietarului plantației;

9) copia de pe declarația, actul de casare și actul de defrișare a plantațiilor viticole, conform Regulamentului privind evidența contabilă a plantațiilor viticole în procesul plantării, exploatării și defrișării acestora, conform prevederilor art.12 alin. (1) din Legea viei și vinului nr. 57 din 10 martie 2006, cu anexarea acordului proprietarului plantației;

10) copia de pe ordinul de plată privind achitarea integrală pentru sistemele antigrindină și antiploaie sau copia de pe ordinul de plată privind achitarea sistemelor în rate pentru perioada a doi ani precedenți și anului în curs celui de subvenționare.

31. Cererile de solicitare a sprijinului financiar pentru instalarea sistemului de suporturi în plantațiile viticole tinere se vor depune în primul sau al doilea an de la plantarea viilor, iar pentru modernizarea sistemului de suporturi în plantațiile viticole pe rod – în anul efectuării investiției respective.

În cazul amânării recepționării plantației pomicole-viticole în primul an de vegetație din cauza gradul necorespunzător de prindere a materialului săditor, sau din cauza întârzierilor legate de legalizarea dreptului de posesie asupra terenurilor pe care s-a realizat investiția, producătorul agricol este în drept să depună cererea de solicitare a sprijinului financiar pentru înființarea plantației în anul doi de vegetație (de la plantare).

Submăsura 1.3. Stimularea investițiilor pentru procurarea tehnicii și utilajului agricol convențional

32. Domeniul de acțiune. Subvenția se acordă pentru procurarea de tractoare, combine, alte mașini și utilaje agricole prevăzut în anexa nr. 3 al prezentului regulament, cu anul producerii nu mai mic de doi ani precedenți celui de subvenționare, achiziționate, începând cu 1 noiembrie al anului precedent, de la furnizori/distribuitori din țară, sau importată direct de către producătorul agricol.

33. Mărimea sprijinului acordat se calculează sub formă de compensație în proporție de 25% din cost (per unitate), dar nu mai mult de 300 mii lei per beneficiar, cu excepția combinelor autopropulsate pentru recoltarea strugurilor pentru care suma maximală va constitui 750 mii lei per beneficiar.

34. Prin derogare de la prevederile pct. 33, sub incidența prezentei măsuri cade inclusiv tehnica, utilajul agricol nou, procurate în rate, începând cu anul trei precedent celui de subvenționare, cu anul producerii nu mai mic de trei ani precedenți celui de producere, prevăzute în anexa nr. 3 la prezentul Regulament, valoarea subvenției se va calcula reieșind din ratele achitate în perioada 1 noiembrie al anului precedent celui de subvenționate - 31 octombrie al anul curent de subvenționare.

35. Începând cu anul 2018, tehnica și utilajul agricol nou procurat în rate va fi subvenționată doar după achitarea ultimei rate și trecerea în proprietate a tehnicii și utilajului procurat.

36. Pentru tehnica și utilajul agricol nou, procurate, începând cu anul trei precedent celui de subvenționare, cu anul producerii nu mai mic de trei ani precedenți celui de producere, prevăzute în anexa nr. 3 la prezentul Regulament, prin intermediul companiilor de leasing, în baza unui contract de leasing financiar, conform Legii nr.59-XVI din 28 aprilie 2005 cu privire la leasing, prin derogare de la prevederile pct. 33, producătorul agricol va avea dreptul să solicite subvenția odată cu achitarea ultimei rate și trecerea în proprietate a tehnicii și utilajului agricol nou, iar valoarea subvenției se va calcula reieșind din ratele achitate, exceptând plățile aferente leasingului: dobânda de leasing, asigurarea bunului.

37. Solicitanții de subvenții, care începând cu anul precedent celui de subvenționare, au procurat combine/tractoare vor beneficia de subvenție după capacitatea motorului cai putere raportată la suprafața terenului arabil deținut în condițiile legii, conform tabelelor privind corelarea puterii tractorului și combinei cu suprafața exploatației agricole, conform anexei nr.4 la prezentul regulament, iar pentru diversele mașini și utilaje agricole solicitantul trebuie să dețină cel puțin 5 ha teren agricol și tractorul cu capacitatea energetică necesară pentru agregatarea acestuia.

38. Documentele solicitate suplimentar pentru obținerea sprijinului financiar:

1) copia actelor ce atestă dreptul de proprietate sau extrasul din registrul primăriei de evidență a contractelor de arendă a terenului;

2) copia de pe contractul de vânzare - cumpărare privind achiziționarea tehnicii și utilajului agricol nou, după caz;

3) copia de pe certificatul de înmatriculare/înregistrare sau provizoriu al tehnicii și utilajului agricol nou;

4) copia de pe ordinul de plată privind achitarea integrală (inclusiv a avansului, indiferent de mărimea și data achitării lui), sau, după caz, a ratei achitate, la procurarea utilajului agricol nou;

5) declarația producătorului agricol privind combinele, tractoarele agricole din gospodărie cu indicarea denumirii, anului de producere și puterea de tracțiune, iar pentru agregatele procurate va fi declarat puterea de tracțiune și productivitatea acestora, model aprobat prin ordinul ministrului agriculturii și industriei alimentare;

6) forma de raportare 29-agr completată de producătorul agricol în cazul solicitării subvenției pentru tractor/combină;

7) copia de pe pașaportul tehnic ale mașinilor și agregatelor procurate, necesar pentru identificarea productivității acestora.

Submăsura 1.4. Stimularea investițiilor pentru utilizarea și renovarea tehnologică a fermelor zootehnice

39. Domeniul de acțiune. Mărimea sprijinului acordat se calculează sub formă de compensație din costul utilajului tehnologic nou, achitat integral, destinat dotării și modernizării fermelor zootehnice, inclusiv construcția/reconstrucția fermelor zootehnice de bovine, ovine și caprine.

40. Mărimea subvenției acordate se calculează sub formă de compensație din valoarea utilajului tehnologic nou (inclusiv a materialelor de construcție și lucrărilor de proiectare), conform facturilor, iar în cazul importului - copia de pe declarația vamală și complimentară, cu anexarea invoice-ului, după cum urmează:

1) *pentru fermele zootehnice de bovine destinate creșterii și întreținerii bovinelor, șeptel de lapte* – 50% din costul utilajului tehnologic, materialelor de construcție, conform devizelor de cheltuieli, inclusiv proiectul tehnic, elaborat de companii licențiate în acest domeniu, dar nu mai mult de 3,0 mil. lei per beneficiar;

2) *pentru fermele zootehnice de bovine destinate creșterii și întreținerii bovinelor, șeptel de carne* – 30% din costul utilajului tehnologic, materialelor de construcție, conform devizelor de cheltuieli, inclusiv proiectul tehnic, elaborat de companii licențiate în acest domeniu, dar nu mai mult de 2,0 mil. lei per beneficiar;

3) *pentru fermele zootehnice apicole* – 50% din costul utilajului tehnologic, dar nu mai mult de 500,0 mii lei per beneficiar;

4) *pentru fermele zootehnice de alte specii din domeniul agricol* – 30% din costul utilajului tehnologic (inclusiv a materialelor de construcție și lucrărilor de proiectare, pentru fermele zootehnice de ovine și caprine), dar nu mai mult de 1,5 mil. lei per beneficiar.

41. În cadrul prezentei măsuri se va beneficia de subvenții la utilaj, echipament (inclusiv software folosit în managementul fermei zootehnice), materiale de construcție, lucrări de proiectare, procurate/efectuate începând cu anul doi precedent celui de subvenționare și date în exploatare începând cu 1 noiembrie al anului precedent celui de subvenționare.

42. Lista echipamentului, utilajului tehnologic, materialelor de construcție, eligibile în cadrul prezentei măsuri, este prevăzută în anexa nr.6 la prezentul Regulament.

43. Documentele solicitate suplimentar pentru obținerea sprijinului financiar:

1) copia de pe documentația tehnică eliberată de producător, cu descrierea caracteristicilor tehnice ale utilajului tehnologic;

2) copia de pe procesul-verbal de recepție la terminarea lucrărilor, precum și procesul-verbal de recepție finală, însoțit de avizul expertizei ecologice de stat, proiectul tehnic, inclusiv devizul de cheltuieli în cazul construcțiilor/ reconstrucțiilor fermelor zootehnice de bovine/ovine/caprine;

3) procesul-verbal de executare a lucrărilor cu anexarea devizului de cheltuieli descifrat pentru materialele utilizate, serviciile de montare și instalare;

4) copia de pe autorizația sanitar-veterinară de funcționare, eliberată în modul stabilit;

5) copia de pe certificatul de înmatriculare sau provizoriu al tehnicii/utilajului;

6) în cazul construcțiilor/reconstrucțiilor fermelor zootehnice, copia de pe proiectul tehnic elaborat de companii licențiate în acest scop.

Submăsura 1.5. Stimularea procurării animalelor de prăsilă și menținerii fondului genetic al acestora

44. Domeniul de acțiune. Sprijinul este acordat pentru compensarea parțială a investiției la procurarea animalelor de prăsilă de la ferme de prăsilă, incluse în Nomenclatorul raselor, tipurilor și crosurilor de animale, omologate (raionate) în din Republica Moldova, inclusiv din import, începând cu 1 noiembrie al anului precedent celui de subvenționare.

45. Mărirea subvenției se calculează sub forma de compensație din valoarea costului animalului, conform facturilor, invoice-urilor și declarațiilor vamale, în mărime de:

1) 50% pentru vaci primipare, junci și juninci cu vârsta de cel puțin 12 luni, dar nu mai mult de 2,5 mil. lei per beneficiar, într-un an de subvenționare;

2) 30% pentru vieri cu vârsta de 4-8 luni (rasă pură și birasială) și scrofițe neînsămânțate cu vârsta de 5-8 luni (rasă pură și birasiale), dar nu mai mult de 500,0 mii lei per beneficiar într-un an de subvenționare;

3) 50% pentru berbeci și țapi cu vârsta de 6-20 luni, dar nu mai mult de 200,0 mii lei per beneficiar într-un an de subvenționare;

4) 50% pentru mioare și căprițe cu vârsta de 6-20 luni, dar nu mai mult de 500,0 mii lei per beneficiar într-un an de subvenționare;

5) 50% pentru iepuri de casă de reproducție dar nu mai mult de 200,0 mii lei per beneficiar într-un an de subvenționare.

6) 50% pentru mătcă de albine cu vârsta de cel mult 3 luni, dar nu mai mult de 100,0 mii lei per beneficiar într-un an de subvenționare;

7) 50% pentru roiuri de albine cu mătcă cu vârsta de cel mult 3 luni, dar nu mai mult de 200,0 mii lei per beneficiar într-un an de subvenționare.

46. Vârsta animalelor se va calcula de la data nașterii, conform certificatelor de rasă până la facturare.

47. În cadrul prezentei măsuri se acordă subvenții producătorilor agricoli pentru procurările anuale a unui efectiv minim de la:

- 1) 3 – vaci/junci la fermele de bovine;
- 2) 5 – scroafe/scrofițe la fermele de porcine;
- 3) 10 – oi/capre la fermele de ovine/caprine;
- 4) 10 – iepuroaice la fermele de iepuri;
- 5) 30 - mătcă de albine/roiuri de albine.

48. Documentele solicitate suplimentar pentru obținerea sprijinului financiar:

1) copia de pe documentele primare contabile (facturi fiscale, facturi de expediție), iar în cazul importului copia de pe declarația vamală și complimentară, cu anexarea invoice-ului, vizate de medicul veterinar și șeful subdiviziunii teritoriale ale Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor;

2) copia de pe autorizația sanitar-veterinară de funcționare pentru exploatarea zootehnică în care vor fi întreținute animalele;

3) copia de pe polița de asigurare a animalelor, cu excepția procurării mătcilor de albine/roiurilor de albine, încheiat în conformitate cu Legea nr. 243-XV din 8 iulie 2004 privind asigurarea subvenționată a riscurilor de producție în agricultură;

4) copia de pe actele de punere și scoatere de sub carantină profilactică a animalelor de prăsilă importate, eliberată de subdiviziunile teritoriale ale Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor;

5) copia de pe certificatul de înregistrare (identificare, mișcare) a animalelor, pentru cele care sunt supuse înregistrării conform Legii nr.231-XVI din 20 iulie 2006 privind identificarea și înregistrarea animalelor;

6) copia de pe certificatul de rasă (pedigreu) al fiecărui animal;

7) pentru roiurile de albine, pentru care se solicită subvenție, copia de pe certificatul de rasă al mătcilor de albine.

Submăsura 1.7. Stimularea creditării producătorilor agricoli de către băncile comerciale și instituțiile financiare nebancare

49. Domeniul de acțiune. Sprijinul este acordat producătorilor agricoli, care au obținut credite începând cu anul trei precedent de subvenționare de la băncile comerciale și instituțiile financiare nebancare, înregistrate pe teritoriul Republicii Moldova, pentru achiziționarea următoarelor bunuri și servicii:

- 1) semințe, material săditor și sistem de suport;
- 2) combustibil și lubrifianți;
- 3) îngrășăminte (minerale și organice), inclusiv mijloace de protecție a plantelor și animalelor;
- 4) furaje;
- 5) module de seră, peliculă și alte materiale pentru construcția/reconstrucția de sere, solarii și tuneluri;
- 6) procurarea tehnicii și utilajului agricol, echipamentului ce formează sisteme de irigare, echipamentelor antigrindină și antiploaie;
- 7) procurarea utilajului tehnologic, materialelor de construcție, pentru infrastructura fizică, utilării și renovării exploatației agricole;
- 8) procurarea animalelor de prăsilă;
- 9) construcția și dotarea tehnologică a pensiunilor agroturistice;
- 10) procurarea echipamentelor tehnologice și a utilajelor în scopul dezvoltării infrastructurii postrecoltare și prelucrare primară în localitățile rural.

50. Mărimea sprijinului acordat se calculează, aplicând formula:

$$S = D \times K \times (R_m/R_d)$$

în care:

S – suma subvenției, în lei, dar nu mai mult decât valoarea dobânzii achitate conform contractului de creditare/împrumut, începând cu 1 noiembrie al anului precedent de subvenționare;

D – valoarea dobânzii achitate conform contractului de creditare/împrumut;

K - coeficientul stabilit prin raportul dintre suma utilizată exclusiv în scopurile indicate la punctul 49 la suma creditului accesat;

R_m –rata medie anuală stabilită de Banca Națională a Moldovei la începutul anului în curs de subvenționare;

R_d – rata dobânzii conform contractului de creditare/împrumut;

51. Pentru creditele a căror rată a dobânzii este una flotantă, în formula de calcul va fi utilizată media ratelor dobânzii flotante pentru perioada de calcul.

52. Pentru obținerea sprijinului se solicită suplimentar:

- 1) copia de pe contractul de credit/împrumuturi;
- 2) certificatul eliberat de către instituțiile financiare privind direcțiile de utilizare a creditului, și suma dobânzii achitată, începând cu 1 noiembrie al anului precedent celui de subvenționare, conform modelului aprobat prin ordinul ministrului agriculturii și industriei alimentare;
- 3) copia de pe ordinele de plată ce atestă achitarea dobânzii, începând cu 1 noiembrie al anului precedent celui de subvenționare sau borderourile ordinelor/notelor de plată, completate și eliberate de către instituțiile financiare, conform modelului aprobat prin ordinul ministrului agriculturii și industriei alimentare.

53. Suma maximală a subvenției acordate unui singur beneficiar în cadrul prezentei măsuri constituie 100,0 mii lei, cu excepția creditelor accesate prin intermediul proiectelor investiționale și programe de asistență externă în sectorul agricol și mediul rural, gestionate de unitățile de implementare, plafonul va constitui 150,0 mii lei. Pentru grupurile de producători (creditele accesate de grup) plafonul va constitui 300 mii lei.

54. Creditele revolving, leasing și overdraft nu sunt eligibile în cadrul prezentei submăsuri, indiferent de sursa lor. Pentru creditele destinate susținerii tinerilor, cu porțiune de grant, valoarea subvenției se va calcula din valoarea dobânzii achitate a creditul de bază fără porțiune de grant, ce urmează a fi rambursat.

Submăsura 1.7A. Stimularea mecanismului de asigurare a riscurilor în agricultură

55. Mijloacele financiare prevăzute pentru prezenta măsură se utilizează la subvenționarea primelor de asigurare a producătorilor agricoli, în baza contractelor de asigurare a riscurilor de producție în agricultură, care pot fi produse în anul în curs de subvenționare, în conformitate cu Legea nr.243-XV din 8 iulie 2004 privind asigurarea subvenționată a riscurilor de producție în agricultură și în baza Listei riscurilor pentru a căror asigurare se subvenționează, din Fondului Național de Dezvoltare a Agriculturii și Mediului Rural, primele de asigurare în fitotehnie, horticultură, viticultură și zootehnie (anexa nr.2 la prezenta hotărâre) și Listei culturilor agricole și a speciilor de animale și păsări pentru a căror asigurare se subvenționează, Fondului Național de Dezvoltare a Agriculturii și Mediului Rural, primele de asigurare (anexa nr.3 la prezenta hotărâre).

56. Cuantumul maxim al subvenției se stabilește ținând cont de primele de asigurare calculate conform tarifelor de asigurare prevăzute în condițiile speciale de asigurare a riscurilor de producție în agricultură și nu va depăși plafonul de 300,0 mii lei pentru unul și același producător agricol iar pentru asigurarea plantațiilor multianuale – cuantumul maxim al subvenției nu va depăși 400,0 mii lei.

Măsura 2. Investiții în prelucrarea și comercializarea produselor agricole

Submăsura 1.6. Stimularea investițiilor pentru dezvoltarea infrastructurii postrecoltare și procesare

57. Domeniul de acțiune. Sprijinul este acordat pentru compensarea parțială la procurarea cu achitare integrală a echipamentelor tehnologice și utilajelor noi, inclusiv a materialelor de construcție, începând cu anul doi precedent celui de subvenționare și date în exploatare, începând cu 1 noiembrie al anului precedent celui de subvenționare, conform anexei nr. 7 la prezentul Regulament, destinate:

1) construcției depozitelor frigorifice de păstrare a fructelor, strugurilor și legumelor, caselor de ambalare;

2) prelucrare primară/finită, procesare, uscare și congelare a fructelor, strugurilor, legumelor și cartofilor;

3) prelucrare primară/finită, uscare, condiționare, depozitare, păstrare și ambalare a cerealelor, oleaginoaselor, florii-soarelui și soia;

4) prelucrare primară/finită, ambalare, refrigerare, congelare, procesare și păstrare, inclusiv analize, a cărnii, laptelui, mierii de albine.

58. Începând cu anul 2018, în cadrul prezentei submăsuri, vor fi eligibili, grupurile de producători, ale căror membri nu dispun de infrastructură similară anterior subvenționată din fond sau alte proiecte ale partenerilor de dezvoltare, cu condiția că infrastructura similară anterior subvenționată nu depășește 40% din capacitatea infrastructurii pentru care solicită subvenția grupul de producători.

59. Grupurile de producători, nerecunoscute nu sunt eligibile în cadrul prezentei măsuri.

60. Pot beneficia de subvenții în condițiile pct. 64-67 al prezentului Regulament, solicitanții care:

1) realizează investiția într-o localitate rurală;

2) dețin bază de producție proprie, confirmate prin suprafețe de teren deținute/șeptel de animale, care ar asigura cel puțin 50% din capacitatea de păstrare/prelucrare eligibilă pentru subvenționare.

~~3) nu au beneficiat de subvenție, în ultimii 5 ani, pentru infrastructură similară.~~

61. Pentru solicitanții care nu se încadrează în prevederile pct. 60, valoarea subvenției se va reduce cu 50% din valoarea de bază a acesteia.

62. Sarcina demonstrării deținerii de bază materială de producție, este pusă pe seama solicitantului – documente ce confirmă activitatea agricolă pe ultimii 3 ani (inclusiv a membrilor, în cazul grupurilor de producători), confirmări de la primării, acte de plantare multianuală, intrări de inputuri (semințe, îngrășăminte, material săditor, utilaj agricol), dovada contractării unor credite cu destinație agricolă, rapoarte statistice, contracte de arendă a terenurilor agricole), care vor fi incluse, în mod obligatoriu în planul de afaceri. Pentru grupurile de producători, drept confirmare va servi baza de producție, inclusiv de terenuri, deținute în total de membrii grupului de producători.

63. Documentele solicitate suplimentar pentru obținerea sprijinului financiar:

1) copia de pe documentația tehnică eliberată de producător, cu descrierea caracteristicilor tehnice a echipamentului, utilajului tehnologic;

2) copia de pe contractul de vânzare-cumpărare a utilajului și echipamentului nou procurat;

3) copia de pe procesul-verbal de recepție la terminarea lucrărilor, precum și procesul-verbal de recepție finală, și avizul expertizei ecologice de stat, în cazul construcțiilor noi, inclusiv în cazul camerelor frigorifice noi, în care se instalează utilajul și echipamentul eligibil;

4) copia de pe certificatul de înmatriculare sau provizoriu al tehnicii;

5) copia de pe avizul de recunoaștere a grupurilor de producători, înregistrați în sensul Legii nr. 312 din 20 decembrie 2013 privind grupurile de producători agricoli și asociațiile acestora;

1.6.1. Case de ambalare și frigidere de păstrare a fructelor, strugurilor și legumelor

64. Mărimea subvenției se calculează sub formă de compensație în valoare de 50%, dar nu mai mult de 3,0 mil. lei per beneficiar, cu excepția grupurilor de producători, pentru care plafonul va constitui 4,5 mil.lei., din valoarea echipamentelor, utilajelor instalate și materialelor de construcție pentru investițiile realizate în construcția de:

- a) depozite frigorifice de păstrare a fructelor, strugurilor și legumelor;
- b) case de ambalare.

1.6.2. Procesare, uscare și congelare a fructelor, strugurilor, legumelor și cartofilor

65. Mărimea subvenției se calculează sub formă de compensație în valoare de 40% din valoarea echipamentelor și utilajelor instalate și materialelor de construcție pentru investițiile realizate în construcția pentru investițiile realizate în prelucrarea primară/finită, procesarea, uscarea și/sau congelarea fructelor, strugurilor, legumelor (inclusiv ciupercilor) și cartofilor dar nu mai mult de 2,0 mil. lei per beneficiar, cu excepția grupurilor de producători, pentru care plafonul va constitui 4,5 mil.lei.

1.6.3. Prelucrare, uscare și condiționare a cerealelor, oleaginoaselor, florii-soarelui și soia

66. Mărimea subvenției se calculează sub formă de compensație în valoare de 40% din valoarea echipamentelor și utilajelor instalate la întreprinderile agricole, amplasate în localitățile rurale, pentru prelucrarea primară/finită, uscarea, condiționarea, depozitarea, păstrarea și ambalarea cerealelor, oleaginoaselor, florii-soarelui și soia, dar nu mai mult de 1,5 mil. lei per beneficiar.

1.6.4. Prelucrare primară, ambalare, refrigerare, congelare și păstrare a cărnii, procesare, ambalare și păstrare a laptelui, precum și analizei mierii de albine

67. Mărimea subvenției se calculează sub formă de compensație în rate procentuale, din valoarea investiției eligibile, după cum urmează:

1) 50% din valoarea echipamentelor și utilajelor destinate prelucrării primare/finite, ambalare, procesare și păstrare a laptelui, mierii de albine, inclusiv utilajelor destinate analizei, precum și prelucrării primare a cărnii (abatoare), dar nu mai mult de 2,0 mil. lei per beneficiar;

2) 30% din valoarea echipamentelor și utilajelor destinate prelucrării primare/finite, ambalare, refrigerare, congelare, procesare și păstrare a cărnii, dar nu mai mult de 1,0 mil. lei;

Submăsura 1.8. Stimularea constituirii și funcționării grupurilor de producători agricoli

68. Domeniul de acțiune. Alocarea mijloacelor financiare, în calitate de sprijin suplimentar pentru stimularea investițiilor de către grupuri de producători.

69. Sprijinul financiar se acordă grupului de producători recunoscut în temeiul Legii nr. 312 din 20 decembrie 2013 privind grupurile de producători agricoli și asociațiile acestora, se calculează reieșind din valoarea producției comercializate anual de către grupul de producători, conform actelor confirmative, după cum urmează:

- a) 5% – în primul an de activitate;
- b) 4% – în al doilea an de activitate;
- c) 3% – în al treilea an de activitate;
- d) 2% – în al patrulea an de activitate;
- e) 1% – în al cincilea și în următorii ani de activitate a grupului de producători.

70. Sprijinul financiar acordat grupului de producători în cuantumul prevăzut la lit. a)–e) nu va depăși suma de 1,5 mil. lei.

71. În cazul produselor de origine vegetală, valoarea minimă a producției comercializate eligibilă pentru sprijin financiar este de 1,0 mil. lei.

72. În cazul grupurilor de producători recunoscute în cursul primului lor an de activitate, sprijinul financiar poate fi solicitat în funcție de activitatea economică realizată în ultimul semestru, pe baza dărilor de seamă prezentate pentru perioada respectivă, ținând cont de valoarea minimă a producției comercializate.

73. Sprijinul financiar acordat grupurilor de producători se restituie integral în cazul admiterii încălcărilor prevăzute la art. 20 alin. (4) lit. a), b) și e) din Legea nr. 312 din 20 decembrie 2013 privind grupurile de producători agricoli și asociațiile acestora.

74. Grupurile de producători nu pot beneficia de dublă finanțare din bugetul public pentru aceeași activitate.

75. Pentru accesarea sprijinului financiar, grupul de producători înaintează o cerere către Agenție în termen de 30 de zile de la expirarea termenului de raportare anuală sau, după caz, semestrială, la care anexează:

- a) copia de pe certificatul de înregistrare;
- b) copia de pe avizul de recunoaștere;
- c) dovada valorii producției comercializate de către membrii grupului de producători;
- d) raportul anual privind realizarea planului de recunoaștere;
- e) prezentarea certificatelor HACCP și/sau /GlobalGap/GMP/ISO/contract cu companii specializate în certificare.

Submăsura 1.9. Stimularea activităților de promovare pe piețele externe

76. Domeniul de acțiune. Alocarea mijloacelor financiare pentru susținerea producătorilor agricoli prin intermediul asociațiilor profesionale din domeniul agricol în participarea și organizarea de expoziții, târguri, concursuri, cu profil agroalimentar, inclusiv în rețelele de comercializare pe piața externă, cu excepția celor evenimente ce sunt susținute de alte instituții și parteneri de dezvoltare, în scopul sporirii competitivității și promovării produselor agricole și agroalimentare autohtone, începând cu 1 noiembrie al anului precedent celui de subvenționare, pentru:

1) *compensarea cheltuielilor de participare și organizare la expozițiile, târgurile, concursurile, cu profil agroalimentar, inclusiv în rețelele de comercializare pe piața externă:*

- a) cheltuielile de arendă a spațiului expozițional;
- b) cheltuielile de construcție a standurilor de prezentare, bannerelor, panourilor;
- c) costurile taxelor de participare;
- d) costurile mostrelor utilizate în procesul de promovare;
- e) achiziționare de spațiu mass media pentru diseminarea informațiilor de promovare a produselor agricole și agroalimentare.

2) *compensarea cheltuielilor pentru înregistrarea produselor cu indicație geografică protejată, denumire de origine a produselor și specialitate tradițională garantată.*

77. Mărimea sprijinului constituie 50% din costul cheltuielilor dar nu mai mult de:

a) 100,0 mii lei per beneficiar, pentru participare în cadrul expozițiilor, târgurilor, concursurilor, cu profil agroalimentar, organizate peste hotarele țării;

b) 30,0 mii lei pentru indicație geografică protejată, denumire de origine a produselor și specialitate tradițională garantată.

78. Documentele solicitate suplimentar la obținerea sprijinului pentru promovării producției agricole sunt:

- 1) copia contractului de folosință a spațiului expozițional;
- 2) copia de pe facturile fiscale, facturile de expediție, facturi, iar în cazul importului – copia de pe declarația vamală și complimentară, cu anexarea invoice-ului, ce denotă participarea și transportarea mostrelor de produse agricole și agroalimentare;
- 3) copia de pe dispozițiile de plată cu privire la achitarea serviciilor de participarea în cadrul expozițiilor, târgurilor, concursurilor, cu profil agroalimentar;
- 4) confirmarea înregistrării producătorului agricol în cadrul indicație geografică protejată și denumire de origine a produselor.

Prioritatea II. Asigurarea gestionării durabile a resurselor naturale

Măsura 3. Pregătirea pentru implementarea acțiunilor

referitoare la mediul și spațiul rural.

Submăsura 2.1. Stimularea investițiilor pentru consolidarea terenurilor agricole

79. Domeniul de acțiune. Sprijinul este acordat producătorilor agricoli pentru compensarea parțială a costurilor ce țin de autentificarea notarială a contractelor de înstrăinare a terenurilor agricole (vânzare - cumpărare, schimb, donație), de taxa de stat la autentificarea contractelor respective și înregistrarea contractelor în cauză la oficiile cadastrale teritoriale, inclusiv a lucrărilor cadastrale, în cazurile comasării în vederea formării unui singur bun imobil.

80. Sprijinul va fi acordat în cadrul prezentei măsuri producătorilor agricoli care au consolidat, începând cu 1 noiembrie al anului doi precedent celui de subvenționare, cel puțin 3 parcele de teren, fiind adiacente una față de alta, prin metoda vânzării-cumpărării, schimbului, donației, inclusiv care au efectuat comasarea a cel puțin 3 parcele de teren agricol, în vederea formării unui singur bun imobil.

81. Subvenția acordată în cazul prezentei măsuri constituie 50% din:

- 1) taxa de stat și plata pentru serviciile notariale, la autentificarea notarială a contractelor de vânzare-cumpărare, schimb, donație a terenurilor agricole, precum și cheltuielile de înregistrare a contractelor menționate, la oficiile cadastrale teritoriale;
- 2) costul lucrărilor cadastrale în cazul comasării, în vederea formării unui singur bun imobil, dar nu mai mult de 500,0 lei per parcelă.

82. Suma totală a subvenției pe care o poate solicita un producător agricol în cadrul prezentei măsuri constituie 100,0 mii lei.

83. Documentele solicitate suplimentar la obținerea sprijinului pentru consolidarea terenului agricol:

- 1) copia de pe contractul de înstrăinare a terenului cu parafa de înregistrare a acestuia la oficiul cadastral teritorial;
- 2) copia de pe ordinul de plată pentru taxa de stat;
- 3) factura, ordinul, bon de plată privind serviciile acordate de către oficiile cadastrale (Întreprinderea de Stat „Cadastru”), precum și întreprinderile licențiate în acest domeniu;
- 4) copia de pe proiectul de comasare (decizia de formare a bunului imobil și planul cadastral sau geometric al bunului imobil format), cu parafa de înregistrare a acestuia la oficiul cadastral teritorial.

Submăsura 2.2. Stimularea investițiilor pentru procurarea echipamentului de irigare

84. Domeniul de acțiune. Mărimea sprijinului acordat se calculează sub formă de compensație pentru echipamentul procurat cu anul producerii începând cu doi ani precedenți celui de subvenționare în proporție de:

- a) 50% din costul sistemelor noi de irigare prin picurare /microaspersiune și instalat, dar nu mai mult de 1,0 mil. lei per beneficiar;

- b) 40% din costul sistemului de irigare prin aspersiune, sistemelor mobile de irigare, dar nu mai mult de 800,0 mii lei per beneficiar;
- c) 50% din costul stației de pompare, stației de fertigare, geomembranei, geotextilului pentru captarea apei, dar nu mai mult de 1,0 mil. lei per beneficiar;
- d) 50% din costul echipamentului care formează rețelele de aducție și/sau de distribuție, dar nu mai mult de 2,5 mil. lei per beneficiar.

85. Prin derogare de la prevederile pct. 84, sub incidența prezentei măsuri cad și echipamentele, sistemele noi de irigare, procurate în rate, prevăzute la pct. 84, începând cu anul trei precedent celui de subvenționare, pentru ratele achitate în perioada 1 noiembrie a anului precedent celui de subvenționare – 31 octombrie a anului curent de subvenționare.

86. Pentru echipamentele și sistemele noi de irigare, procurate începând cu anul trei precedent celui de subvenționare prevăzute la pct. 84, prin intermediul companiilor de leasing, în baza unui contract de leasing financiar, conform Legii nr.59-XVI din 28 aprilie 2005 cu privire la leasing, prin derogare de la prevederile pct. 84, producătorii agricoli vor avea dreptul să solicite subvenția odată cu achitarea ultimei rate și trecerea în proprietate a echipamentelor și sistemelor noi de irigare, iar valoarea subvenției se va calcula reieșind din ratele achitate, exceptând plățile aferente leasingului: dobânda de leasing, asigurarea bunului.

87. Începând cu anul 2018, sistemele noi de irigare procurate în rate vor fi subvenționate doar după achitarea ultimei rate și trecerea în proprietate a utilajului procurat.

88. Documentele solicitate suplimentar pentru obținerea sprijinului:

- 1) copia de pe contractul de vânzare-cumpărare, după caz;
- 2) copia de pe ordinul de plată privind achitarea integrală (inclusiv a avansului, indiferent de mărimea și data achitării lui), sau, după caz, a ratei achitate, la procurarea echipamentelor sau sistemelor noi de irigare;
- 3) pentru pct.84 lit. d) producătorul agricol va prezenta următoarele documente suplimentare:
  - a) schița de proiect;
  - b) copia de pe devizul de cheltuieli;
  - c) procesul-verbal de executare a lucrărilor;
  - d) procesul-verbal de recepție finală

Submăsura 2.3. Stimularea producătorilor agricoli pentru compensarea cheltuielilor la irigare

89. Domeniul de acțiune. Mărimea subvenției se acordă producătorilor agricoli, inclusiv prin intermediul asociațiilor utilizatorilor de apă, pentru compensarea parțială a cheltuielilor suportate la pomparea/repomparea apei pentru irigare, în perioada mai - octombrie al anului curent de subvenționare, după cum urmează:

- 1) 50% din costul cheltuielilor suportate (fără TVA) la utilizarea energiei electrice la pomparea apei din sistemele de irigare centralizate, conform actelor de pompare;
- 2) 80% din costul cheltuielilor suportate (fără TVA) la utilizarea energiei electrice la repomparea apei de două și mai multe ori din sistemul de irigare centralizat, conform actelor de pompare;
- 3) 1,2 lei pentru fiecare 1m³ de apă utilizată efectiv la irigație prin sistemele de irigare, altele decât cele menționate la subpct. 1) și 2) din prezentul punct, conform rapoartelor privind utilizarea apei, în cazul existenței contorului cu sigila administrația publică locală de nivelul I.

90. Subvenția va fi acordată solicitanților care vor demonstra prin forma de raportare 29-agr că au obținut sporirea randamentului producerii pe terenurile irigate, cu excepția plantațiilor multianuale tinere, care va constitui cel puțin la:

- a) culturile legumicole - 60 t/ha;
- b) plantații pomicole, inclusiv:sâmburoase – 15 t/ha, sămânțoase – 40 t/ha;
- c) sfecla de zahăr – 50 t/ha
- d) plantații viticole, inclusiv: soiuri de masă – 15 t/ha, soiuri tehnice – minim 12 t/ha;
- e) porumb zaharat -15 t/ha;
- f) mazăre -5 t/ha;
- g) pepinierele viticole și pomicole - 50% randament de material săditor standard.

91. Suma maximală a subvenției acordate unui singur beneficiar în cadrul prezentei măsuri constituie 500,0 mii lei, cu excepția asociațiilor utilizatorilor de apă pentru irigare.

92. În vederea obținerii subvențiilor pentru submăsura respectivă, în condițiile pct. 89 din prezentul Regulament, producătorii agricoli prezintă Agenției următoarele documente suplimentare:

1) copia de pe contractul de prestare a serviciilor la pomparea apei de către stațiunile tehnologice pentru irigarea prin sistemele de irigare centralizate;

2) copia de pe autorizația pentru folosința specială a apei, eliberată de subdiviziunile teritoriale ale Inspectoratului Ecologic de Stat;

3) darea de seamă pe taxe pentru resurse naturale (Forma TRN15), vizată în modul stabilit de inspectoratul fiscal de stat teritorial, pentru pct. 89 subpct. 3);

4) prezentarea datelor de pe contor pentru pct. 89 subpct. 3);

5) copia de pe actul de pompare a apei, de modelul aprobat prin ordinul ministrului agriculturii și industriei alimentare pentru pct. 89 subpct.3);

6) copia de pe facturile și dispozițiile de plată privind achitarea resurselor energetice, utilizate la pomparea/repomparea apei pentru irigare, pentru pct. 89 subpct. 1-2);

7) copia de pe forma de raportare 29-agr, pentru întreprinderile producătoare de produse agricole, indiferent de formele organizatorico-juridice și de proprietate (inclusiv gospodăriile țărănești (de fermier) cu suprafața terenurilor agricole de 10 ha și peste), avizată în modul stabilit, iar pentru suprafețele de pînă la 10 ha se va prezenta forma de raportare 29-agr completată de solicitant;

93. Producătorii agricoli, membri ai asociațiilor utilizatorilor de apă pentru irigații (în continuare – Asociația), pot solicita subvenții în cadrul prezentei măsuri, care urmează a fi acordat prin intermediul asociațiilor respective, responsabile de depunerea la oficiile teritoriale ale Agenției, a cererii de solicitare a sprijinului financiar, cu anexarea următoarelor documente suplimentare:

1) copia de pe registrul membrilor Asociației;

2) copia de pe registrul cantităților de apă primite de Asociație;

3) copia de pe registrul cantităților de apă distribuite sau al numărului de irigații;

4) copia de pe registrul contractelor;

5) copia de pe actul de pompare a apei, de modelul aprobat prin ordinul ministerului agriculturii și industriei alimentare;

6) copia de pe registrul plăților achitate de către producătorii agricoli, membri ai Asociației, inclusiv de pe ordinele de plată privind achitarea serviciilor de pompare a apei;

7) certificatul eliberat de banca comercială, în care va fi indicat numărul contului în lei moldovenești.

94. Responsabili de corectitudinea stabilirii limitelor de consum a apei pentru irigare și de verificare selectivă a respectării limitelor folosinței apei de către producătorii agricoli este Agenția „Apele Moldovei”.

Submăsura 2.4. Stimularea investițiilor pentru procurarea echipamentului No-Till și Mini-Till

96. Domeniul de acțiune. Mărimea sprijinului acordat se calculează sub formă de compensație în proporție de 30% din cost per unitate, dar nu mai mult de 500 mii lei per beneficiar, pentru utilajul agricol nou procurat de la furnizori/distribuitori din țară, sau importat direct de către producătorul agricol, cu anul producerii începând cu anul doi precedent celui de subvenționare, conform anexei nr. 5 a prezentului regulament.

97. Prin derogare de la prevederile punctului 96, sub incidența prezentei submăsuri cade și utilajul agricol nou, procurat în rate, începând cu anul trei precedent celui de subvenționare, cu anul producerii nu mai mic de trei ani precedenți celui de producere, prevăzute la pct. 96, pentru ratele achitate în perioada 1 noiembrie a anului precedent celui de subvenționare – 31 octombrie a anului în curs celui de subvenționare.

98. Pentru utilajul agricol nou, procurat, începând cu anul trei precedent celui de subvenționare, cu anul producerii nu mai mic de trei ani precedenți celui de producere, prevăzute la pct. 96, prin intermediul companiilor de leasing, în baza unui contract de leasing financiar, conform Legii nr.59-XVI din 28 aprilie 2005 cu privire la leasing, prin derogare de la prevederile pct. 96 producătorul

agricol va avea dreptul să solicite subvenția odată cu achitarea ultimei rate și trecerea în proprietate a tehnicii și utilajului agricol nou, iar valoarea subvenției se va calcula reieșind din ratele achitate, exceptând plățile aferente leasingului: dobânda de leasing, asigurarea bunului.

99. Începînd cu anul 2018, echipamentul no-till și mini-till nou procurat în rate va fi subvenționat doar după achitarea ultimei rate și trecerea în proprietate a bunurilor procurate.

100. Solicitanții de subvenții, care începînd cu anul precedent de subvenționare, au procurat echipament no-till și mini-till, trebuie să dețină cel puțin 5 ha teren agricol în condițiile legii și tractorul necesar cu cai putere pentru tractare.

101. Documentele solicitate suplimentar pentru obținerea sprijinului:

- 1) copia de pe certificatul de înregistrare sau provizoriu al utilajului agricol;
- 2) copia de pe contractul de vânzare-cumpărare privind achiziționarea utilajului, după caz;
- 3) declarația producătorului agricol privind tractoarele agricole din gospodărie cu indicarea denumirii, anului de producere și puterea de tracțiune, iar pentru agregatele procurate va fi declarat puterea de tracțiune și productivitatea acestora, model aprobat prin ordinul ministrului agriculturii și industriei alimentare;
- 4) copia de pe ordinul de plată privind achitarea integrală (inclusiv a avansului, indiferent de mărimea și data achitării lui), sau, după caz, a ratei achitate, la procurarea utilajului agricol nou;
- 5) fișa tehnologică, aprobată prin ordinul ministrului agriculturii și industriei alimentare;
- 6) copia de pe pașaportul tehnic ale mașinilor și agregatelor procurate, necesar pentru identificarea productivității acestora.

Submăsura 2.5. Susținerea promovării și dezvoltării agriculturii ecologice

102. Domeniul de acțiune: Sprijinul este acordat pentru producătorii care sunt înregistrați în sistemul de agricultură ecologică, ca plată compensatorie pentru pierderile de venit și costurile suplimentare suportate de beneficiarii care încheie angajamente voluntare și se angajează să rămână în acest sistem de agricultură pe o durată de 5 ani. Beneficiarii subvenției vor restitui sumele încasate prin prezenta hotărâre doar în cazul în care nu se mențin în sistemul de agricultură ecologică timp de 5 ani.

103. Pentru obținerea subvenției în cadrul prezentei submăsuri, solicitantul va depune o singură cerere pentru anul în curs de subvenționare. Nu vor putea beneficia de ajutor producătorii agricoli în cazul în care se repetă perioada de conversie pentru una și aceeași suprafață.

104. Mărimea sprijinului acordat se calculează sub formă de quantum exprimate ca sumă fixă la unitate de măsură și constituie:

1) *pentru perioada de conversie la metodele de agricultură ecologică pentru următoarele culturi:*

- livezi și vii:

- 1500 lei pentru 1 ha de teren agricol supus procesului de conversiune în primul an;
- 2000 lei pentru 1 ha de teren agricol supus procesului de conversiune în al doilea an;
- 2500 lei pentru 1 ha de teren agricol supus procesului de conversiune în al treilea an.

- plante medicinale și eterooleginoase:

- 1300 lei pentru 1 ha de teren agricol supus procesului de conversiune în primul an;
- 1600 lei pentru 1 ha de teren agricol supus procesului de conversiune în al doilea an.

- culturi de câmp:

- 800 lei pentru 1 ha de teren agricol supus procesului de conversiune în primul an;
- 1000 lei pentru 1 ha de teren agricol supus procesului de conversiune în al doilea an.

- legume:

- 1500 lei pentru 1 ha de teren agricol supus procesului de conversiune în primul an;
- 2000 lei pentru 1 ha de teren agricol supus procesului de conversiune în al doilea an.

Perioada pentru conversia la metodele de agricultură ecologică este de 2 ani (pentru culturi anuale) sau 3 ani (pentru culturile multianuale).

2) *pentru menținerea practicilor de agricultură ecologică:* 20% - pentru produsele certificate ecologic, conform facturilor prezentate, iar în cazul exportului se prezintă copia de pe declarația vamală și complimentară, cu anexarea invoice-ului.

Valoarea maximă a suportului acordat în scopul menținerii practicilor de agricultură ecologică pentru un beneficiar nu va depăși suma de 200 mii lei.

105. Documentele solicitate suplimentar pentru obținerea sprijinului:

1) copia de pe fișa de înregistrare în agricultura ecologică a producătorului, pe anul pentru care solicită ajutorul specific;

2) copia de pe contractul încheiat între producător și un organism de inspecție și certificare, organism recunoscut de Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare;

3) copia de pe certificatul de conformitate/autorizația de confirmare a conversiei emis producătorului de organismul de inspecție și certificare, în care să se menționeze: cultura, suprafața și anul de conversie;

4) notificarea emisă producătorului de către organismul de inspecție și certificare, care să ateste că nu a intervenit nici o cauză de încetare ori de desființare a contractului încheiat între producător și organismul de inspecție și certificare și se află în continuare integrat în sistemul de control al organismului respectiv;

5) copia de pe factura privind comercializarea produselor ecologice;

6) angajamentul producătorului prin care acesta se obligă să se mențină în sistemul de agricultură ecologică pe o perioadă de 5 ani de la data solicitării sprijinului.

Prioritatea III. Sporirea investițiilor în infrastructura fizică și cea a serviciilor din mediul rural, inclusiv în infrastructura aferentă întreprinderilor agricole, plasate în extravilan

Măsura 4. Îmbunătățirea și dezvoltarea infrastructurii rurale

106. Domeniul de acțiune. Alocarea mijloacelor financiare pentru:

1) construcția/reconstrucția și renovarea infrastructurii, aferentă exploatațiilor agricole, deținute în proprietate, procurate, începând cu anul precedent celui de subvenționare și date în exploatare, începând cu 1 noiembrie al anului precedent celui de subvenționare pentru:

a) construcția și reabilitarea drumurilor și podurilor de acces la exploatațiile agricole;

b) construcția și reabilitarea sistemelor de alimentare cu gaz, apă și sisteme de canalizare pentru exploatațiile agricole;

c) liniile și echipamentul de alimentare cu energie electrică;

d) construcția și reabilitarea bazinelor de acumulare a apei pentru irigare, precum și construcțiile hidrotehnice aferente acestora (diguri, sisteme de scurgere);

e) investițiilor efectuate în construcția sistemelor de producere a energiei regenerabile (lista utilajului, echipamentelor și instalațiilor – anexa 9);

2) construcția/ reconstrucția și renovarea pensiunilor agroturistice rurale, cu respectarea limitelor de cazare stabilite prin Normele metodologice și criteriile de clasificare a structurilor de primire turistică cu funcțiuni de cazare și servire a mesei, în cadrul exploatațiilor agricole, deținute în proprietate, procurarea de utilaje, echipamente și instalații noi conexe activității de agroturism, începând cu anul doi precedent celui de subvenționare și date în exploatare, începând cu 1 noiembrie al anului precedent celui de subvenționare, ~~construirea și modernizarea de pensiuni turistice rurale:~~

a) construirea, modernizarea sau extinderea clădirilor operaționale și instalațiilor aferente, rețele de utilități, construcții speciale pentru utilități, cu respectarea limitelor de cazare stabilite prin Normele metodologice și criteriile de clasificare a structurilor de primire turistică cu funcțiuni de cazare și servire a mesei;

b) achiziționarea de utilaje, echipamente și instalații noi, echipament IT și software pentru administrarea afacerii;

c) articole de mobilier pentru utilizare în cadrul afacerii, unelte și dispozitive, inclusiv cele pentru protecția împotriva incendiilor și pentru protecția muncii;

d) lucrări pentru pregătirea terenurilor aferente pensiunilor turistice, de recreere și divertisment în zonele rurale (cuprinzând alei și platforme, spații verzi, terenuri de sport și piste, zone de campare, baruri-terase în aer liber).

3) crearea sau extinderea unităților meșteșugărești – ateliere de lucrare a lemnului, de confecționat obiecte artizanale, de confecționat ceramică, de croitorie, broderie, tricotaje, împletituri, de fierarie, de prelucrare a pieilor, papurei și răchitei și altele:

a) construcția, modernizarea și extinderea clădirilor operaționale și a utilităților conexe unitatilor mestesugaresti;

b) achiziționarea de utilaje, echipamente și instrumente noi specifice activităților meșteșugărești, incluzând echipamente și dispozitive pentru utilități;

c) articole de mobilier, unelte și dispozitive, inclusiv hardware și produse software, pentru prelucrarea și marketingul produselor meșteșugărești.

107. Mărimea sprijinului acordat se calculează în proporție de:

1) pentru construcția și reabilitarea drumurilor și podurilor de acces:

a) 50% din costul investiției realizate în construcția drumurilor și podurilor de acces la exploatațile agricole, dar nu mai mult de 500,0 mii lei per beneficiar;

b) 40% din costul investiției realizate în reconstrucția drumurilor și podurilor de acces la exploatațile agricole, dar nu mai mult de 300,0 mii lei per beneficiar.

În cadrul prezentei măsuri de sprijin sunt eligibile subvenționării doar construcția/reconstrucția drumurilor de acces de la exploatația agricolă ce fac conexiune cu un drum local sau național (în contextul Legii drumurilor nr. 509 din 22.06.1995).

2) pentru construcția și reabilitarea infrastructurii aferente exploatației agricole:

a) 50% din costul investiției realizate în construcția sistemelor de alimentare cu gaz, apă și sisteme de canalizare/sanitație; liniilor și echipamentului de alimentare cu energie electrică pentru exploatațile agricole, dar nu mai mult de 600,0 mii lei per beneficiar;

b) 40% din costul investiției realizate în reabilitarea/renovarea sistemelor de alimentare cu gaz, apă și sisteme de canalizare/sanitație; liniilor și echipamentului de alimentare cu energie electrică pentru exploatațile agricole, dar nu mai mult de 400,0 mii lei per beneficiar.

Producătorii agricoli ce au beneficiat de subvenții pentru activitățile similare descrise în prezentul subpunct nu mai pot beneficia de subvenții în condițiile prezentului regulament.

3) pentru construcția și reconstrucția bazinelor de acumulare a apei pentru irigare, precum și construcțiilor hidrotehnice aferente acestora:

a) 50% din costul investiției realizate în construcția bazinelor de acumulare a apei pentru irigare, precum și construcțiilor hidrotehnice aferente acestora, dar nu mai mult de 500,0 mii lei per beneficiar;

b) 40% din costul investiției realizate în reconstrucția/renovarea sistemelor de alimentare cu gaz, apă și sisteme de canalizare; liniilor și echipamentului de alimentare cu energie electrică pentru exploatațile agricole, dar nu mai mult de 300,0 mii lei per beneficiar.

4) 50% din costul investiției eligibile subvenționării dar nu mai mult de 800,0 mii lei per beneficiar pentru utilajul, echipamentul și instalațiile de producere a energiei regenerabile;

5) 50% din costul investiției realizate eligibilă subvenționării, dar nu mai mult de 1,0 mil. lei per beneficiar pentru construirea și modernizarea de pensiuni turistice rurale;

6) 50% din costul investiției realizate eligibilă subvenționării, dar nu mai mult de 30,0 mii lei per beneficiar pentru crearea sau extinderea unităților meșteșugărești.

108. În vederea obținerii subvențiilor pentru investiții în infrastructura fizică și cea a serviciilor din mediul rural, în condițiile eligibile din prezentul Regulament producătorii agricoli prezintă Agenției următoarele documente:

1) schița de proiect;

2) copia de pe devizul de cheltuieli;

3) decizia consiliului local pentru pct. 107 subpct. 1, și 2;

4) procesul-verbal de executare a lucrărilor;

5) procesul-verbal de recepție finală;

6) copia de pe dispozițiile de plată cu privire la achitarea lucrărilor și materialelor de construcție.

109. În vederea obținerii subvențiilor pentru investiții în construcția/ reconstrucția și renovarea pensiunilor agroturistice rurale, procurarea de utilaje, echipamente și instalații noi conexe activității de agroturism, în condițiile eligibile din prezentul Regulament producătorii agricoli prezintă Agenției următoarele documente:

- 1) copia schiței de proiect privind amplasarea structurii de primire turistică;
- 2) studiul de fezabilitate;
- 3) copia de pe devizul de cheltuieli;
- 4) procesul-verbal de executare a lucrărilor;
- 5) procesul-verbal de recepție finală;
- 6) copia de pe dispozițiile de plată cu privire la achitarea lucrărilor și materialelor, utilajului și echipamentului tehnologic;
- 7) copia de pe autorizația de funcționare, emisă de autoritățile administrației publice locale;
- 8) structura, amplasarea și nominalizarea camerelor, respectiv a spațiilor de servire a mesei;
- 9) fișa privind încadrarea nominală a spațiilor de cazare sau de servire a mesei pe categorii;
- 10) schema de încadrare a personalului și ordinele de angajare;
- 11) copia de pe certificatul de absolvire a cursurilor de perfecționare profesională din cadrul Centrului Național de Perfecționare a Cadrelor din Industria Turismului sau din cadrul altor instituții în domeniu acreditate, în condițiile legii;
- 12) certificatul de clasificare a obiectivului turistic.

Măsura 5. Servicii de consultanță și formare

110. Domeniul de acțiune. Mijloacele financiare pentru furnizarea serviciilor de consultanță se vor aloca producătorilor agricoli prin intermediul companiilor de consultanță și asociații de profil pentru:

1) instruirii specializate pentru producătorii agricoli ce activează în sectorul agroindustrial pentru următoarele domenii: horticultură, fitotehnie, zootehnie, procesarea produselor de origine animală și vegetală, știința solului, marketing, managementul inclusiv financiar, drept antreprenorial și tehnologii inovatoare, programele de instruire fiind, în prealabil, coordonate cu Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare.

2) elaborarea planului de afaceri, inclusiv asistență consultativă la depunerea cererii de solicitare a sprijinului financiar la oficiile teritoriale AIPA, în vederea depunerii tuturor documentelor prevăzute de prezentul Regulament;

3) acordarea suportului la elaborarea pachetului de documente în scopul atragerii surselor financiare adiționale din proiectele externe ce activează în domeniul agricol.

111. Mărimea sprijinului financiar se va acorda în limitele condițiilor stipulate în pct.110 al prezentului Regulament, în baza Listelor producătorilor agricoli prezentate de către companiile de consultanță și va constitui:

- la subpct.1) – 50 % din valoarea serviciilor prestate, dar nu mai mult de 4 mii lei per beneficiar pe parcursul anului;
- la subpct.2) – 50 % din costul serviciilor prestate, dar nu mai mult de 4 mii lei per beneficiar pe parcursul anului;
- la subpct.3) – 50 % din valoarea serviciilor prestate, dar nu mai mult de 4 mii lei per beneficiar pe parcursul anului.

112. Nu se acceptă drept costuri eligibile cheltuielile de transport și diurna.

113. Mijloacele financiare vor fi transferate la conturile companiilor de consultanță și asociațiilor de profil.

114. Documentele solicitate suplimentar pentru obținerea sprijinului:

- 1) copia de pe contractul de prestare a serviciilor, dintre prestator și producătorul agricol;
- 2) copia de pe factura privind achitarea serviciilor;
- 3) copia de pe ordinul de plată privind achitarea de către producătorul agricol a 50% din costul serviciilor prestate;
- 4) agenda instruirilor și prezentările;
- 5) listele cu semnăturile participanților;

6) copia de pe certificatul ce atestă participarea la cursul de instruire a producătorilor agricoli cu număr total de la 24-40 ore;

7) actul de predare-primire a listelor producătorilor agricoli, beneficiari ai serviciilor de consultanță;

8) devizul de cheltuieli.

115. Solicitanții de subvenționare a serviciilor de consultanță și formare vor fi companiile de consultanță și formare, precum și asociațiile de profil, care consultă și apără interesele producătorilor agricoli, selectați prin concurs, în baza Regulamentului de selectare, aprobat prin ordinul Ministrului, și înregistrate în Registrul Prestatorilor de Servicii, ținut de Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare.

Capitolul IV
ADMINISTRAREA, AUTORIZAREA
ȘI CONTROLUL ASUPRA EFICIENȚEI UTILIZĂRII
MIJLOACELOR FONDULUI DE SUBVENȚIONARE
A PRODUCĂTORILOR AGRICOLI

Secțiunea 1

Recepționarea dosarelor

116. Dosarele de solicitare a sprijinului financiar menționate la pct. 13 din prezentul Regulament împreună cu documentele în original (pentru care a atașat copii) se depun la Oficiile teritoriale (OT) ale Agenției, din raza teritorială în care s-a efectuat investiția. Dosarele se depun de către solicitant (administrator), de către reprezentantul legal al solicitantului sau de către un împuternicit cu confirmarea deținerii împuternicirilor respective, conform legislației în vigoare.

117. Solicitantul va depune dosarul împreună cu toate documentele specificate în Lista documentelor, anexă la cererea de solicitare a sprijinului financiar. Dosarul se depune sigilat, numerotat, astfel încât să nu permită detașarea și/sau înlocuirea documentelor. Pe fiecare pagină va fi aplicată semnătura solicitantului, documentele în copii vor conține mențiunea „conform originalului” și ștampila OT al Agenției.

118. Șeful, după caz, angajatul delegat din cadrul OT al Agenției, va recepționa și înregistra dosarul complet în registrul manual și electronic de intrări pentru toate măsurile. În registrul manual se consemnează datele despre solicitant, data recepționării, persoana responsabilă de recepționarea dosarelor și semnătura acesteia, semnătura solicitantului de subvenție. După înregistrarea dosarului în registrul electronic, se eliberează solicitantului confirmarea privind recepționarea dosarului de solicitare a sprijinului financiar. După înregistrarea cererilor, șeful OT va repartiza, conform principiului aleatoriu, solicitările producătorilor agricoli, proporțional, pentru fiecare angajat al oficiului, cu stabilirea termenului de efectuare a verificărilor preliminare.

119. Termenul de efectuare a verificărilor preliminare nu va depăși 10 zile lucrătoare din momentul înregistrării cererii de sprijin în registrul de intrări.

120. După recepționarea cererii de sprijin, reprezentantul OT al Agenției efectuează:

1) examinarea și verificarea autenticității documentelor prezentate și corespunderea acestora cu documentele originale, conform bazelor din băncile de date ale evidențelor de stat, prezența și corespunderea informației despre proprietarul/deținătorul legal al investiției pentru care se solicită subvenția;

2) verificarea investiției realizate pentru care se solicită subvenție, identificarea și verificarea vizuală (se atașează pozele în dosarul electronic) a acesteia (cu excepția submăsurilor de sprijin 1.3, 1.7, 1.8, 1.9, 2.1, 2.3, 2.4 și măsura nr. 5) și corespunderea acesteia documentelor prezentate;

3) introducerea informației din dosarul fizic în Sistemul informațional (în continuare SIA AIPA) al Agenției, inclusiv scanarea documentelor originale și atașarea acestora în SIA AIPA;

4) completarea și generarea din SIA AIPA a fișei de verificare a investiției pentru fiecare dosar separat.

121. În cazul că în urma verificării dosarului de subvenționare sau a investiției, reprezentantul OT AIPA a constatat neregularități de la prevederile Regulamentului ce conduc la imposibilitatea examinării în continuare a cererii de solicitare a subvenției, reprezentantul OT va întocmi o notificare cu înregistrarea acesteia în registrul de evidență a notificărilor.

122. Notificarea va fi adusă la cunoștința producătorului agricol contra semnătură sau prin scrisoare recomandată imediat, dar nu mai târziu de 10 zile de la depunerea dosarului. În notificare se vor indica motivele pentru care cererea respectivă nu poate fi în continuare examinată, cu indicarea acțiunilor ce urmează a fi întreprinse de producătorul agricol în vederea corespunderii criteriilor de eligibilitate și termenii de înlăturare. Solicitantul de subvenție va fi obligat în termen de până la 5 zile din data primirii notificării să se conformeze cerințelor înaintate.

123. În cazul în care solicitantul de subvenție nu s-a conformat cerințelor din notificare în termenii stabiliți, specialistul OT va întocmi un proces verbal de constatare a iregularităților (modelul aprobat prin ordinul Agenției) care va fi aprobat de șeful serviciului/secției OT AIPA cu arhivarea

ulterioară a dosarului. Despre decizia primită, solicitantul de subvenție va fi informat nu mai târziu de trei zile din data întocmirii procesului verbal prin scrisoare recomandată.

124. Un nou dosar de subvenționare poate fi depus de către solicitant pentru aceeași măsură de sprijin în condiții generale, dar nu mai devreme de 5 zile din data întocmirii procesului verbal de constatare a iregularităților și doar după înlăturarea circumstanțelor ce au servit drept temei pentru respingerea acesteia anterior.

125. În vederea respectării condițiilor de eligibilitate și stabilirii autenticității documentelor anexate la cererea de solicitare a sprijinului financiar a producătorilor agricoli, reprezentanții OT ale Agenției au următoarele drepturi și obligații:

a) să solicite documente suplimentare pentru confirmarea veridicității documentelor nominalizate la pct. 13 din prezentul Regulament;

b) să solicite autorităților de orice nivel care activează pe teritoriul unității teritoriale administrate informații referitoare la solicitantul de subvenții;

c) să solicite, din contul solicitantului, efectuarea unei evaluări a costului investiției eligibile, în cazul existenței suspiciunilor legate de veridicitatea acestuia;

d) să respingă cererea de solicitare a sprijinului financiar, în termenele stabilite, în cazul necorespunderii acesteia criteriilor de eligibilitate din prezentul Regulament, cu notificarea solicitantului despre motivele refuzului.

126. OT ale Agenției, pentru dosarele conforme criteriilor de eligibilitate întocmesc fișe de verificare a investiției și în termen de 10 zile lucrătoare din momentul recepționării acestora le transmit subdiviziunii responsabile din cadrul aparatului central al Agenției (sediul central) în temeiul unui act de predare-primire, coordonat de directorul adjunct al Agenției, în vederea monitorizării gradului de respectare a proceselor de lucru de către subdiviziunile teritoriale, ordinea și termenele de recepționare a dosarelor de subvenționare.

127. Responsabili de calitatea dosarelor de subvenționare, respectarea procedurilor de recepționare, verificare preliminară a obiectului investiției, pentru care se solicită subvenție, inclusiv calitatea lor, sunt reprezentanții OT ale Agenției, iar pentru recepționarea dosarelor de subvenționare cu abateri de la prevederile prezentului Regulament, aceștia vor fi supuși răspunderii disciplinare.

Secțiunea 2 **Aprobarea dosarelor**

128. În termen de 15 zile lucrătoare din momentul recepționării dosarelor, subdiviziunea responsabilă din cadrul aparatului central al Agenției, în ordinea introducerii cererilor în baza de date electronică, va efectua verificarea corectitudinii și completitudinii datelor din dosarele fizice cu baza de date a Agenției, corespunderea criteriilor de eligibilitate, inclusiv verificarea conform „principiului celor 4 ochi”.

129. În cazul necesității stabilirii unor concretizări, excluderii unor inexactități, subdiviziunea responsabilă poate cere solicitanților prezentarea informațiilor suplimentare, în termen de 5 zile lucrătoare din momentul notificării solicitantului prin poștă. Notificarea, precum și actele prezentate suplimentar de către solicitantul de subvenții vor fi anexate la dosar, printr-un borderou.

130. În cazul fiecărui dosar ce conține iregularități, se întocmește un proces-verbal cu justificarea juridică a refuzului de al supune în continuare procedurii de examinare, informând solicitantul prin poștă. Termenul de notificare a solicitantului nu trebuie să depășească 30 de zile lucrătoare din momentul recepționării dosarului în cadrul aparatului central al Agenției.

131. O nouă cerere poate fi depusă de producătorul agricol doar după înlăturarea circumstanțelor ce au servit drept temei pentru respingerea cererii în limita termenului stabilit la pct. 14 al prezentului Regulament, cu excepția cererilor care au fost respinse pe motivul prezentării de către solicitant a datelor neveridice, în scopul obținerii subvenției, acestea fiind incluse, în modul stabilit, în lista de interdicție a producătorilor agricoli.

132. În cazul dosarelor de subvenționare a căror valoare depășește suma de 400,0 mii lei, cu excepția dosarelor depuse în cadrul submăsurilor de sprijin 1.5, 1.8, 2.3, 2.4, 2.5, subdiviziunea responsabilă, conform ordinii introducerii în baza de date, în baza unui demers (modelul aprobat prin

ordinul Agenției) va transmite spre verificare suplimentară conform prevederilor punctelor 139 și 141 al prezentului Regulament.

133. Subdiviziunea responsabilă este în drept să dispună efectuarea verificărilor suplimentare și în privința cererilor de solicitare a subvențiilor de până la 400,0 mii lei, pentru:

a) cererile de solicitare în cadrul submăsurii 1.2. (1.2-V, 1.2-P și 1.2-D) a căror valoare depășește suma de 100,0 mii lei, precum și măsura 4 pentru care se vor efectua verificări suplimentare pentru toate cererile depuse;

b) existența dubiilor asupra corespunderii obiectivelor și domeniilor de acțiune, aferente măsurii de sprijin, reieșind din actele prezentate la cererea de solicitare a subvenției;

c) sesizarea asupra unor eventuale încălcări comise de solicitantul de subvenții, înregistrate în modul stabilit în cadrul Agenției;

d) existența neconformităților constatate în cadrul inspecțiilor efectuate în anii precedenți.

134. Dosarele cu valoarea cererii de până la 400 mii lei, altele decât cele menționate la pct. 132 și 133 din prezentul Regulament, vor fi incluse într-un proces-verbal, pentru fiecare măsură de sprijin în parte, și transmise conform procedurii spre autorizare.

Secțiunea 3

Procedura de verificare pe teren

135. Producătorii agricoli, solicitanți și beneficiari de subvenții, sunt responsabili de respectarea criteriilor de eligibilitate, precum și de îndeplinirea tuturor obligațiilor ce rezultă din prevederile declarației pe propria răspundere privind veridicitatea datelor și a documentelor prezentate, inclusiv angajamentul de a nu înstrăina/transmite în folosință sub nici o formă investiția supusă subvenționării, de a nu casa, defrișa plantațiile multianuale, conform perioadelor de timp specificate.

136. Supravegherea respectării de către producătorii agricoli a cerințelor specificate în prezentul Regulament se asigură de către subdiviziunea responsabilă prin:

1) efectuarea controlului asupra veridicității documentelor prezentate;

2) efectuarea verificărilor pe teren ale obiectelor investiției declarate în cererea de sprijin, în vederea constatării realizării ei, conform criteriilor de eligibilitate;

3) controlul respectării angajamentelor de către beneficiarii de subvenții;

4) neadmiterea obținerii nejustificate a subvențiilor de către producătorii agricoli;

137. Principiile efectuării verificărilor pe teren sunt:

1) obiectivitate și imparțialitate în efectuarea verificărilor;

2) transparența și publicitatea actelor de inspecții;

3) efectuarea verificărilor în teren și întocmirea actelor de verificare în termen, în ordinea parvenirii în cadrul Direcției;

4) prezumția respectării legislației de către producătorul agricol supus verificărilor;

5) caracterul constatator, consultativ și recomandabil al verificărilor pe teren;

6) exercitarea controlului în cel mai scurt termen posibil, dar nu mai mult decât termenul prevăzut de prezentul Regulament.

138. Responsabili de calitatea efectuării verificărilor pe teren sunt:

1) angajații oficiilor teritoriale ale Agenției, la etapa recepționării cererii de solicitare a sprijinului financiar;

2) angajații oficiilor teritoriale și ai Direcției, membri ai grupurilor de inspecții instituite prin ordinul Agenției, la etapa efectuării inspecțiilor suplimentare și postachitare.

139. Procedura de verificare include următoarele:

1) verificarea documentară și pe teren care reprezintă procedura de control preliminar a documentelor prezentate privind accesarea ajutorului financiar, examinarea la fața locului a obiectului investiției, starea acestuia, în vederea identificării și controlului cheltuielilor suportate, și care se efectuează de către angajații oficiilor teritoriale cu suportul subdiviziunii responsabile a Agenției, la etapa recepționării cererilor de sprijin financiar;

2) verificările suplimentare reprezintă procedura de control a documentelor prezentate de către solicitanții de subvenții, a condițiilor de eligibilitate, cu efectuarea controalelor pe teren până la data

autorizării acesteia. Verificările suplimentare se efectuează de un grup format din cel puțin 3 persoane – angajați ai Direcției, și reprezentanți ai oficiilor teritoriale, în temeiul ordinului directorului Agenției cu atragerea, după caz, a altor specialiști în domeniu. Verificările suplimentare sunt inițiate obligatoriu pentru toate dosarele remise spre verificare în condițiile pct. 132,133 și 161 din prezentul Regulament, cu informarea, solicitantului de subvenții despre inițierea controlului pe teren, tematica inspecției, documentele confirmative necesare de a fi prezentate grupului de inspecții, data controlului;

3) inspecțiile post-achitare care reprezintă procedura de verificare, pentru o perioadă de până la 5 ani, a respectării de către beneficiarul de subvenții a angajamentelor asumate.

140. Procedura de control pe teren, acțiunile ce urmează a fi întreprinse în cadrul verificărilor se stabilesc în manualele de proceduri, aprobate în modul stabilit de organul central de specialitate.

141. Pentru fiecare beneficiar de subvenții verificat, se va întocmi un act de inspecție, forma-tip a căruia este aprobat de organul central de specialitate, care va cuprinde mențiuni privind:

- 1) componența grupului de lucru pentru efectuarea inspecției și a controlului pe teren;
- 2) măsura accesată și descrierea succintă a proiectului, cu indicarea sumei solicitate;
- 3) obiectul inspecției și programul derulării acesteia;
- 4) corespunderea obiectivului și domeniului de acțiune;
- 5) respectarea criteriilor de eligibilitate, precum și a corespunderii documentelor obligatorii anexate la cererea de acordare a subvenției;
- 6) rezultatele verificărilor și concluzia grupului de inspecții.

142. Graficele de efectuare a verificărilor se aprobă prin ordinul directorului Agenției și vor fi plasate pe pagina oficială a Agenției.

143. Perioada de efectuare a verificărilor va fi una rezonabilă, în funcție de complexitatea dosarului de subvenționare, însă nu va depăși 30 zile din momentul inițierii. În baza unui demers motivat, din motive neimputabile angajaților Agenției, termenul de efectuare a verificărilor pe teren poate fi prelungit cu încă 10 zile.

144. Solicitanții/beneficiarii de subvenții sunt obligați să prezinte în termen de până la 5 zile, informația și documentele solicitate în cadrul verificărilor, referitoare la obiectul investiției pentru care se solicită subvenție. În cazul neprezentării informației și documentelor solicitate, Agenția este în drept să respingă cererea de solicitare a sprijinului financiar, cu informarea de rigoare a producătorului agricol.

145. Actul de verificare va fi întocmit și semnat de membrii grupului, aprobat de directorul adjunct al Agenției, care va monitoriza respectarea principiilor, ordinii și termenilor de efectuare a verificărilor în teren, fiind adus la cunoștința solicitantului/beneficiarului de subvenții contra semnătură, imediat, sau, după caz, expediat la adresa electronică, sau adresa poștală indicată în cererea de solicitare a sprijinului financiar. Actul de verificare pe teren va fi atașat în baza de date electronică a Agenției.

146. Refuzul solicitantului/beneficiarului de subvenții de a lua cunoștință, contra semnătură, de rezultatele controlului, specificate în actul de verificare, nu constituie motiv de neexecutare a concluziilor și constatările înaintate de grupul de lucru.

147. Ireregularitățile constatate în cadrul verificărilor efectuate de către subdiviziunea responsabilă a Agenției, servesc temei pentru respingerea dosarelor de subvenționare.

148. Refuzul Agenției poate fi contestat în instanța de judecată, în conformitate cu procedura stabilită în Legea contenciosului administrativ nr.793-XIV din 10 februarie 2000.

Secțiunea 4 **Autorizarea spre plată a subvenției**

149. Procedura de autorizare a plăților are la bază următoarele principii:

- a) principiul transparenței;
- b) asigurarea concurenței și tratamentului egal, a imparțialității și nediscriminării în privința tuturor solicitanților;

c) autorizarea plăților în ordinea recepționării dosarelor „primul venit, primul servit” conform proceselor-verbale de transmitere a subdiviziunii responsabile de aprobarea dosarelor, cu excepția dosarelor supuse procedurii de evaluare;

d) declararea de către solicitant pe propria răspundere a respectării condițiilor de eligibilitate și a veridicității actelor anexate la cerere, costurilor investiției, pentru care se solicită subvenția.

150. Calcularea și autorizarea plăților este efectuată de către subdiviziunea responsabilă de autorizare din cadrul Agenției, în baza documentelor justificative anexate în modul corespunzător la dosarele de subvenționare.

151. Pentru submăsurile de sprijin 1.1, 1.4, 1.6 și măsura 4 care vor avea la bază un plan de afaceri, iar suma solicitată depășește 500 mii lei, procedura de evaluare și autorizare va fi efectuată de către Comitetul de evaluare și autorizare (în continuare Comitet), componența și atribuțiile acestuia vor fi aprobate de Agenție.

152. Comitetul va reprezenta un organ colegial, format din reprezentanți ai autorității centrale de specialitate, Agenție, iar după caz vor fi atrași experți din domeniile aferente sectorului agroindustrial. Criteriile de evaluare vor fi aprobate de autoritatea centrală de specialitate.

153. Subdiviziunea responsabilă de autorizare din cadrul Agenției examinează și efectuează calculul subvenției în termeni ce nu depășesc 10 zile lucrătoare din data recepționării dosarelor în cadrul acesteia.

154. Pentru dosarele de subvenționare supuse procedurii de evaluare, subdiviziunea responsabilă va efectua calculul subvenției generând din sistemul electronic fișa individuală de evaluare preliminară pentru fiecare dosar.

155. Dosarele de subvenționare supuse procedurii de evaluare vor fi transmise Comitetului în baza unui act de predare-primire, însoțite de fișa individuală de evaluare a dosarului. Termenul de evaluare a dosarelor de către Comitet nu poate depăși cinci zile din momentul recepționării acestora.

156. Procesul-verbal al ședinței Comitetului cu rezultatele evaluării vor fi transmise subdiviziunii responsabile pentru efectuarea procedurii de autorizare, iar după caz respingerea dosarelor care au obținut la evaluare punctajul mai mic de 50 puncte.

157. În cazul, în care în procesul de examinare a dosarelor au fost stabilite unele neclarități în documentele justificative ce stau la baza calculului subvenției, subdiviziunea responsabilă, în baza unei notificări expediate prin scrisoare recomandată va solicita din oficiu prezentarea în termen de 10 zile a documentelor suplimentare explicative.

158. Notificarea, precum și actele prezentate suplimentar de către solicitantul de subvenții vor fi anexate la dosar, printr-un borderou al documentelor anexate la dosar.

159. Neprezentarea documentelor suplimentare în termenele stabilite la pct. 157 poate conduce la respingerea parțială sau totală a sumei solicitate, în cadrul procedurii de calcul.

160. Nu se acceptă anexarea suplimentară la dosarul de subvenționare a altor documente justificative ce stau la baza calculului subvenției sau a ordinelor de plată datate cu o dată ulterioară depunerii cererii.

161. În cazul imposibilității de a stabili circumstanțele neclare din oficiu, subdiviziunea responsabilă înaintează o solicitare motivată directorului-adjunct al Agenției privind numirea unei verificări suplimentare în care va indica neclaritățile depistate și subiectele necesare de a fi verificate.

162. Specialiștii subdiviziunii responsabile, în cazul stabilirii unor iregularități care încalcă criteriile de eligibilitate, sau manifestate prin prezentarea datelor denaturate, încălcarea termenelor notificării vor întocmi un proces-verbal de constatare a iregularităților, coordonat cu șeful subdiviziunii.

163. Pentru fiecare dosar de subvenționare va fi întocmită o fișă de calcul, coordonată de către șeful subdiviziunii respective, care va conține informații despre numărul dosarului, denumirea solicitantului, suma solicitată, numărul documentului justificativ, bunurile ce constituie obiect al investiției, valoarea investiției, valoarea investiției eligibile, baza de calcul, cheltuielile neeligibile, valoarea grantului, valoarea subvenției calculate, plafonul stabilit, suma subvenției autorizate.

164. Fișa de calcul va fi atașată în baza de date electronică a Agenției, iar producătorul agricol va putea face cunoștință cu suma calculată din fișă accesând pagina oficială a Agenției la rubrica „verifică starea dosarului”.

165. Autorizarea plăților se va efectua în limita alocațiilor fondului de subvenționare a producătorilor agricoli, în ordinea recepționării dosarelor, conform proceselor-verbale de transmitere de la subdiviziunea responsabilă de aprobarea dosarelor.

166. Responsabili de verificarea, evaluarea și calcularea corespunzătoare a subvenției, în conformitate cu principiile de autorizare este subdiviziunea responsabilă, precum și Comitetul.

167. În baza proceselor-verbale de autorizare conducerea Agenției va aproba printr-un ordin lista beneficiarilor autorizați spre plată, conform fișelor de calcul a subdiviziunii responsabile de autorizare și deciziei Comitetului, cu indicarea:

- denumirii beneficiarului;
- codului dosarului;
- data parvenirii spre autorizare/data autorizării;
- suma solicitată și suma achitată.

168. Procesul-verbal de autorizare a plăților, procesul-verbal al Comitetului inclusiv ordinul Agenției privind aprobarea listei beneficiarilor de subvenții, servesc temei pentru perfectarea documentelor de plată, pentru fiecare beneficiar de subvenție inclus în actele menționate.

169. În termen de până la 5 zile, Agenția va perfecta documentele de plată cu ulterioara prezentare către Trezoreria Teritorială Chișinău, în ordinea recepționării acestora.

170. Plata subvenției se va efectua în ordinea depunerii lor la Trezoreria Teritorială Chișinău, în monedă națională, prin virament în limitele alocațiilor bugetare aprobate și în conformitate cu prognozele de lichidități ale bugetelor, pe măsura încasării mijloacelor bănești la conturile bugetului, ținând cont de prevederile Legii finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr. 181 din 25 iulie 2014, însă nu mai târziu de 30 zile din momentul depunerii ordinelor de plată.

171. La primirea ordinelor de plată, Trezoreria de Stat verifică:

- a) încadrarea sumelor în prevederile bugetare aprobate;
- b) concordanța dintre denumirea furnizorului/codul de identificare fiscală cu datele din ordinele de plată depuse de Agenție.

172. Dosarele de subvenționare recepționate peste limita Fondului, în anul în curs, se vor autoriza în limita mijloacelor Fondului din anul viitor și vor avea prioritate la achitarea lor.

173. Dacă solicitantul de subvenție nu este de acord cu suma calculată sau achitată, acesta poate depune o cerere motivată. Conducerea Agenției printr-o rezoluție v-a dispune reexaminarea dosarului sau după caz v-a respinge cererea depusă.

174. În cazul când în urma recalculului suma subvenției a suferit modificări, subdiviziunea responsabilă de autorizare v-a întocmi un proces-verbal de recalcul a subvenției, prin care v-a anula autorizarea anterioară modificând totodată suma subvenție autorizate finală și în sistemul electronic. Pentru unul și același dosar nu poate fi dispusă efectuarea repetată a procedurii de recalcul.

175. Termenul de recepționare, examinare, inspecție în teren, precum și autorizare spre plată, va fi unul rezonabil, și nu va depăși 60 zile calendaristice. Termenii pentru fiecare proces asigurat de Agenția va fi stabilit în manualele de proceduri.

Secțiunea 5

Suspendarea procesului de examinare a dosarelor

176. Procedura de suspendare a examinării dosarelor de subvenționare este inițiată de către șefii subdiviziunilor Agenției, în procedura de examinare a cărora se află dosarul de subvenționare, în privința cărora Agenția recepționează o solicitare oficială de ridicare a dosarului de subvenționare, de la organele de ocrotire a normelor de drept sau instanța de judecată.

177. Șefii subdiviziunilor Agenției, în procedura de examinare a cărora se află dosarul de subvenționare, vor întocmi o notă informativă către directorul Agenției, în termen de până la 3 zile lucrătoare, cu privire la inițierea procedurii de suspendare a examinării dosarului.

178. Directorul Agenției va emite ordin de suspendare a procedurii de examinare a dosarului de subvenționare în decurs de 1 zi lucrătoare de la data sesizării.

179. Informația despre suspendarea procedurii de examinare va fi plasată pe pagina oficială aipa.gov.md.

180. Informația despre suspendarea examinării dosarului de subvenționare va fi inclusă în Registrul de evidență a dosarelor aflate în procedura de suspendare, de care va fi responsabilă Secția juridică a Agenției.

181. Registrul de evidență a dosarelor aflate în procedură de suspendare va conține următoarele înscrieri: numărul de ordine, data includerii, motivul includerii, numărul dosarului de subvenționare, denumirea solicitantului de subvenții, denumirea subdiviziunii care a inițiat procedura de suspendare a examinării dosarului, data și temeiul încetării procedurii de suspendare a examinării dosarului.

182. Solicitantul de subvenții va fi informat de către Agenție, în scris, despre suspendarea procedurii de examinare, în termen de 5 zile lucrătoare de la data emiterii ordinului de suspendare.

183. Procedura de examinare a dosarelor va fi reluată de la etapa inițierii procedurii de suspendare și, ulterior, dosarul va fi autorizat în limita mijloacelor fondului de subvenționare, în cazul restituirii dosarului de subvenționare, cu anexarea actului confirmativ privind lipsa obiecțiilor, emis de către organele de ocrotire a normei de drept sau instanța de judecată.

184. În cazul în care dosarul ridicat nu a fost restituit Agenției pînă la 15 decembrie al anului în curs de subvenționare, dosarul de subvenționare va fi declarat neeligibil.

Secțiunea 6

Modul de întocmire și evidență a Listei de interdicție a producătorilor agricoli

185. În Lista de interdicție a producătorilor agricoli sunt incluși:

1) solicitanții de subvenții care au prezentat date neveridice sau cu caracter denaturat, constatate în procesul examinării dosarelor de subvenționare sau controalelor suplimentare, în scopul obținerii nejustificate a subvenției;

2) solicitanții de subvenții în privința cărora este aplicată procedura de suspendare a examinării dosarelor conform secțiunii 5 capitolul IV al prezentului Regulament, în privința cărora nu au fost emise acte confirmative privind lipsa obiecțiilor, emise de către organele de ocrotire a normelor de drept, organele de inspectare financiară/control financiar, organele fiscale sau instanța de judecată pînă la 15 decembrie al anului în curs de subvenționare;

3) beneficiarii de subvenții care nu și-au îndeplinit angajamentele asumate conform declarațiilor pe propria răspundere, constatate de către Direcția inspecției și control pe teren și confirmate prin actele de control postachitare.

186. Includerea în Lista de interdicție a producătorilor agricoli va fi inițiată, în mod obligatoriu, în baza unui demers a conducătorilor subdiviziunilor Agenției sau la solicitarea organelor de ocrotire a normelor de drept și control, în cazul în care se va constata că producătorul agricol a prezentat date neveridice sau cu caracter denaturat în scopul obținerii nejustificative a subvenției, precum și în cazurile neîndeplinirii angajamentelor asumate conform declarațiilor pe propria răspundere.

187. Demersul de includere în Lista de interdicție a producătorilor agricoli se înaintează comisiei de examinare a demersurilor de includere în Lista de interdicție (în continuare – Comisia).

188. Componenta Comisiei se aprobă prin ordinul ministrului agriculturii și industriei alimentare pe o perioadă nedeterminată.

189. Activitatea Comisiei este reglementată prin Regulamentul privind modul de includere în Lista de interdicție a producătorilor agricoli, aprobat prin ordinul ministrului agriculturii și industriei alimentare.

190. În baza deciziei Comisiei, directorul Agenției în decurs de 3 zile lucrătoare va emite un ordin privind includerea în lista de interdicție.

191. Serviciul juridic al Agenției va executa prevederile ordinului și va informa producătorul agricol vizat despre includerea în Lista de interdicție în decurs de 5 zile lucrătoare.

192. În temeiul ordinului directorului Agenției, Serviciul juridic va efectua înscrieri în Registrul de evidență a producătorilor agricoli incluși în Lista de interdicție atât electronic, cât și manual. În

cazul în care înscrierile din Registrul manual și din cel electronic nu coincid, se consideră autentice înscrierile din Registrul manual.

193. Lista de interdicție a producătorilor agricoli trebuie să conțină, în mod obligatoriu, următoarele înscrieri: numărul de ordine; data includerii, numărul ordinului de includere în Lista de interdicție, denumirea producătorului agricol și codul fiscal, expunerea succintă a temeiului de includere în Lista de interdicție, data excluderii producătorului agricol din Lista de interdicție, alte înscrieri necesare stabilite de Agenție, conform prevederilor legislației în vigoare.

194. Producătorii agricoli incluși în Lista de interdicție nu au dreptul să depună cereri de obținere a subvențiilor din cadrul fondului de subvenționare a producătorilor agricoli până la expirarea termenului de 5 ani.

195. Excluderea din Lista de interdicție a producătorilor agricoli se efectuează, prin ordinul directorului Agenției, în următoarele cazuri:

- 1) la expirarea termenului de cinci ani;
- 2) la lichidarea producătorului agricol;
- 3) la soluționarea contestației în favoarea producătorului agricol;
- 4) la prezentarea deciziei definitive, emise în favoarea producătorului agricol, de către organele de ocrotire a normei de drept, organele de inspectare financiară/control financiar, organele fiscale sau instanța de judecată.

196. Orice producător agricol care consideră că a fost inclus neîntemeiat în Lista de interdicție este în drept să conteste decizia Agenției conform procedurii prevăzute de prevederile Legii contenciosului administrativ nr.793-XIV din 10 februarie 2000.

LISTA

activităților agricole eligibile subvenționării

A. AGRICULTURĂ ȘI PESCUIT

1. Agricultură și servicii conexe:

a) Cultivarea plantelor din culturi nepermanente:

- cultivarea cerealelor, plantelor leguminoase și a plantelor producătoare de semințe oleaginoase;

- cultivarea legumelor și a pepenilor, a rădăcinoaselor și tuberculilor;

- cultivarea altor plante din culturi nepermanente.

b) Cultivarea plantelor din culturi permanente:

- cultivarea strugurilor;

- cultivarea fructelor sămânțoase și sămburoase;

- cultivarea arbuștilor fructiferi, căpșunilor, nuciferilor și a altor pomi fructiferi;

- cultivarea plantelor aromatice;

- cultivarea altor plante din culturi permanente.

c) Cultivarea plantelor pentru înmulțire

d) Creșterea animalelor:

- creșterea bovinelor de lapte;

- creșterea altor bovine;

- creșterea ovinelor și caprinelor;

- creșterea porcinelor;

- creșterea păsărilor;

- creșterea altor specii de animale (iepuri de casă și alte animale de blană, albine).

e) Activități în ferme mixte (cultură vegetală combinată cu creșterea animalelor):

- activități în ferme mixte (cultură vegetală combinată cu creșterea animalelor).

f) Activități auxiliare în agricultură și activități după recoltare:

- activități auxiliare pentru producția vegetală;

- activități auxiliare pentru creșterea animalelor;

- activități după recoltare;

- pregătirea semințelor în vederea însămânțării.

2. Pescuitul și acvacultura:

Pescuitul:

- pescuitul în ape dulci.

B. INDUSTRIA PRELUCRĂTOARE

Industria alimentară:

a) Producția, prelucrarea și conservarea cărnii și a produselor din carne:

- producția, prelucrarea și conservarea cărnii;

- prelucrarea și conservarea cărnii de pasăre;

- fabricarea produselor din carne (inclusiv din carne de pasăre).

b) Prelucrarea și conservarea fructelor, strugurilor și legumelor:

- prelucrarea și conservarea cartofilor;

- fabricarea sucurilor de fructe, legume și sucuri;

- procesarea și prelucrarea strugurilor de soiuri pentru vin și producerea produselor vitivinicole;

- prelucrarea și conservarea fructelor și legumelor, cu excepția cartofilor.

c) Fabricarea uleiurilor și a grăsimilor vegetale și animale:

- fabricarea uleiurilor și grăsimilor (exclusiv: ulei de floarea-soarelui și soia, untul).

d) Fabricarea produselor lactate:

- fabricarea produselor lactate și a brânzeturilor (exclusiv: lapte, brânzeturi, smântână și alte tipuri de lapte, fermentate sau acidificate).

e) Fabricarea produselor de morărit.

f) Fabricarea produselor de brutărie și a produselor făinoase:

- fabricarea pâinii (pâine și produse de panificație, cu excepția prăjiturilor și produselor de patiserie).

g) Fabricarea preparatelor pentru hrana animalelor:

- fabricarea preparatelor pentru hrana animalelor de fermă.

LISTA
echipamentului, utilajului, materialelor de construcție noi
pentru sere, solarii și tuneluri

1. Echipament, utilaj și accesorii care constituie sisteme pentru crearea și controlul condițiilor de mediu la producerea legumelor și fructelor pe teren protejat:

- utilaj și echipament pentru crearea și menținerea regimului de temperatură și umiditate a aerului, inclusiv cazane și centrale de încălzire, panouri solare și generatoare termice;
- utilaj și echipament pentru crearea și menținerea regimului de temperatură a solului;
- utilaj și echipament pentru irigare (prin picurare, aspersiune sau microaspersiune);
- stație de durizare a apei și re prefabricate pentru stocarea/prelucrarea apei;
- utilaj și echipament pentru fertilizare și dozare;
- sisteme automatizate de control și monitorizare, inclusiv tablouri de comandă, teleghidare și monitoring prin Internet, programe software;
- iluminare artificială (panouri electrice, echipament de distribuire a energiei electrice; temporizatoare și sesizoare, corpuri de iluminat);
- aerăție și/sau ventilare;
- ecrane, inclusiv termice;
- plasă de umbrire, sisteme de tracțiune;
- plasă antiinsecte;
- sistem de evacuare și reciclare a apelor pluviale, de filtrare, debitmetru;
- material termic anticondensat;
- pompe tehnologice, motoare de acțiune, supape, sibare/clapane, valve, tronsoane;
- țimere, motoreductoare, analizator/detector CO₂, panouri de control;
- condensatoare, schimbătoare și/sau recuperatoare de căldură;
- tubulaturi (ansamblu de țevi care comunică între ele);
- consumabile pentru instalarea și punerea în funcțiune a utilajului și echipamentului tehnologic pentru producerea legumelor și fructelor pe teren protejat.

2. Mașini, utilaje și accesorii pentru producerea răsadurilor în palete celulare:

- alimentare cu palete;
- pregătirea substratului;
- umplerea cu substrat a paletelor;
- semănat și irigare;
- dozarea substanțelor de nutriție;
- deplasarea și stocarea paletelor celulare.

3. Materiale de construcție pentru sere, solarii și tuneluri:

- metal și materiale din metal utilizate la construcția carcasei sau fermei;
- accesorii de asamblare a elementelor de construcție;
- uși tehnologice: glisante, secționale, de tip rolete;
- material tehnologic de acoperire: folie (polietilenă aditivată, polimerică, policarbonat) și sticlă.

4. Utilaj și echipament pentru lucrarea solului, protecția plantelor și întreținerea culturilor în sere, solarii:

- motocultoare (o singură unitate) și miniagregate pentru lucrarea solului;
- stropitoare, inclusiv atomizoare și pulverizatoare;
- stivuator, cântare tehnologice;
- năcele și platforme;
- sistemul de suport pentru plante (sârmă zincată, catancă);

- sistem de creștere a plantelor pe jgheaburi, inclusiv cu suporturi din oțel galvanic;
- platforme și cărucioare tehnologice pentru recoltat;
- materiale sintetice pentru mulcirea solului;
- substrat din lână mineralizată.

LISTA

tehnicii și utilajului agricol convențional eligibil subvenționării

1. Autopropulsate

a) Tractoare agricole:

- tractor cu roți;
- tractor pe șenile;
- altele (tractoare combinate roți-șenile).

b) Combine:

- combină pentru recoltarea culturilor cerealiere;
- combină pentru recoltarea porumbului;
- combină pentru recoltarea mazării;
- combină pentru recoltarea furajelor, altele decât cele menționate la anexa 6 subpct. 1 lit. b);
- combină pentru recoltarea cartofului, legumelor și culturilor bostănoase;
- combină pentru recoltarea fructelor.

c) Alte mașini autopropulsate:

- stropitoare pentru protecția plantelor;
- platforme autopropulsate.

2. Mașini și utilaje agricole

a) Tractate:

- grapă;
- grapă cu cadru flexibil;
- combinator de pregătire a solului;
- tocătoare de resturi;
- cultivatoare pentru lucrarea totală a solului;
- cultivator pentru lucrarea solului în rânduri;
- cultivator pentru lucrarea solului în livadă;
- cultivator pentru lucrarea solului în vii;
- mașină de plantat răsaduri;
- mașină de plantat cartofi;
- semănătoare pentru legume universală;
- semănătoare de cereale;
- semănători de precizie pentru culturi tehnice;
- mașini pentru administrarea îngrășămintelor solide (organice, minerale);
- mașini pentru administrarea îngrășămintelor lichide (organice, minerale);
- stropitoare pentru protecția plantelor multianuale;
- stropitoare pentru protecția plantelor cu rampă;
- pulverizator viță de vie;
- combină pentru recoltarea cartofului și legumelor;
- combină pentru recoltarea porumbului;
- combină pentru recoltarea fructelor;
- combină pentru recoltarea nucilor;
- mașină de scos cartofi;
- cositoare;
- cositoare cu tamburi;
- mașină de întors fân și greblarea fânului și resturilor vegetative din livadă și vie;
- mașină de presat paie în rulouri;

- mașină de presat paiele în baloturi;
- platforme de recoltare;
- buncăre pentru transportarea cerealelor;
- tăvălug;
- remorcă agricolă (pentru transportarea furajelor, produselor agricole);
- remorcă pentru transport de cereale;
- mașini și echipament tehnic împotriva înghețului.

b) Puritate

- grapă;
- cultivatoare pentru lucrarea totală a solului;
- cultivator pentru lucrarea solului în rânduri;
- cultivator pentru lucrarea solului în livadă;
- cultivator pentru lucrarea solului în vii;
- freză pentru vie;
- freză pentru livadă;
- mașină pentru plivitul lăstarilor viței de vie;
- mașină pentru cârnitul lăstarilor viței de vie;
- mașină pentru legatul în verde a lăstarilor viței de vie;
- mașină pentru defolierea lăstarilor viței de vie;
- mașină pentru tăierea butucilor de viță de vie;
  - mașina pentru tăierile pe contur a coroanei;
- combinator de pregătire a solului;
- tocătoare de resturi;
- mașină de plantat răsaduri;
- mașină de plantat cartofi;
- semănătoare pentru legume universală;
- semănătoare de cereale;
- semănători de precizie pentru culturi tehnice;
- tăvălug;
- mașini pentru administrarea îngrășămintelor solide (organice, minerale);
- mașini pentru administrarea îngrășămintelor lichide (organice, minerale);
- stropitoare pentru protecția plantelor multianuale;
- stropitoare pentru protecția plantelor cu rampă;
- pulverizator pentru livezi și vii;
- mașină de scos cartofi;
- mașină pentru recoltarea nucilor;
- mașină sau utilaj pentru plantarea materialului săditor viticol și pomicol;
- heder pentru recoltarea florii-soarelui;
- heder de recoltat porumb;
- cositoare;
- mașină de întors fân;
- agregat pentru recoltarea (scoaterea) materialului săditor și de înmulțire;
- mașină pentru bilonat combinată cu instalarea liniilor de picurare și peliculei;
- mașină sau utilaj pentru recoltarea (săpatul) materialului săditor de culturi multianuale;
- utilaj pentru recoltarea fructelor;
- utilaj pentru tăiatul rădăcinilor în plantațiile pomicole și viticole.

3. Utilaje pentru plantații multianuale, pepinierele viticole, pomicole și agricultura de precizie:

- instalații și dispozitive pentru altoirea la masă;
- instalații pentru parafinarea butașilor altoiți;
- utilaj pentru tratarea termică a materialului de înmulțire și săditor viticol și pomicol;

- echipament pentru agricultura de precizie, care include sistemul de navigare, ghidare automată, la automatizarea controlului mașinii și utilajului agricol (GPS);
- instalație de protecție anti-îngheț cu elice pentru plantațiile multianuale.

Metoda de calculul la cai putere raportați la suprafața terenului agricol

Un beneficiar care are în administrare o suprafață de 15 ha va putea beneficia de subvenții cel mult pentru un tractor de 65 cai putere (în continuare c. p.) (Coeficient 4,3 X 15 ha), cu condiția să nu mai aibă în dotare niciun tractor care să aibă o vechime mai mică de 8 ani.

Un beneficiar care are în administrare o suprafață de 20 ha va putea beneficia de subvenții cel mult pentru un tractor de 85 c.p. (coeficient 4,3 X 20 ha) cu condiția să nu mai aibă în dotare niciun tractor care să aibă o vechime mai mică de 8 ani.

Un beneficiar care are în administrare o suprafață de 50 ha va beneficia de subvenții pentru un tractor de maxim 125 c.p., sau două tractoare de puteri mai mici, dar a căror putere însumată nu depășește 175 c.p. (se ia în calcul inclusiv puterea celor pe care le deține deja și au o vechime mai mică de 8 ani).

La o suprafață de 150 ha va putea beneficia de subvenții la unul sau mai multe tractoare de cel mult 280 c.p. fiecare, fără ca puterea însumată a tractoarelor achiziționate (se ia în calcul inclusiv puterea celor pe care le deține și au o vechime mai mică de 8 ani) să depășească 480 c.p. (coeficient 3,2X150 ha).

Notă: În cazul în care puterea tractorului este reflectată în kW, pentru convertirea acesteia în cai putere, se va utiliza coeficientul - 1,359.

TABELUL nr. 1
privind corelarea puterii tractorului cu suprafața exploatației agricole pentru
culturile tehnice și cerealiere

Nr. crt.	Suprafața exploatației agricole (ha)	Putere maximă a tractorului accepta la subvenționare (c.p.)	Coeficient pentru determinarea puterii maxime pe exploatația agricolă (c.p./ha)	Putere maximă cumulată a tuturor tractoarelor din exploatația agricolă care au o vechime mai mică de 8 ani (c.p.)
1.	10-50	125	4,3	175
2.	51-100	200	3,7	300
3.	101-200	280	3,2	500
4.	201-500	360	2,7	1000
5.	501-800	450	2,1	1200
6.	>801	650	1,6	—

Excepție! Pentru suprafețe de pînă la 10 ha se acceptă un tractor de 45 c.p.

TABELUL nr. 2
privind corelarea puterii combinei cu suprafața exploatației agricole pentru
culturile tehnice și cerealiere

Nr. crt.	Suprafața exploatației agricole (ha)	Putere maximă a combinei acceptată la subvenționare (c.p.)	Coeficient pentru determinarea puterii maxime pe exploatația agricolă (c.p./ha)	Putere maximă cumulată a tuturor combinelor din exploatația agricolă care au o vechime mai mică de 8 ani
----------	--------------------------------------	--	---	--

				(c.p.)
1.	100-200	260	2	300
2.	201-400	350	1,5	520
3.	401-600	460	1,3	720
4.	601-900	500	1,2	900
5.	> 901	600	1	–

TABELUL nr. 3
privind corelarea puterii tractorului cu suprafața exploatației agricole pentru
pomicultură și viticultură

Nr. crt.	Suprafața exploatației agricole (ha)	Putere maximă a tractorului acceptată la subvenționare (c.p.)	Coefficient pentru determinarea puterii maxime pe exploatația agricolă (c.p./ha)	Putere maximă cumulată a tuturor tractoarelor din exploatația agricolă care au o vechime mai mică de 8 ani (c.p.)
1.	2-5	80	–	80
2.	5,1-10	100	–	100
3.	10,1-20	125	–	160
4.	20,1-50	200	8	300
5.	51-100	200	6	500
6.	101-200	220	5	800
7.	201-300	250	4	900
8.	>301	280	3	–

TABELUL nr. 4
privind corelarea puterii tractorului cu suprafața exploatației agricole pentru
legumicultură

Nr. crt.	Suprafața exploatației agricole (ha)	Putere maximă a tractorului acceptată la subvenționare (c.p.)	Coefficient pentru determinarea puterii maxime pe exploatația agricolă (c.p./ha)	Putere maximă cumulată a tuturor tractoarelor din exploatația agricolă care au o vechime mai mică de 8 ani (c.p.)
1.	2-5	80	–	80
2.	5,1-10	100	–	100
3.	10,1-20	125	–	160
4.	20,1-50	200	8	300
5.	51-100	200	6	500
6.	101-200	220	5	800
7.	201-300	250	4	900
8.	>301	280	3	–

LISTA
tehnicii și echipamentului No-Till și Mini-Till

a) combină pentru recoltarea culturilor cerealiere cu tocător de resturi și capacitatea de distribuire a masei tocate pe lățimea suprafeței recoltate altele decât cele menționate în anexa nr. 3 al prezentului regulament;

b) semănătoare No-till:

- pentru culturi cerealiere – a cărei secții de semănat acționează asupra solului cu o greutate nu mai mică de 110 kg/cm^2 dotată cu cuțit turbo în fața fiecărei secție de semănat, sau secție cu cuțite tubo care mobilizează solul la adâncimea de semănat. În lipsa cuțitelor turbo greutatea secției de semănat nu va fi mai mică de 200 kg;

- pentru culturi prășitoare - a cărei secții de semănat acționează asupra solului cu o greutate nu mai mică de 250 kg/cm^2 , echipată cu organe auxiliare rotative în fața secției de semănat pentru înlăturarea resturilor vegetale în special pentru semănătoarele cu secții dublu disc, iar în spate dotată cu secție cu roți care asigură acoperirea semințelor și tasarea stratului de sol. În cazul în care greutatea pe secția de semănat este mai mică decât cea indicată mai sus, dar aceasta nu este mai mică de 180 kg, obligatoriu semănătoarea va fi dotată cu cuțit turbo în față, pentru deschiderea rigolei întru asigurarea amplasării seminței;

c) semănătoare Mini-till cu fertilizator, cu brăzdare de tip mono disc/dublu disc:

- cu presiunea la disc cel puțin 120 kg, pentru culturi cerealiere;

- cu presiunea la disc cel puțin 180 kg, pentru culturi tehnice;

d) scarificator (subsolier, paraplow) cu ancore/daltă cu distanța între ele suficientă și garda la sol înaltă pentru afinarea solului lăsând la suprafață cel puțin 30 la sută din resturile vegetale, iar adâncimea de lucru să permită lichidarea tălpii formate de plug;

e) tocătoare de resturi vegetale (verticale sau orizontale) purtată/tractată cu capacitatea de distribuire uniformă a masei tocate;

f) buncăr de acumulare cu pneuri de presiune joasă și cu roți late pentru micșorarea acțiunii de tasare a solului asupra structurii acestuia, capacitatea de transportare să fie de cel puțin 20 m^3 .

LISTA

echipamentelor tehnologice și a utilajelor noi pentru stimularea investițiilor în utilizarea și renovarea tehnologică a fermelor zootehnice

1. Utilaj și echipament tehnologic zootehnic, inclusiv materiale de construcție utilizate la construcția sau renovarea fermelor zootehnice de bovine:

a) Arhitectura și structura metalică de rezistență, compuse din:

- panouri termoizolante de tip „Sandwich” (interior, exterior și acoperiș) și consumabile;
- prelată amovibilă;
- țiglă metalică, tablă zincată/profilată (exterior și acoperiș) și consumabile;
- elemente de coamă și sistem de preluare a apei pluviale;
- uși tehnologice secționale, inclusiv de tip rolete și consumabile;
- stâlpi metalici, grinzi metalice, contravântuiri, pane zincate;
- elemente de îmbinare și consumabile pentru fixarea structurii metalice;
- șarpantă (lemn, metal);
- turnarea pardoselilor din beton (grajd pentru vaci mulgătoare, șeptel, sală de muls și spații pentru păstrarea furajelor).

b) Utilaj și echipament tehnologic zootehnic:

- utilaj tehnologic pentru fermele cu stabulație liberă sau fixă a bovinelor;
- dormitoare (boxe și cușete);
- boxe tehnologice multifuncționale pentru: fătare, postfătare, pentru tauri, infirmerie;
- boxe tehnologice pentru bovine, inclusiv viței sugaci, viței la înțârcare/postînțârcare, îngrășare;
- utilaj și echipament pentru alăptarea vițelilor;
- saltele sau covorașe pentru boxe și cușete;
- fronturi de furajare de tip: autocapturant, antisufocare, antistres, cu blocare selectivă pentru fiecare animal în parte, cu strat de acoperire din inox;
- utilaj și echipament tehnologic de împingere automată a furajelor;
- transportoare cu sau fără bandă pentru furaje;
- bazamente-podea prefabricate pentru cușete/boxe cu bazin de reținere, de tip grătar sau cu litieră plană;
- despărțitoare tehnologice pentru cușete;
- echipament tehnologic pentru îngrădirea/împrejmuirea/deplasarea animalelor;
- porți tehnologice/bariere metalice pentru blocarea/separarea/delimitarea/manipularea bovinelor;
- utilaj și echipament tehnologic pentru adăparea bovinelor;
- echipament de purificare/dedurizare/filtrare a apei;
- hrănitore (treuci/iesle) pentru bovine;
- utilaj și echipament tehnologic pentru producerea amestecului de cereale (combifuraj);
- extrudere universale, granulatoare;
- linii tehnologice de stocare, preparare și transportare a hrănilor;
- distribuitoare de furaje cu malaxor;
- turnuri de siloz; groapă de descărcare/încărcare, dozatoare, tubulaturi;
- încărcătoare frontale de furaje grosulente/suculente pe diferite baze;
- structură pentru tratamente medicale, dozator pentru medicamente cu accesorii;
- tavă pentru dezinfectarea copitelor, inclusiv instrumentar și sistem automat pentru spălarea copitelor;
- scanner veterinar cu ultrasunet;
- cântare/platforme tehnologice pentru verificarea masei corporale;

- perii mecanizate pentru vaci;
- utilaj tehnologic cu sau fără accesorii pentru asigurarea microclimatului în încăperile pentru bovine (panouri și echipament pentru distribuirea curentului electric și iluminare artificială; generatoare; reglarea temperaturii, temporizatoare și sesizoare; ferestre și uși din policarbonat, țevi pentru deschiderea ferestrelor, motoare, ventilatoare, tablouri de comandă);
- instalații computerizate pentru răcire, umidificare și îmbăiere prin pulverizare;
- motoare de toate tipurile, elevatoare; pompe tehnologice; transportoare;
- sisteme automatizate de control și monitorizare a bovinelor, inclusiv teleghidare și monitoring prin Internet;
- gard electric pentru pășunat;
- instalații tehnologice pentru sălile de muls vacile;
- aparate de muls vacile;
- echipament de însoțire și direcționare a animalelor, inclusiv de autoselectare;
- analizor de lapte;
- rezervoare (frigidere) tehnologice pentru răcirea și păstrarea laptelui;
- transportoare (screpere) pentru evacuarea dejecțiilor la fermele de bovine;
- utilaj și echipament tehnologic de dezinfectare a halelor zootehnice;
- stand contenție (travaliu) curățat ongloane;
- utilaj și echipament de separare, de evacuare și de împrăștiat dejecțiile;
- utilaj tehnologic pentru prelucrarea pielicelelor și pieilor de bovine;
- presuri pentru presarea finului/paielor;
- presuri pentru silosare în mâneci, plase, baloturi de polietilenă;
- greblă cu roțile pentru adunat fân;
- cositoare rotativă, tractată cu capacitatea de producere de până la 5,2 ha/oră cu formarea brazdei prin strivire;
- combină de recoltat furaje, pentru ferme zootehnice deținătoare de un efectiv de animale mai mare de 200 capete de bovine;
- stivuitoare telescopice;
- vidanța de introducere a dejecțiilor animaliere în sol;
- instalații de incinerare;
- instalații de răcire a laptelui cu recuperare a căldurii;
- utilaj pentru însămânțare artificială a animalelor;
- utilaj tehnologic de incinerare, procesare și prelucrare a produselor de origine animală.

2. Utilaj și echipament tehnologic zootehnic, inclusiv materiale de construcție utilizate la construcția sau renovarea fermelor zootehnice de ovine și caprine:

a) Arhitectura și structura metalică de rezistență, compuse din:

- panouri termoizolante de tip „Sandwich” (interior, exterior și acoperiș) și consumabile;
- prelată amovibilă;
- țiglă metalică, tablă zincată/profilată (exterior și acoperiș) și consumabile;
- elemente de coamă și sistem de preluare a apei pluviale;
- uși tehnologice secționale, inclusiv de tip rolete și consumabile;
- stâlpi metalici, grinzi metalice, contravîntuiri, pane zincate;
- elemente de îmbinare și consumabile pentru fixarea structurii metalice;
- șarpantă (lemn, metal).

b) Utilaj și echipament tehnologic zootehnic:

- boxe individuale și/sau de grup pentru animalele de producție, pe categorii;
- boxe tehnologice multifuncționale pentru: fătare, postfătare, pentru berbeci/țapi, infirmerie;
- boxe individuale și/sau de grup pentru iezi/miei sugaci, înțarcare/postînțarcare, îngrășare;
- utilaj și echipament pentru alăptarea ieșilor/mieilor;
- fronturi de furajare de tip: autocapturant, antisufocare, antistres, cu blocare selectivă pentru fiecare animal în parte;

- transportoare cu sau fără bandă pentru furaje;
- echipament tehnologic pentru îngrădirea/împrejmuirea/deplasarea animalelor;
- porți tehnologice/bariere metalice pentru blocarea/separarea/delimitarea/ manipularea animalelor;
- utilaj și echipament tehnologic pentru adăparea ovinelor/caprinelor;
- hrănitore (treuci/iesle) pentru ovine/caprine;
- utilaj și echipament tehnologic pentru producerea amestecului de cereale (combifuraj);
- extrudere universale, granulatoare;
- linii tehnologice de stocare, preparare și transportare a hrănilor;
- distribuitoare de furaje cu malaxor;
- turnuri de siloz; groapă de descărcare/încărcare, tubulaturi;
- încărcătoare frontale de furaje grosulente/suculente pe diferite baze;
- structură pentru tratamente medicale, dozator pentru medicamente cu accesorii;
- scanner veterinar cu ultrasunet;
- cântare/platforme tehnologice pentru verificarea masei corporale;
- utilaj tehnologic cu sau fără accesorii pentru asigurarea microclimatului în încăperile pentru ovine/caprine (panouri și echipament pentru distribuirea curentului electric, reglarea temperaturii, temporizatoare și sesizoare, ferestre și uși din policarbonat, țevi pentru deschiderea ferestrelor, motoare, ventilatoare, tablouri de comandă);
- gard electric pentru pășunat;
- instalații pentru sălile de muls a ovinelor/caprinelor;
- aparate de muls ovine/caprine;
- analizor de lapte;
- echipament de însoțire și direcționare a animalelor, inclusiv de autoselectare;
- rezervoare (frigidere) pentru răcirea și păstrarea laptelui;
- stand contenție (travaliu) curățat onglane;
- echipament de tuns oi și capre;
- utilaj tehnologic pentru prelucrarea pielicelelor de ovine și caprine;
- presuri pentru presarea finului/paielor;
- presuri pentru silozare în mâneci, plase, baloturi de polietilenă;
- greblă cu roțile pentru adunat fân;
- cositoare rotativă, tractată cu capacitatea de producere de pînă la 5,2 ha/oră cu formarea brazdei prin strivire;
- stivuitor telescopic;
- - utilaj tehnologic de incinerare, procesare și prelucrare a produselor de origine animală. .

3. Utilaje și echipamente tehnologice zootehnice utilizate la construcția sau renovarea fermelor zootehnice de suine:

- boxe/cuști individuale și/sau de grup pentru animalele de producție, pe categorii;
- boxe multifuncționale pentru: fătare, postfătare, pentru vieri, infirmerie, îngrășare;
- echipament tehnologic pentru îngrădirea/împrejmuirea/deplasarea animalelor;
- porți tehnologice/bariere metalice pentru blocarea/separarea/delimitarea/ manipularea animalelor;
- podele tehnologice de diferite tipuri, cu sau fără încălzire;
- utilaj și echipament tehnologic pentru adăparea suinelor;
- hrănitore (treuci) tehnologice cu accesorii pentru suine;
- linii tehnologice de distribuire raționalizată a hranei pentru suine, cu sau fără dozatoare de volum, inclusiv stații cu sistem computerizat;
- utilaj și echipament tehnologic pentru producerea amestecului de cereale (combifuraj);
- motoare de toate tipurile, elevatoare; pompe tehnologice; transportoare;
- extrudere universale, granulatoare, distribuitoare de hrană;
- linii tehnologice de stocare, preparare și transportare a hrănilor (furajare uscată/furajare

lichidă);

- turnuri de siloz; groapă de descărcare/încărcare, tubulaturi;
- structură pentru tratamente medicale, dozator pentru medicamente cu accesorii;
- scanner veterinar cu ultrasunet;
- cântare/platforme tehnologice pentru verificarea masei corporale;
- echipament tehnologic automatizat de ventilare, răcire, condiționare, evacuare a aerului

pentru hale;

- instalații computerizate pentru răcire, umidificare și îmbăiere prin pulverizare;
- utilaj tehnologic automatizat de încălzire și menținere a microclimatului în hale;
- ventilatoare tehnologice, generatoare de aer cald, difuzoare de aer, ferestre și uși din pvc (inclusiv lamelare și de tip rolete);

- sisteme automatizate de control și monitorizare, inclusiv tablouri de comandă, teleghidare și monitoring prin Internet;

- utilaj și echipament de colectare, transportare și evacuare a dejecțiilor;
- utilaj și echipament tehnologic de dezinfectare a hălelor zootehnice;
- panouri electrice, echipament de distribuire a energiei electrice; temporizatoare și

sesizoare;

- - utilaj tehnologic de incinerare, procesare și prelucrare a produselor de origine

animală. .

4. Utilaje și echipamente tehnologice zootehnice utilizate la construcția sau renovarea fermelor zootehnice de păsări:

- baterii (cuști) pentru creșterea puilor, întreținerea și exploatarea găinilor, conform Normei sanitar-veterinare privind protecția găinilor ouătoare, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr.677 din 6 iunie 2008;

- boxe (cuști) pentru păsări (altele decât pentru găinile ouătoare);
- echipament de susținere a cuștilor;
- echipament tehnologic automatizat de distribuire a hranei și apei în cuști;
- sisteme automate pentru colectarea/strângerea ouălor în baterii/cuști;
- utilaj și echipament tehnologic de stocare, preparare și transportare a hrănilor;
- granulatoare, extrudere, distribuitoare de nutreț combinat, inclusiv linii automatizate;
- utilaj și echipament tehnologic pentru producerea amestecului de hrană (combifuraj);
- hrănitoare, jgheaburi de alimentare, instalații tehnologice pentru distribuirea automată a hranei pentru creșterea și întreținerea păsărilor la sol;

- adăpători și instalații tehnologice pentru distribuirea automată a apei pentru creșterea și întreținerea păsărilor la sol;

- echipament (utilaj) tehnologic pentru creșterea și întreținerea păsărilor la sol;
- echipament manual și automat pentru strângerea ouălor la sol;
- echipament (utilaj) pentru transportarea, sortarea, marcarea și ambalarea ouălor;
- incubatoare tehnologice;
- utilaj și echipament de colectare, transportare, evacuare și uscare a dejecțiilor;
- motoare de toate tipurile, elevatoare, pompe tehnologice, transportoare;
- panouri electrice, echipament de distribuire a energiei electrice, temporizatoare și

sesizoare;

- turnuri de siloz; groapă de descărcare/încărcare, tubulaturi;
- echipament tehnologic automatizat de ventilare, răcire, condiționare, evacuare a aerului

pentru hale;

- utilaj tehnologic automatizat de încălzire și menținere a microclimatului în hale;
- ventilatoare tehnologice, generatoare de aer cald, difuzoare de aer, ferestre și uși din pvc (inclusiv lamelare și de tip rolete);

- instalații computerizate pentru răcire, umidificare și îmbăiere prin pulverizare;

- sisteme automatizate de control și monitorizare, inclusiv tablouri de comandă, teleghidare și monitoring prin Internet;

- dozator pentru medicamente cu accesorii;
- cântare/platforme tehnologice pentru verificarea masei corporale;
- utilaj și echipament tehnologic de dezinfectare a halelor zootehnice;
- - utilaj tehnologic de incinerare, procesare și prelucrare a produselor de origine animală. .

5. Utilaje și echipamente tehnologice zootehnice utilizate la construcția sau renovarea fermelor zootehnice de iepuri și alte animale de blană:

- cuști (boxe) tehnologice pentru: fătare, înțărcare; remontă; îngrășat;
- echipament de susținere a cuștilor;
- echipament tehnologic automatizat de distribuire a hranei în cuști;
- hrănitoare, suporturi pentru cartele;
- hublouri pentru adăparea controlată;
- adăpători de tip suzetă din oțel inoxidabil;
- utilaj și echipament de colectare, transportare și evacuare a dejecțiilor;
- raclete zincate (galvanizate);
- scripete cu mecanism de ridicare, cu mecanism de întoarcere;
- motoare de toate tipurile, elevatoare; pompe tehnologice; transportoare;
- panouri electrice, echipament de distribuire a energiei electrice; temporizatoare și sesizoare;
- utilaj și echipament tehnologic de stocare, preparare și transportare a hrănilor;
- turnuri de siloz; groapă de descărcare/încărcare, tubulaturi;
- echipament tehnologic automatizat de ventilare, răcire, condiționare, evacuare a aerului pentru hale;
- utilaj tehnologic automatizat de încălzire și menținere a microclimatului în hale;
- ventilatoare tehnologice, generatoare de aer cald, difuzoare de aer, ferestre și uși din pvc (inclusiv lamelare și de tip rolete);
- sisteme automatizate de control și monitorizare, inclusiv tablouri de comandă, teleghidare și monitoring prin Internet;
- dozator pentru medicamente cu accesorii;
- scanner veterinar cu ultrasunet;
- cântare/platforme tehnologice pentru verificarea masei corporale;
- granuloare, extrudere, distribuitoare de nutreț combinat, inclusiv linii automatizate;
- utilaj și echipament tehnologic de dezinfectare a halelor zootehnice;
- utilaj și echipament tehnologic pentru producerea amestecului de hrană;
- presuri pentru presarea fânului/lucernei;
- încărcătoare de furaje grosiere/suculente;
- greblă cu roțile pentru adunat fân;
- cositoare rotativă, tractată cu capacitatea de producere de pînă la 5,2 ha/oră cu formarea brazdei prin strivire;
- stivuitor telescopic;
- - utilaj tehnologic de incinerare, procesare și prelucrare a produselor de origine animală. .

6. Utilaje și echipamente tehnologice zootehnice utilizate la construcția sau renovarea fermelor zootehnice apicole:

- stupi în complet (verticali și multietajați);
- utilaje și dispozitive de încărcare, descărcare și transportare a stupilor în pastoral (remorcă pentru stupi, platformă, pavilion, cărucior, apilift, stivuitor);
- utilaje pentru descăpăcire manuală, semiautomate și automatizate (cuve, cuțit electric și cu abur, furculiță);
- afumătoare, hrănitoare pentru albine;
- extractor de miere din inox, centrifugă;
- vase pentru păstrarea mierii (vase și recipiente din inox sau plastic alimentar, butoaie de

metal vopsite cu vopsea alimentară special destinate pentru păstrarea mierii), cântare tehnologice;

- topitor de ceară (solar, electric și cu abur);
- linii de confecționare a fagurilor artificiali;
- echipament/utilaj pentru analiza mierii de albine;
- colectoare de propolis și polen;
- utilaj pentru însămânțarea artificială a reginelor (mătcilor de albine);
- ladă frigorifică pentru păstrarea polenului;
- sisteme autorizate de control și monitorizare, inclusiv tablouri de comandă, teleghidare și monitoring prin Internet.

LISTA

echipamentelor tehnologice și a utilajelor noi pentru stimularea investițiilor în dezvoltarea infrastructurii postrecoltare și procesare

1. Case de ambalare și frigidere de păstrare a fructelor, strugurilor și legumelor:

a) Arhitectura, compusă din:

- panouri termoizolante de tip „Sandwich” (interior, exterior și acoperiș), din penopoliuretan, poliuretan, polisterol și consumabile;
- țiglă metalică (exterior și acoperiș) și consumabile;
- elemente de coamă și sistem de preluare a apei pluviale;
- uși tehnologice frigorifice (glisante, batante, pivotante, „flep-flap”), uși secționale, inclusiv de tip rolete și consumabile;
- sisteme de andocare (rampe, batiuri, burdufuri și consumabile);
- perdele termoizolante din polivinil sau perdele de aer pentru separarea spațiilor răcite sau condiționate/climatizate.

b) Structura metalică de rezistență:

- stâlpi metalici;
- grinzi metalice;
- contravîntuiri;
- balustrade metalice;
- elemente de îmbinare;
- pane zincate;
- consumabile pentru fixarea structurii metalice;
- prefabricate din beton armat.

c) Pardoseală elicoptrizată frigorifică:

- plasă sudată;
- armătură;
- tablă cutată;
- fibre disperse;
- beton;
- plăci termoizolante cu grosime variabilă pentru izolarea pardoselilor.

d) Utilaj și echipament frigorific pentru prerăcire/răcire, menținere a regimurilor de temperatură, umiditate și atmosferă controlată (CO2 sau SO2):

- chiller cu condensator răcire;
- pompe tehnologice;
- răcitoare (suflante) de aer;
- rezervoare de etilen glicol;
- vase de expansiune;
- vaporizatoare răcite cu aer și schimbătoare de căldură cu agenți intermediari;
- sisteme automatizate de control și monitorizare, inclusiv tablouri de comandă, teleghidare și monitoring prin Internet;
- umidificatoare și dehumidificatoare de aer;
- agregate de producere a frigului, compresor de aer;
- adsorber, depurator și dozator;
- sistem automat de analiză a gazelor;
- sistem electronic de control și analiză a datelor;
- separator de gaze;
- stație dedurizare;

- consumabile pentru instalarea și punerea în funcțiune a utilajului și echipamentului frigorific.

e) Instalații electrice:

- tablouri electrice de distribuție;
- cabluri de alimentare;
- pat de cablu cu accesorii;
- corpuri de iluminat;
- întrerupătoare și comutatoare.

f) Utilaje și echipamente tehnologice pentru spațiile de expediție, recepție, spălare, sortare și ambalare:

- agregate și echipament pentru climatizarea/condiționarea și/sau ventilarea spațiilor tehnologice, panouri de comandă și control;
- utilaj de spălare, curățare, sortare, calibrare, ceruire, ambalare și/sau etichetare;
- utilaj și echipament pentru confecționarea/fabricarea ambalajului (cutii de carton, lăzi din lemn sau plastic alimentar, containere, caserole, alveole);
- containere pentru recoltarea și depozitarea fructelor, strugurilor și legumelor;
- saci/lăzi profesionale pentru recoltarea fructelor,
- platforme de cântărire;
- stivuitoare și utilaj de tip stivuitoare destinat transportării paletelor;
- platforme tractate, auto-propulsate sau auto-propulsate multifuncționale pentru recoltarea fructelor;
- descărcător de container.

2. Procesare, uscare și congelare a fructelor, strugurilor, legumelor și cartofilor.

2.1. Utilaj și echipament tehnologic utilizat în complex sau separat pentru procesarea sau prelucrarea primară/fină:

a) Utilaje de producere a sucurilor sau concentratului de suc din fructe, struguri și legume:

- utilaje de recepție, spălare, inspecție, sortare și transportoare;
- utilaj de detectare a metalelor și impurităților;
- mașină de scos sâmburi/semințe, de curățat pelița, de înlăturare a codiței;
- omogenizator;
- mașină de tocat/tăiat;
- pompe tehnologice de diferite tipuri;
- prese tehnologice;
- instalații pentru ultrafiltrare/filtrare, separatoare;
- utilaje pentru depectinizare (pompe, dozatoare, mixatoare și cisterne);
- utilaje și echipamente de pasteurizare, sterilizare, blanșare și tratament termic;
- stații de evaporare cu vid;
- utilaj și echipament de răcire;
- tancuri de stocare (rezervoare);
- stație dedurizare;
- refractometru;
- sistem electronic de control și analiză a datelor;
- instalații electrice (tablouri electrice de distribuție; cabluri de alimentare; pat de cablu cu accesorii; corpuri de iluminat);
- utilaje de tratare antioxidantă;
- mașină de vid;
- cazane și generatoare de abur;
- echipament tehnologic pentru spălarea și dezinfectarea ambalajului;
- utilaje de tratare antioxidantă;
- utilaj tehnologic de incinerare, procesare și prelucrare a produselor de origine vegetală;
- agregate și echipament pentru climatizarea/condiționarea și/sau ventilarea spațiilor

tehnologice;

- utilaj și echipament tehnologic de dozare, ambalare, etichetare, împachetare, paletizare;
- consumabile pentru instalarea și punerea în funcțiune a utilajului și echipamentului pentru procesarea sau prelucrarea primară/finită a fructelor, strugurilor și legumelor;
- cântar tenzometric;
- stivuator;
- descărcător de containere;
- elemente de construcție a halei, formate din: panouri termoizolante de tip „Sandwich” (interior, exterior și acoperiș), din penopoliuretan, poliuretan, polisterol și consumabile; țiglă metalică (exterior și acoperiș) și consumabile; elemente de coamă și sistem de preluare a apei pluviale; uși și ferestre PVC , uși tehnologice (glisante, batante, pivotante, „flep-flap”), uși secționale, inclusiv de tip rolete și consumabile;
- structura metalică de rezistență: stâlpi metalici; grinzi metalice; contravîntuiri; balustrade metalice; elemente de îmbinare; pane zincate; consumabile pentru fixarea structurii metalice; prefabricate din beton armat;
- pardoseală elicopterizată: plasă sudată; armătură; tablă cutată; fibre disperse; beton;
- plăci termoizolante cu grosime variabilă pentru izolarea pardoselilor.

b) Utilaje de producere a conservelor din fructe, struguri și legume:

- utilaje de recepție, spălare, inspecție, sortare, calibrare și transportoare;
  - utilaje de detectare a metalelor și impurităților;
  - mașină de scos sâmburi/semințe, de curățat pelița, de înlăturare a codiței;
  - omogenizator;
  - mașină de tocat, tăiat, zdrobit;
  - pompe de diferite tipuri, dozatoare, mixatoare și cisterne;
  - utilaje și echipamente de pasteurizare, sterilizare (autoclav), opărire sau blanșare, tratament termic;
  - utilaj și echipament de evaporare cu vid;
  - utilaj și echipament de răcire;
  - stație dedurizare;
  - cazane și generatoare de abur;
  - cazane tehnologice de pregătire a lichidelor de acoperire;
  - sistem electronic de control și analiză a datelor;
  - instalații electrice (tablouri electrice de distribuție; cabluri de alimentare; pat de cablu cu accesorii; corpuri de iluminat);
  - utilaje de tratare antioxidantă;
  - utilaj tehnologic de incinerare, procesare și prelucrare a produselor de origine vegetală;
  - mașină de vid;
  - refractometru;
  - echipament tehnologic pentru spălarea și dezinfectarea ambalajului;
  - agregate și echipament pentru climatizarea/condiționarea și/sau ventilarea spațiilor tehnologice;
  - utilaj și echipament tehnologic de dozare, umplere și închidere cu capac, ambalare, etichetare, împachetare, paletizare;
  - consumabile pentru instalarea și punerea în funcțiune a utilajului și echipamentului pentru procesarea sau prelucrarea primară/finită a fructelor, strugurilor și legumelor;
  - cântar tenzometric;
  - stivuator.
- #### **c) Utilaj și echipament pentru procesarea și prelucrarea primară/finită a fructelor de culturi nucifere (nuci, alune, migdale):**
- utilaje de recepție, decojire, spălare, înălbire, uscarea, inspecție, sortare, calibrare și transportoare;

- utilaj de spargere a nucilor, alunelor și migdalelor;
- echipament de separare a coajei-miez, vibrator cu sită;
- echipament de sortare, calibrare și separare optică a miezului;
- cameră de fumegare;
- sistem electronic de control și analiză a datelor;
- instalații electrice (tablouri electrice de distribuție; cabluri de alimentare; pat de cablu cu accesorii; corpuri de iluminat);
- agregate și echipament pentru climatizarea/condiționarea și/sau ventilarea spațiilor tehnologice;
- utilaj și echipament tehnologic de dozare, ambalare (inclusiv cu vid), etichetare, împachetare, paletizare;
- consumabile pentru instalarea și punerea în funcțiune a utilajului și echipamentului pentru procesarea sau prelucrarea primară/finită a fructelor de culturi nucifere;
- cântar tenzometric;
- stivuator.

d) Utilaj și echipament pentru procesarea și prelucrarea primară/finită a cartofului:

- utilaje de recepție, spălare, inspecție, sortare, calibrare și transportoare;
- mașină de decojire, tăiat/feliat;
- utilaj și echipament de răcire;
- sistem electronic de control și analiză a datelor;
- instalații electrice (tablouri electrice de distribuție; cabluri de alimentare; pat de cablu cu accesorii; corpuri de iluminat);
- utilaje de tratare antioxidantă;
- utilaj tehnologic de incinerare, procesare și prelucrare a produselor de origine vegetală;
- agregate și echipament pentru climatizarea/condiționarea și/sau ventilarea spațiilor tehnologice;
- utilaj și echipament tehnologic de dozare, ambalare (inclusiv cu vid), etichetare, împachetare, paletizare;
- consumabile pentru instalarea și punerea în funcțiune a utilajului și echipamentului pentru procesarea sau prelucrarea primară/finită a cartofului;
- cântar tenzometric;
- stivuator.

e) Utilaj și echipament tehnologic utilizat în complex sau separat pentru procesarea și prelucrarea strugurilor de soiuri pentru vin:

- buncăre de recepție a strugurilor, cu sau fără șnec de transfer;
- tubulaturi din metal inoxidabil;
- vase tehnologice: rezervoare din inox verticale și orizontale;
- fermentatoare din inox cu manta verticale și orizontale;
- vase din inox pentru stocare și depozitare;
- utilaje de inspecție, mese vibrante și transportoare;
- utilaj de detectare a metalelor și impurităților;
- zdrobitoare/desciorchinătoare (confeționate din metal inoxidabil);
- aspirator pentru ciorchini;
- prese tehnologice pneumatice confeționate din metal inoxidabil (de tip închis sau deschis), cu membrane, funcționare automată;
- filtre cu vid pentru filtrarea de drojdie, burbă, lichide foarte încărcate;
- instalații frigorifice, ultrarefrigeratoare autonome cu răcire directă;
- schimbătoare de căldură, plăci schimbătoare de căldură pentru cisterne;
- panouri de comandă, sisteme electronice de control și analiză a datelor;
- cisterne tehnologice confeționate din metal inoxidabil;
- vinificator orizontal rotativ, vinificator cu piston;
- pompe tehnologice: cu piston, cu șurub, centrifuge, peristaltice, cu rotor eleptic;

- filtre tehnologice: cu plăci, cu kieselgur, rotativ sub vid, cu membrană, cu osmoză inversă, tangențial;
- agregate și echipament pentru climatizarea/condiționarea și/sau ventilarea spațiilor tehnologice;
- instalații electrice (tablouri electrice de distribuție; cabluri de alimentare; pat de cablu cu accesorii; corpuri de iluminat);
- echipament tehnologic pentru spălarea și dezinfectarea recipientelor și ambalajului;
- utilaj și echipament tehnologic de dozare, ambalare, etichetare, împachetare, paletizare;
- consumabile pentru instalarea și punerea în funcțiune a utilajului și echipamentului pentru procesarea sau prelucrarea primară/finită a strugurilor de soiuri pentru vin;
- cântar tenzometric;
- bascul (cântar de tonaj mare);
- stivuitor.
- stații de epurare a apelor reziduale;
- podea tehnologică de diferite tipuri ;
- panouri termoizolante de tip „Sandwich” (interior, exterior și acoperiș) și consumabile;
- țiglă metalică/ceramică, tablă zincată/profilată (exterior și acoperiș), cont-șindrilă bituminată și consumabile;
- elemente de coamă și sistem de preluare a apei pluviale;
- uși tehnologice secționale, inclusiv de tip rolete și consumabile;
- stâlpi metalici, grinzi metalice, contravântuiri, pane zincate;
- elemente de îmbinare și consumabile pentru fixarea structurii metalice;
- șarpantă (lemn, metal), peliculă.”

2.2. Utilaj și echipament tehnologic utilizat în complex sau separat pentru uscarea fructelor, strugurilor și legumelor:

- utilaje de recepție, spălare, inspecție, sortare, calibrare și transportoare;
- utilaj de detectare a metalelor și impurităților;
- mașină de scos sămburi/semințe, de curățat pelița, de înlăturare a codiței;
- vibrator cu sită;
- mașină de tăiat;
- stație dedurizare;
- cazane și generatoare de abur;
- utilaje și echipamente de pasteurizare, sterilizare, opărire sau blanșare;
- sistem electronic de control și analiză a datelor;
- refractometru;
- echipament de sulfurizare a fructelor, strugurilor și legumelor;
- cuptoare de uscat de diferite tipuri;
- cărucioare, site, grătare, platouri;
- instalații electrice (tablouri electrice de distribuție; cabluri de alimentare; pat de cablu cu accesorii; corpuri de iluminat);
- utilaje de tratare antioxidantă;
- agregate și echipament pentru climatizarea/condiționarea și/sau ventilarea spațiilor tehnologice;
- structura metalică și arhitectura încăperilor în care este amplasat utilajul/echipamentul de uscare (stâlpi metalici, grinzi metalice, contravântuiri, balustrade metalice, elemente de îmbinare, pane zincate, consumabile pentru fixarea structurii metalice; panouri termoizolante de tip „Sandwich” (interior, exterior și acoperiș), din penopoliuretan, poliuretan, polisterol și consumabile; țiglă metalică (exterior și acoperiș) și consumabile; uși tehnologice secționale, de tip rolete și consumabile);

- utilaj și echipament tehnologic de dozare, ambalare (inclusiv cu vid), etichetare, împachetare, paletizare;
  - consumabile pentru instalarea și punerea în funcțiune a utilajului și echipamentului pentru uscarea fructelor, strugurilor și legumelor;
  - cântar tenzometric;
- descărcător de containere;
prefabricate din beton armat;
- stivuitor.

2.3. Utilaj și echipament tehnologic utilizat în complex sau separat pentru congelarea fructelor, strugurilor, legumelor și cartofilor:

- utilaje de recepție, spălare, uscare, inspecție, sortare, calibrare și transportoare;
- utilaj de detectare a metalelor și impurităților;
- mașină de scos sâmburi/semințe, de înlăturare a codiței;
- vibrator cu sită;
- mașină de tăiat;
- cazane și generatoare de abur;
- utilaje și echipamente de opărire sau blanșare, prelucrare termică;
- sistem electronic de control și analiză a datelor;
- refractometru;
- utilaj și echipament de răcire și congelare rapidă;
- instalații electrice (tablouri electrice de distribuție; cabluri de alimentare; pat de cablu cu accesorii; corpuri de iluminat);
- panouri de comandă și control;
- utilaje de tratare antioxidantă;
- agregate și echipamente pentru climatizarea/condiționarea și/sau ventilarea spațiilor tehnologice;
- utilaj și echipament tehnologic de dozare, ambalare (inclusiv cu vid), etichetare, împachetare, paletizare;
- consumabile pentru instalarea și punerea în funcțiune a utilajului și echipamentului pentru congelare a fructelor, strugurilor și legumelor;
- cântar tenzometric;
- stivuitor.

3. Procesarea, uscarea și condiționarea cerealelor, oleaginoaselor, florii-soarelui, soiei.

3. 1. Utilaj și echipament tehnologic utilizat în complex sau separat pentru păstrarea, uscarea și condiționarea cerealelor, oleaginoaselor, florii-soarelui, soiei:

a) Păstrare, uscare și condiționare:

- utilaje și echipamente de recepție cu grătar (groapa de recepție), cu sau fără acces auto;
- utilaje și echipamente tehnologice de prelevare și analiză a probelor;
- utilaj și echipament de cântărire;
- utilaje și echipamente de inspecție, de sortare, de calibrare, de triere;
- utilaje și echipamente de precurățare, de curățare, de condiționare;
- transportoare de diferite tipuri (norii, elevatoare, șnec, bandă, redlere, pneumatice etc.);
- încărcător frontal, aruncător de semințe, batoză;
- uscătorii de toate tipurile, statice sau mobile;
- echipament de separare magnetică a impurităților;
- utilaje și echipamente de decojire și periere;
- vibrator cu sită, masă densimetrică (gravitatoare);
- utilaje și echipamente de separare, de aspirare;
- selector cereale cu sau fără fotoelemente;
- utilaje și echipamente de tratare a semințelor;
- silozuri metalice;
- structură metalică de suport/susținere a silozurilor (stâlpi metalici, grinzi metalice,

contravântuiri, balustrade metalice, elemente de îmbinare, pane zincate, consumabile pentru fixarea structurii metalice);

- pasarele, tubulaturi (ansamblu de țevi care comunică între ele), sibare/clapane, valve; platforme;

- echipamente de măsurare volumetrică și gravimetrică;

- motoare și transmisii de acționare;

- sistem electronic de control și analiză a datelor;

- utilaj și echipament de ventilare, de aerare, senzori nivel cereale;

- sisteme automatizate de control și monitorizare, inclusiv tablouri de comandă, teleghidare și monitoring prin Internet;

- instalații electrice (tablouri electrice de distribuție; cabluri de alimentare; pat de cablu cu accesorii; corpuri de iluminat);

- utilaj și echipament tehnologic de dozare, ambalare, etichetare, împachetare, însăcuire, paletizare;

- stivuitor;

- consumabile pentru instalarea și punerea în funcțiune a utilajului și echipamentului pentru păstrare, uscare și condiționare, depozitare a cerealelor, oleaginoaselor, florii-soarelui, soiei.

b) Hale/hambare de depozitare a cerealelor/producției agricole:

- structură metalică (stâlpi metalici, grinzi metalice, contravântuiri, elemente de îmbinare, pane zincate, consumabile pentru fixarea structurii metalice);

- arhitectura (panouri termoizolante de tip „Sandwich”/țiglă metalică (pereți și acoperiș) și consumabile; panouri transparente cu iluminare naturală; uși/porți tehnologice secționale/culisante, de tip rolete și consumabile);

- colector de cereale;

- utilaj și echipament de ventilare;

- instalații electrice (tablouri electrice de distribuție; cabluri de alimentare; pat de cablu cu accesorii; corpuri de iluminat).

3.2. Utilaj și echipament tehnologic utilizat în complex sau separat pentru procesarea, prelucrarea primară/finită a cerealelor:

3.2.1. Utilaj și echipament tehnologic utilizat în complex sau separat în cadrul procesului de morărit:

a) Utilaje și echipamente de recepție a cerealelor:

- groapă de recepție cu grătar cu sau fără acces auto;

- utilaje și echipamente tehnologice de prelevare și analiză a probelor;

- utilaj și echipament de cântărire;

- utilaje și echipamente de inspecție, de sortare, de calibrare, de triere.

b) Utilaje și echipamente de depozitare și pregătire a cerealelor pentru măcină:

- utilaje și echipamente de precurățare, curățare, condiționare;

- transportoare de diferite tipuri (norii, elevatoare, șnec, bandă, redlere, pneumatice etc.);

- echipament de separare magnetică a impurităților;

- utilaje și echipamente de decojire și periere;

- vibrator cu sită, masă densimetrică (gravitatoare);

- utilaje și echipamente de separare, de aspirare;

- selector cereale cu sau fără fotoelemente;

- silozuri metalice;

- structură metalică de suport/suținere a silozurilor (stâlpi metalici, grinzi metalice, contravântuiri, balustrade metalice, elemente de îmbinare, pane zincate, consumabile pentru fixarea structurii metalice);

- pasarele, tubulaturi (ansamblu de țevi care comunică între ele), sibare/clapane, valve, platforme;

- echipamente de măsurare volumetrică și gravimetrică;

- motoare și transmisii de acționare;

- utilaj și echipament de ventilare, de aerare, senzori nivel cereale.

c) Utilaje și echipamente de măcinare a cerealelor:

- moară de cereale cu valțuri sau ciocane, laminator pentru măcinare;
- utilaje și echipamente de cernere dimensionat;
- echipament pneumatic de transport;
- echipament de filtrare, de purificare;
- sistem electronic de control și analiză a datelor;
- sisteme automatizate de control și monitorizare, inclusiv tablouri de comandă, teleghidare și monitoring prin Internet;
- agregate și echipamente pentru climatizarea/condiționarea și/sau ventilarea spațiilor tehnologice.

d) Utilaje și echipamente de ambalare și depozitare:

- utilaj și echipament tehnologic de omogenizare, dozare, ambalare, etichetare, împachetare, însăcuite, paletizare;
- cicloane; silozuri (metalice sau mase plastice alimentare);
- instalații electrice (tablouri electrice de distribuție; cabluri de alimentare; pat de cablu cu accesorii; corpuri de iluminat);
- consumabile pentru instalarea și punerea în funcțiune a utilajului și echipamentului în cadrul procesului de morărit.

3.2.2. Utilaj și echipament pentru fabricarea pâinii și produselor de panificație:

a) Utilaj și echipament de recepție și stocare a ingredientelor:

- cicloane; silozuri (metalice sau mase plastice alimentare); tubulaturi (ansamblu de țevi care comunică între ele), sibare/clapane, valve, platforme;
- utilaje și echipamente tehnologice de prelevare și analiză a probelor, de inspecție;
- utilaj și echipament de cântărire;
- transportoare de diferite tipuri (norii, elevatoare, șnec, bandă, redlere, pneumatice);
- echipament de separare a impurităților;
- vibrator cu sită, masă densimetrică (gravitatoare);
- echipamente de măsurare volumetrică și gravimetrică;
- motoare și transmisii de acționare;
- utilaj și echipament de ventilare, de aerare.

b) Utilaj și echipament de formare aluat:

- echipament tehnologic de cernut făina;
- utilaj și echipament de dozare/amestecare ingrediente;
- utilaj și echipament de răcire;
- malaxoare de toate tipurile (cu cuvă fixă sau detașabilă, cu braț, autorabatabile);
- utilaj și echipament de frământare și fermentare aluat;
- divizoare și formatoare de toate tipurile;
- utilaj și echipament tehnologic de predospire/dospire aluat;
- stație dedurizare;
- sistem electronic de control și analiză a datelor;
- instalații electrice (tablouri electrice de distribuție; cabluri de alimentare; pat de cablu cu accesorii; corpuri de iluminat);
- utilaje de tratare antioxidantă;
- cazane și generatoare de abur;
- agregate și echipamente pentru climatizarea/condiționarea și/sau ventilarea spațiilor tehnologice;
- cărucioare zincate, mese de lucru inox, cuve și panacode.

c) Utilaj și echipament de coacere și ambalare a pâinii și produselor de panificație:

- echipament de smulgere, spoire, modelare și de crestare aluat;
- utilaj tehnologic de incinerare, procesare și prelucrare a produselor de origine vegetală;
- cuptoare tehnologice de coacere a pâinii de toate tipurile (electrice, rotative, cicloterme,

pe tuburi, modulare, cu vatră);

- benzi transportoare pâine;
- echipament tehnologic pentru răcirea pâinii;
- utilaj și echipament tehnologic de ambalare, etichetare, împachetare, baxare;
- agregate și echipamente pentru climatizarea/condiționarea și/sau ventilarea spațiilor

tehnologice, panouri de comandă și control;

- consumabile pentru instalarea și punerea în funcțiune a utilajului și echipamentului în cadrul procesului de fabricare a pâinii și produselor de panificație.

3.3. Utilaj și echipament tehnologic utilizat în complex sau separat pentru procesarea, prelucrarea primară/finită a oleaginoaselor, florii-soarelui, soiei:

a) Utilaje și echipamente de recepție a oleaginoaselor:

- groapă de recepție cu grătar cu sau fără acces auto;
- utilaje și echipamente tehnologice de prelevare și analiză a probelor;
- utilaj și echipament de cântărire;
- utilaje și echipamente de inspecție, de sortare, de calibrare, de triere.

b) Utilaje și echipamente de depozitare și pregătire a oleaginoaselor pentru procesare:

- utilaje și echipamente de precurățare, curățare, uscarea, condiționare;
- transportoare/conveiere de diferite tipuri (norii, elevatoare, șnec, bandă, redlere, pneumatice, elicoidal);
- echipament de separare magnetică și mecanică a impurităților;
- utilaje și echipamente de decojire și periere;
- vibrator cu sită, masă densimetrică (gravitatoare);
- utilaje și echipamente de separare, de aspirare;
- selector oleaginoase cu sau fără fotoelemente;
- silozuri metalice/buncăre;
- structură metalică de suport/suținere a silozurilor (stâlpi metalici, grinzi metalice, contravînturi, balustrade metalice, elemente de îmbinare, pane zincate, consumabile pentru fixarea structurii metalice);
- pasarele, tubulaturi (ansamblu de țevi care comunică între ele), sibare/clapane, valve, platforme;
- echipamente de măsurare volumetrică și gravimetrică;
- motoare și transmisii de acționare;
- utilaj și echipament de ventilare, de aerare, senzori.

c) Utilaje și echipamente de prelucrare primară/finită a oleaginoaselor:

- mașini/strunguri cu valțuri;
- utilaje și echipamente de cernere dimensionat;
- utilaj tehnologic de incinerare, procesare și prelucrare a produselor de origine vegetală;
- echipament pneumatic de transport, transportator cu încălzitor;
- prese tehnologice de toate tipurile (presare la cald/presare la rece);
- cuptoare tehnologice/utilaje de prelucrare termică a materialului oleaginos;
- colectoare de ulei cu pompă;
- echipament de filtrare, purificare, rafinare, dezodorizare;
- rezervoare de păstrare a uleiului (cu sau fără malaxor);
- pompe de toate tipurile;
- utilaj pentru sedimentare, extractoare;
- condensator-evaporator pentru menținerea temperaturii uleiurilor vegetale;
- sistem electronic de control și analiză a datelor;
- sisteme automatizate de control și monitorizare, inclusiv tablouri de comandă, teleghidare și monitoring prin Internet.

d) Utilaje și echipamente de ambalare și depozitare:

- utilaj și echipament tehnologic de dozare, îmbuteliere, ambalare, etichetare, împachetare,

însăcuite, paletizare;

- cicloane, buncăre (metalice sau mase plastice alimentare);
- agregate și echipamente pentru climatizarea/condiționarea și/sau ventilarea spațiilor tehnologice, panouri de comandă și control;
- instalații electrice (tablouri electrice de distribuție; cabluri de alimentare; pat de cablu cu accesorii; corpuri de iluminat);
- consumabile pentru instalarea și punerea în funcțiune a utilajului și echipamentului în cadrul procesului de procesare, prelucrare primară/finită a oleaginoaselor, florii-soarelui, soiei;
- cântar tenzometric; - stivuator.

4. Utilaj și echipament tehnologic utilizat în complex sau separat pentru prelucrarea primară/finită, ambalare, refrigerare, congelare și păstrare a cărnii, procesare, ambalare și păstrare a laptelui:

4.1. Utilaj și echipament tehnologic utilizat în complex sau separat pentru procesarea, prelucrarea primară/finită, ambalarea și păstrarea laptelui:

a) Utilaje și echipamente de recepție, răcire și stocare lapte:

- instalații automatizate de recepție;
- tancuri de recepție cu răcire sau izoterme, vane de răcire, răcitor cu plăci;
- rezervoare inoxidabile de stocare cu sau fără agitator;
- utilaj și echipament de microfiltrare/filtrare, de curățare;
- echipamente de măsurare volumetrică, debitmetru magneto-inductiv;
- analizatoare electronice pentru determinarea parametrilor de calitate ai laptelui;
- tablou de comandă, tablou electric;
- tubulaturi (ansamblu de țevi/conducte inoxidabile care comunică între ele), sibile/clapane, racorde, valve, platforme;
- sisteme pentru spălare (CIP);
- centrală termică, instalație de apă gheață, instalații frigorifice, compresor de aer;
- transport specializat de tip autocamioane, cisterne din metal inox utilizat la colectarea laptelui materie primă cu capacitatea până la 15 tone de lapte.

b) Utilaje și echipamente de procesare a laptelui:

- utilaj și echipament de normalizare și omogenizare;
- pompe tehnologice de tip: centrifuge, autoabsorbante, cu șurub, pentru coagul;
- separatoare centrifugale;
- concentratoare/sifonare lapte-zer;
- utilaj și echipament de preîncălzire/încălzire a laptelui;
- utilaj de procesare aseptică rapidă;
- instalații pneumatice;
- serpantine de menținere a laptelui;
- utilaj și echipament de pasteurizare;
- regulatoare și indicatoare de temperatură;
- tablou electric de control și comandă a unității de pasteurizare completat cu software de gestionare și ecran display pentru determinarea și vizualizarea parametrilor procesului.

c) Utilaje și echipamente de prelucrare primară/finită a laptelui:

- vane tehnologice mecanizate sau simple inoxidabile pentru răcirea, maturarea produselor lactate procesate;
- agitator cu: ramă, elice sau lopată;
- utilaje și echipamente pentru delimitarea/baterea/separarea smântînei din lapte;
- separatoare coagul, cuter;
- utilaj și echipament tehnologic pentru producerea/formarea brânzei proaspete, altor tipuri de brânzeturi;
- utilaj tehnologic de incinerare, procesare și prelucrare a produselor de origine animală;
- tancuri de înșămânțare a produselor lactate;

- crinte automate de presare a brânzeturilor;
- instalație pentru fabricarea continuă a untului;
- instalații de termostatare, compresoare de aer;
- jgheaburi pentru zer, transportoare, unelte de tăiere și pâlnii de evacuare;
- cărucioare presă inoxidabile, mese de lucru inoxidabile;
- utilaj și echipament tehnologic pentru producerea produselor lactate acidofile;
- stație dedurizare, stație de tratare a apei uzate;
- sistem electronic de control și analiză a datelor;
- instalații electrice (tablouri electrice de distribuție; cabluri de alimentare; pat de cablu cu accesorii; corpuri de iluminat);
- utilaje de tratare antioxidantă;
- cazane și generatoare de abur;
- agregate și echipament pentru climatizarea/condiționarea și/sau ventilarea spațiilor tehnologice, uși tehnologice/secționale, inclusiv de tip rolete și consumabile, panouri de comandă și control;

d) Utilaje și echipamente de ambalare și păstrare a laptelui și produselor lactate:

- utilaj și echipament de dozare, ambalare, etichetare, împachetare, baxare a laptelui și produselor lactate;
- utilaj și echipament tehnologic pentru producerea ambalajului PET;
- camere frigorifice de păstrare a laptelui și produselor lactate (produse semifabricate sau finite) compuse din: panouri termoizolante de tip „Sandwich” (interior, exterior și acoperiș) din penopoliuretan, poliuretan, polisterol și consumabile; uși tehnologice frigorifice (glisante, batante, pivotante, „flep-flap”), uși secționale, inclusiv de tip rolete; utilaj și echipament frigorific pentru prerăcire/răcire, menținere a regimurilor de temperatură, umiditate și atmosferă controlată, panouri de comandă și control, instalații electrice, consumabile;
- cântar tenzometric, stivuitor.

4.2. Utilaj și echipament tehnologic utilizat în complex sau separat pentru prelucrare primară/finită, ambalare, refrigerare, congelare și păstrare a cărnii:

a) Utilaj și echipament tehnologic utilizat în complex sau separat pentru abatorizarea animalelor:

- utilaj și echipament de recepție a animalelor spre abatorizare, rampă de descărcare;
- utilaj și echipament de asomare cu unități de înregistrare (electric, mecanic);
- boxe de asomare cu sau fără intrare-ieșire pneumatică;
- grătare cădere animale asomate;
- echipament de dușare/uscare rapidă;
- utilaj și echipament analiză-laborator;
- transportoare/conveiere tehnologice/bandă rulantă;
- linii aeriene tehnologice cu sau fără macaz;
- utilaj și echipament de transbordare, pompe tehnologice; compresoare de aer;
- elevatoare/macara (utilaj de ridicare și utilaj de coborâre);
- electroplan manual sau cu tracțiune electrică pe șină;
- ferăstrău electric, platforme tehnologice de toate tipurile;
- cărucioare tehnologice (pentru piste; cu elemente de stocare produs, de transportare, de răcire produs);
- cântar electronic de linie, cântar cu rampe;
- cârlige tehnologice inoxidabile;
- utilaj de opărit-depilat;
- utilaj pentru curățat postdepilare;
- instalație de spălare automatizată;
- echipament pentru dezinfectarea uneltelor tehnologice;
- mese tehnologice inoxidabile;

- echipament de tăiat/detașat extremități;
- instalație pentru jupuire cu postament fix, respectiv postament pneumatic;
- utilaj și echipament de tranșare a carcaselor;
- utilaj și echipament de eviscerare;
- mașini de curățat burta, de prelucrare intestinale, de evacuare/stocare a materialului organic;
- rigole, sifoane și grilaje din inox, pardosea, tubulaturi;
- utilaj și echipament de prerăcire/răcire a carcaselor;
- stație dedurizare, stație de tratare/epurare a apei uzate;
- sistem electronic de control și analiză a datelor;
- instalații electrice (tablouri electrice de distribuție; cabluri de alimentare; pat de cablu cu accesorii; corpuri de iluminat);
- utilaje de tratare antioxidantă;
- utilaj tehnologic de incinerare, procesare și prelucrare a produselor de origine animală;
  - cazane și generatoare de abur;
  - agregate și echipament pentru climatizarea/condiționarea și/sau ventilarea spațiilor tehnologice, uși tehnologice/secționale, inclusiv de tip rolete și consumabile;
  - utilaj și echipament de preambalare/ambalare a cărnii; de împachetat (inclusiv vacuum), de clipsat, de etichetat;
  - camere frigorifice de păstrare a cărnii compuse din: panouri termoizolante de tip „Sandwich” (interior, exterior și acoperiș) din penopoliuretan, poliuretan, polisterol și consumabile; uși tehnologice frigorifice (glisante, batante, pivotante, „flep-flap”), uși secționale, inclusiv de tip rolete și consumabile; utilaj și echipament frigorific pentru prerăcire/răcire, refrigerare, congelare, menținere a regimurilor de temperatură, umiditate și atmosferă controlată, panouri de comandă și control, instalații electrice, consumabile;
  - cântar tenzometric; stivuitor;
  - utilaj și echipament pentru incinerare a subproduselor de origine animală nedestinate consumului uman.

b) Utilaj și echipament tehnologic utilizat în complex sau separat pentru abatorizarea păsărilor:

- utilaj și echipament de recepție a păsărilor spre abatorizare, rampă de descărcare;
- asomator electric pentru păsări cu electrozi pensetă, cuvă de asomare umedă;
- utilaj și echipament de contenție, de sacrificare, de sângerare;
- utilaj și echipament analiză-laborator;
- utilaj și echipament de opărire;
- sistem de agățare, introducere, imersare și extragere;
- grătar protecție pentru păsări asomate;
- utilaj și echipament de deplumare: cu sau fără cuvă, cu grinzi, rotativ, cu carcasă;
- utilaj și echipament de înmuiere și coagulare carcase;
- echipament de descărcat și presat pene;
- echipament de incizie, de tăiat/detașat extremități, de decuticulare;
- linii aeriene de rulare cu sau fără macaz;
- utilaj și echipament de eviscerare, trolii cu cârlige, foarfece pneumatice;
- echipament de dușare/uscare a carcaselor;
- pompe tehnologice; compresoare de aer;
- mese/vane tehnologice din inox, jgheaburi eviscerare, dispozitive de agățat;
- transportoare/conveiere tehnologice/benzi rulante;
- utilaj și echipament de tranșare a carcaselor;
- cărucioare tehnologice (pentru piste; cu elemente de stocare produs, de transportare, de răcire produs);
- cântar electronic de linie, cântar cu rampe;
- rigole, sifoane și grilaje din inox pardosea, tubulaturi;
- utilaj și echipament de prerăcire/răcire a carcaselor;

- utilaj tehnologic de incinerare, procesare și prelucrare a produselor de origine animală;
  - stație dedurizare, stație de tratare/epurare a apei uzate;
  - instalație de spălare automatizată;
  - echipament pentru dezinfectarea uneltelor tehnologice;
  - sistem electronic de control și analiză a datelor;
  - instalații electrice (tablouri electrice de distribuție; cabluri de alimentare; pat de cablu cu accesorii; corpuri de iluminat);
  - utilaje de tratare antioxidantă;
  - echipament de evacuare/stocare a materialului organic;
  - cazane și generatoare de abur;
  - agregate și echipament pentru climatizarea/condiționarea și/sau ventilarea spațiilor tehnologice, uși tehnologice/secționale, inclusiv de tip rolete și consumabile;
  - utilaj și echipament de introdus pui în pungă (inclusiv măruntaie), de preambalare/ambalare a cărnii (inclusiv a carcaselor semieviscerate), de împachetat (inclusiv vacuum), de clipsat, de etichetat;
    - camere frigorifice de păstrare a cărnii compuse din: panouri termoizolante de tip „Sandwich” (interior, exterior și acoperiș) din penopoliuretan, poliuretan, polisterol și consumabile; uși tehnologice frigorifice (glisante, batante, pivotante, „flep-flap”), uși secționale, inclusiv de tip rolete și consumabile; utilaj și echipament frigorific pentru prerăcire/răcire, refrigerare, congelare, menținere a regimurilor de temperatură, umiditate și atmosferă controlată, panouri de comandă și control, instalații electrice;
    - cântar tenzometric, stivuator;
    - utilaj și echipament pentru incinerare a subproduselor de origine animală nedestinate consumului uman.

c) Utilaj și echipament tehnologic utilizat în complex sau separat pentru prelucrare primară/finită, ambalare, refrigerare, congelare și păstrare a cărnii:

- utilaj și echipament de recepție, încărcare/descărcare a carcaselor;
- utilaj și echipament analiză-laborator;
- cântare: electronice de linie, cu rampe, suspendate, de pardoseală;
- linii aeriene tehnologice cu sau fără macaz;
- utilaj și echipament de transbordare, pompe tehnologice, compresoare de aer;
- cârlige tehnologice inoxidabile;
- utilaj și echipament de tranșare a carcaselor;
- echipament tehnologic de tăiat carne, de deșoricat, ferestrău electric/banzic;
- mașină de tocat carnea, malaxor, ghilotină, tumbler, cuter, prese;
- echipament de dozare/injectare, masajare a cărnii;
- generatoare de gheață, mașină de congelare a cărnii;
- utilaj și echipament tehnologic pentru fierberea și prelucrarea termică a cărnii;
- utilaj și echipament tehnologic pentru prepararea produselor crud/uscate;
- utilaj tehnologic de incinerare, procesare și prelucrare a produselor de origine animală;
  - cazane și generatoare de abur;
  - echipament tehnologic de pregătire a recipientelor;
  - mese/vane tehnologice din inox, rafturi gravitaționale, rastele;
  - transportoare/conveiere tehnologice/benzi rulante;
  - cărucioare tehnologice (pentru piste; cu elemente de stocare produs, de transportare, de răcire produs; paletizabil; pentru preparate termice);
  - stație dedurizare, stație de tratare/epurare a apei uzate;
  - agregate și echipament pentru climatizarea/condiționarea și/sau ventilarea spațiilor tehnologice, uși tehnologice/secționale, inclusiv de tip rolete și consumabile, instalații electrice;
  - utilaj și echipament de dozare, ambalare, împachetare (inclusiv vacuum), de clipsat, și de etichetat;

- camere frigorifice de păstrare a cărnii și produselor din carne, compuse din: panouri termoizolante de tip „Sandwich” (interior, exterior și acoperiș) din penopoliuretan, poliuretan, polisterol și consumabile; uși tehnologice frigorifice (glisante, batante, pivotante, „flep-flap”), uși secționale, inclusiv de tip rolete și consumabile; utilaj și echipament frigorific pentru prerăcire/răcire, refrigerare, congelare, menținere a regimurilor de temperatură, umiditate și atmosferă controlată, panouri de comandă și control, instalații electrice, consumabile;

- cântar tenzometric, stivuitor.

d) Utilaj și echipament tehnologic utilizat în complex sau separat pentru procesare, prelucrare primară/finită, ambalare și păstrare a mierii de albine:

- utilaj și echipament de recepție/inspecție a mierii;
- utilaje și echipamente tehnologice de prelevare și analiză a probelor;
- tancuri de recepție cu răcire sau izoterme, vane de răcire;
- rezervoare inoxidabile de stocare (cu sau fără agitator/malaxor), de depozitare;
- utilaj și echipament de microfiltrare/filtrare, de curățare;
- utilaj și echipament de descristalizare/lechifiere/încălzire a mierii;
- pompe tehnologice, tubulaturi (ansamblu de țevi/conducte inoxidabile care comunică între ele), sibare/clapane, racorde, valve, platforme;
- utilaj tehnologic de omogenizare, refractometru;
- tancuri tehnologice de liniștire a mierii;
- echipamente de măsurare volumetrică;
- utilaj și echipament tehnologic pentru determinarea parametrilor de calitate a mierii (shaker, mixer, balanță, ph-metru, centrifugă, baie ultrasonică);
- agregate și echipament pentru climatizarea/condiționarea și/sau ventilarea spațiilor tehnologice, uși tehnologice/secționale, inclusiv de tip rolete și consumabile, instalații electrice, tablou de comandă, echipament și tablou electric;
- echipament de dedurizare a apei;
- utilaj și echipament tehnologic de dozare, ambalare (inclusiv cu vid), etichetare, împachetare, paletizare;
- echipament tehnologic de procesare a polenului;
- cântar tenzometric, stivuitor.

APROB:
COORDONAT:

Primarul comunei .....

Raionul .....

_____
(numele, prenumele) (L. Ș.)

Șeful Direcției raionale
agricultură și alimentație

_____
(numele, prenumele) (L. Ș.)

COORDONAT:
Reprezentant al Secției/serviciului
Teritorial ANSA

_____
(numele, prenumele)(L. Ș.)

A C T
privind înființarea plantației multianuale/perene
din „ .... ” ..... 20__

- livadă de măr, cu densitatea pomilor de _____ pomi/ha, altoiți pe portaltoi _____;
 livadă de vișin, cireș, cais, prun, corcoduș, piersic, nectarin, precum și păr, gutui, cu densitatea pomilor de _____
pomi/ha, altoiți pe portaltoi _____;
 plantație de culturi nucifere;
 plantație de arbuști fructiferi și căpșun;
 plantație-mamă de altoi/portaltoi, categoria biologică „certificat”;
 plantații de culturi aromatice: trandafir de ulei, levănțică, isop și jaleș.

1.Întreprinderea/gospodăria țărănească (de fermier) _____

(denumirea completă a întreprinderii / gospodăriei țărănești)

în luna _____ 20__ a înființat o plantație multianuală de _____,

(tipul plantației)

_____,cu suprafața de _____ ha.

2.Comisia, în componența: _____
(numele, prenumele, funcția, președintele Comisiei)

_____
(numele, prenumele, funcția, reprezentant al Direcției raionale agricultură și alimentație)

_____
(numele, prenumele, reprezentant al primăriei – specialist în reglementarea regimului funciar)

_____
(numele, prenumele funcția, reprezentant teritorial al Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor)

_____
(numele, prenumele solicitantului de subvenții – Conducătorul întreprinderii agricole / gospodăriei țărănești)

_____
(numele, prenumele contabilului gospodăriei agricol, în cazul gospodăriei țărănești – numele, prenumele unui consilier al primăriei)

a efectuat revizia plantațiilor perene în primul an de vegetație, supuse înregistrării la venituri. În urma reviziei s-a stabilit caracteristica plantațiilor conform anexei nr.1 la Regulamentul cu privire la modul de recepționare și înregistrare la venituri a plantațiilor perene în primul an de vegetație.

3.Plantațiile perene de pe lotul verificat _____, potrivit criteriilor de dezvoltare, _____
(corespunde/nu corespunde)

plantațiilor perene în primul an de vegetație.

4.Comisia constată următoarele neajunsuri: _____

5.Pentru înlăturarea neajunsurilor menționate este necesar: _____

6. Comisia constată că plantațiile perene în primul an de vegetație de pe lotul nr. _____ întrunesc condițiile de înregistrare la venituri

_____
(denumirea gospodăriei, deținătorului de terenuri)

7. Indicarea numerelor cadastrale pe suprafața cărora a fost înființată plantația multianuală/perenă

8. Amplasarea plantației multianuale în hotarele terenului deținut _____
(corespunde/nu corespunde)

9. Veridicitatea actului de plantare (soiuri, scheme, suprafețe) _____
(corespunde/nu corespunde)

10. Calitatea materialului săditor utilizat pentru plantare este confirmată prin Certificatul de valoare biologică nr. _____ din _____ 20__, categoria biologică _____, produs în pepiniera

(denumirea completă a pepinierii)

11. Țara de origine a materialului săditor _____
(denumirea)

12. Proiectul plantației a fost elaborat de _____
(denumirea Întreprinderii)

13. Legenda proiectului. Suprafața totală _____ ha, inclusiv: suprafața de plantare (utilă) _____ ha, suprafața drumurilor _____ ha, suprafața fișilor de protecție _____ ha, din care antierozională _____ ha, suprafața construcțiilor auxiliare _____ ha.

14. Dotarea plantației pomicole cu (se indică da/nu): sistem de irigare ____; sistem de suport ____; sistem de protecție antigrindină ____; echipament de protecție antiploaie ____, confirmate în baza actului de dare în exploatare nr. __ din _____.

15. Caracteristica plantațiilor perene în primul an de vegetație, supuse înregistrării la venituri
localitatea _____, primăria _____, raionul _____

Denumirea indicilor	Sector nr. _____, ha (denumirea)		Sector nr. _____, ha (denumirea)		Sector nr. _____, ha (denumirea)	
	Conform proiectului	s-au plantat	Conform proiectului	s-au plantat	Conform proiectului	s-au plantat
Specia						
Soiul						
Portaltoiul						
Anul plantării						
Suprafața plantată						
Schema plantării						
Densitatea pomilor, buc						
Modelul (forma) scheletului schițat						
Gradul de rărire						
Starea plantațiilor						
Puritatea soiurilor						
Volumul investițiilor capitale (costul materialului săditor)						

Membrii Comisiei:

_____
_____
_____
_____
_____

LISTA
utilajului, echipamentului și instalațiilor pentru producerea energiei regenerabile

panouri solare cu sistemul de încălzire (pompe, conducte, tuburi solare);
panouri fotovoltaice pentru producerea curentului electric;
instalații eoliene pentru producerea curentului electric;
utilaj și echipament tehnologic pentru producerea biogazului;
utilaj și instalații pentru încălzire termală (pompe, conducte, rezervoare).

Anexa nr.2
la Hotărârea Guvernului nr. _____
din _____ 2017

LISTA
riscurilor pentru a căror asigurare se subvenționează,
din Fondului Național de Dezvoltare a Agriculturii și Mediului Rural,
primele de asigurare în fitotehnie, horticultură, viticultură și zootehnie

1. Înghețuri de iarnă, timpurii de toamnă și târzii de primăvară;
2. Ploi torențiale;
3. Inundații (revărsarea râurilor);
4. Polignirea culturilor și suflarea semănăturilor;
5. Incendierea culturilor cerealiere;
6. Secetă excesivă (care a provocat o scădere a recoltei de peste 30%);
7. Grindină;
8. Pierirea animalelor, păsărilor, familiilor de albine din cauză de boală, furtună, grindină, inundație, răcire excesivă, traumă;
9. Sacrificarea de necesitate a animalelor, păsărilor, familiilor de albine, conform indicațiilor Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor.

Anexa nr.3
la Hotărârea Guvernului nr. _____
din _____ 2017

- LISTA**
culturilor agricole și a speciilor de animale și păsări pentru a căror asigurare se
subvenționează, Fondului Național de Dezvoltare a Agriculturii și Mediului Rural,
primele de asigurare
1. Sfecla de zahăr, floarea-soarelui, porumbul, soia, legumele, cartofi și tutunul.
  2. Grâul, orzul și rapița de primăvară și de toamnă.
  3. Plantațiile multianuale (vii, livezi, pepiniere viticole și pomicele, precum și recolta de struguri și fructe).
  4. Animalele, familiile de albine și păsările.